

Libri prohibiti

Fond

Československé studentské hnutí v šedesátých letech dvacátého století (sbírka Ivana Dejmla)

Katalog Jaroslav Pažout, Praha 2001

(c) Jaroslav Pažout 2001

All rights reserved Všechna práva vyhrazena

Obsah

ÚVOD

1. Československé studentské hnutí v šedesátých letech dvacátého století

a) Cesta k Pražskému jaru

b) Československé studentstvo jako součást reformního hnutí v roce 1968

c) Od listopadové stávkou k "obnovení pořádku"

d) Hnutí revoluční mládeže

2. Dějiny fondu a jeho uspořádání

3. Archivní charakteristika fondu a možnosti jeho využití

4. Seznam komplementární prameny a literatura

5. Seznam použitých zkratk

KATALOG

I. Československý svaz mládeže a Vysoká škola zemědělská v Praze do roku 1968

II. Vysoká škola zemědělská v Praze a Samostatná organizace studentů v letech

1968 - 1969

III. Svaz vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, městská centra

a Akční výbor pražských studentů

IV. Hnutí revoluční mládeže

V. Ostatní studentské materiály

VI. Varia

ÚVOD

1. Československé studentské hnutí v šedesátých letech dvacátého století

a) *Cesta k Pražskému jaru*

Studentské prostředí, tento zvláštní sociální organismus, představoval a stále představuje v celém světě tradiční zdroj nonkonformity. Šedesátá léta dvacátého století byla po celém světě ve znamení studentského aktivismu. V západní Evropě a USA tvořili studenti nejvýznamnější složku rozsáhlého protestního hnutí proti stávajícímu systému. Ne nadarmo je zde rok 1968, vrcholný bod celých šedesátých let, vnímán především jako "rok studentských revolt". Také v Československu sehrálo studentstvo velice významnou úlohu v průběhu Pražského jara i v období, které mu předcházelo.

Zrod studentského hnutí v šedesátých letech v Československu souvisel s celkovým pohybem ve společnosti, s úsilím různorodých skupin obyvatelstva dosáhnout liberalizace komunistického režimu. Studenti samotní patřili k tradičním kritikům komunistického režimu. Byli to právě oni, kteří jako jediní vystoupili ve dnech 23. - 25. února 1948 v Praze proti komunistické straně a její snaze získat monopolní postavení ve státě. I to byl podnět pro nové držitele moci, kteří nehodlali strpět ani ve vysokoškolském prostředí jakýkoliv náznak neloyalita, k postihům velké části studentstva. Podobně se vedlo i jejich kolegům po krátkém období uvolnění v roce 1956.

K oživování politických diskusí a aktivity uvnitř vysokoškolského studentstva začalo docházet v rámci celkového uvolňování poměrů zhruba od roku 1962. V Praze se nezávisle na sobě na několika fakultách formovaly skupiny studentů snažící se vystupovat autonomně na tradičních mocenských strukturách., a to i přesto, že se tento pohyb odehrával v rámci tehdy monopolní mládežnické organizace Československého svazu mládeže (ČSM). Při vytváření těchto skupin sehrály velkou roli studentské kluby existující při jednotlivých vysokých školách, některé fakultní výbory ČSM a fakultní časopisy. Z nich je třeba jmenovat především časopis *Buchar* na Fakultě strojního inženýrství Českého vysokého učení technického (FSI ČVUT), v jehož redakci aktivně působili především Jiří Müller a Lubomír Holeček.

Na Filozofické fakultě UK vytvořili aktivní nonkonformní studenti, např. Zdeněk Pinc, Jana Kohnová, Vladimír Macura, Jana Smolanová, Mikuláš Tomín aj., polorecesivní skupinu, která v roce 1964 pod názvem Kličoživ (Klika opozičních živilů) zvítězila ve volbách do fakultního výboru. Fakultní výbor - Kličoživ byl v následujících letech oficiálním reprezentantem studentů FF UK(1). Na Fakultě technické a jaderné fyziky (FTJF) ČVUT se podobná

skupina skládala z mladých reformních komunistů a patřil do ní např. Vladimír Laštůvka. Opoziční studentské skupiny se zformovaly též na Právnické a Přírodovědné fakultě UK a o něco později i na Vysoké škole ekonomické (Petr Rybář, Jaroslav Coufal, Vlado Púčik), Stavební fakultě ČVUT (Táňa Meissnerová, Vladimír Merta), DAMU (Zuzana Blühová), Fakultě (do roku 1935 Institutu) osvěty a novinářství (Jan Kavan, Vladimír Železný) a Matematicko-fyzikální fakultě (MFF) UK.

Silně zpolitizované opoziční prostředí se vytvořilo na Vysoké škole zemědělské (VŠZ). To souviselo podle původce této sbírky dokumentů Ivana Dejmla s tím, že od roku 1965 se zde při přijímacím řízení podobně jako na některých jiných vysokých školách přestalo přihlížet ke kádrovým posudkům a na tuto školu tak bylo přijato mnoho studentů z venkova formovaných střetem svých rodičů s režimem při násilné kolektivizaci, který si pamatovali z dětství(2). Aktivně zde vystupovali hlavně Miroslav Tyl a Karel Kovanda.

Strahovské události vyvolaly velké rozhořčení v řadách studentů i v celé společnosti. I dosud konformní *Mladá fronta* sice 14. 11. odsoudila formu protestu, kterou studenti zvolili, zároveň ale kritizovala policejní zásah a chystaná administrativní opatření(16). Podobně se vyjádřil i rektor Univerzity Karlovy Oldřich Starý, proti některým excesům policie se vyslovil i rektor ČVUT Josef Kožoušek v časopise *Student*(17). Nesouhlas s postupem Veřejné bezpečnosti a postojem vedení KSČ dávali na různých shromážděních najevo studenti a akademičtí funkcionáři většiny pražských i některých mimopražských fakult(18).

Pražský VOV vydal informační bulletin věnovaný Strahovu, který byl ovšem vedením některých fakult strháván z nástěnek(19). Jeho rozšíření blokoval také městský a ústřední výbor ČSM. Pražskému VOVu bylo s odkazem na tiskový zákon zakázáno vydání dalšího čísla jeho bulletinu. Na společném zasedání předsednictva VOVu a sekretariátu ÚV ČSM dokonce vyhrožoval jeho předseda Miroslav Zavadil zrušením pražského VOVu(20).

Brutálním zásahem proti účastníkům strahovské demonstrace a loajálním postojem ÚV ČSM vůči režimu přetekl pohár trpělivosti, který měli studenti se svazáckou organizací. Následující týdny byly na pražských vysokých školách vyplněny bouřlivými debatami o dalším osudu ČSM, od konce roku 1967 de facto přistoupili studenti k budování nového systému své samosprávy.

b) Československé studentstvo jako součást reformního hnutí v roce 1968

“Strahovské události” dokumentovaly neschopnost Novotného režimu řešit problémy státu a přispěly k jeho odvolání z funkce prvního tajemníka KSČ. Na jeho místo byl na počátku ledna 1968 zvolen Alexander Dubček. Brzy se ukázalo, že se jedná o více než jen o změnu ve vedoucí funkci v komunistické straně a že se z pouhého vnitrostranického boje stane záležitost celé společnosti. Prvními náznaky této změny se stala vystoupení některých předních komunistických politiků, např. Josefa Smrkovského, Gustáva Husáka nebo Zdeňka Mlynáře, a významných představitelů kultury, především nově jmenovaného předsedy Svazu československých spisovatelů Eduarda Goldstücker. Důležité bylo, že po slovech následovaly i činy. Došlo k zastavení trestního stíhání účastníků strahovské demonstrace a 22. února provedl MV ČSM rehabilitaci Jiřího Müllera(21). Brzy byly též otevřeny hranice.

Koncem února a na přelomu března 1968 vstoupily do politického života sdělovací prostředky. Novináři, povzbuzeni tím, že se i samotní nejvyšší představitelé strany dotkli některých dosud tabuizovaných otázek, zaplavili veřejnost explozí informací o chybách Novotného režimu a o zločinech padesátých let. Bylo voláno po nápravách spáchaných křivd a chyb a po vyvození osobní odpovědnosti jejich viníků. Významnou roli sehrála aféra “semínkového” generála Jana Šejny, jenž byl díky svému přátelství s Novotného synem prezidentovým protekčním dítětem(22).

Díky obnovené svobodě slova byl vytvářen tlak na personální změny na vedoucích místech. Pod jeho náporem byl 22. března donucen vzdát se funkce prezidenta republiky Antonín Novotný a postupně museli abdikovat také někteří

ministři, vedoucí funkcionáři KSČ a řady dalších organizací a institucí, např. odborů, ČSM, i vedoucí představitelé ostatních politických stran.

Rozmach diskusí a kritiky podnícený tiskem, rozhlasem a televizí byl tak prudký a nabyl takového rozsahu a obsahu, že od března 1968 určoval velkou měrou společenský život a atmosféru v zemi. Zprvu převládala snaha o zúctování s negativní minulostí. V březnu a dubnu 1968 však začalo docházet k formulování nejrůznějších požadavků od mzdových a sociálních přes požadování náboženské svobody a samostatnosti nekomunistických stran, úpravy vztahů Čechů a Slováků, demokratizace KSČ až po urychlení ekonomických reforem. Vyjadřovaly zájmy různých sociálních skupin, pracovních kolektivů, společenských organizací, národů a národností. V Československu docházelo k spontánní obnově občanské společnosti, což bylo vyjádřeno souhrnem mnoha občanských aktivit, demonstracemi a mítinky počínaje, přes aktivizaci dříve konformních organizací, spolků a stran, zakládání organizací nových (např. Společnost pro lidské práva, Český svaz vědeckých pracovníků a již politicky zaměřené kluby Klub angažovaných nestraníků a K 231) až po snahu obnovit sociální demokracii.

Ačkoliv je reformně komunistickým předákům a Dubčekovi obzvláště vcelku oprávněně vyčítána především ve vztahu k Sovětskému svazu notná dávka politické naivity, sehráli bezesporu v tomto procesu kladnou roli. Myšlení a jednání mužů "obrodného procesu" bylo nepochybně limitováno jejich příslušností ke komunistické straně. Nikdo z nich nepochyboval o tom, že by se reforma socialismu měla uskutečňovat pod její kontrolou. Můžeme se také oprávněně domnívat, že někteří z reformistů sledovali především své kariérní zájmy. Jisté ovšem je, že se z jejich strany objektivně jednalo o pokus o hlubokou reformu komunistického systému. Odhodlání Dubčeka a ostatních reformistů nepřipustit opakování "porušování zákonnosti" a vládnout bez použití administrativních prostředků vytvářelo de facto prostor pro obnovení občanských svobod.

Jak nás o tom přesvědčují filmové záběry z prvomájových oslav nebo po mnoha letech opět objektivně prováděné výzkumy veřejného mínění, došlo k nárůstu autority KSČ v očích obyvatelstva. Stalo se tak do značné míry díky osobnosti jejího prvního tajemníka, který si svým civilním vystupováním a "lidským" jazykem podmanil větší část veřejnosti. Není možno pominout to, že v čele občanského hnutí stáli většinou reformní komunisté. Úskalí celého pokusu vybudovat "socialismus s lidskou tvář" spočívalo pro reformní komunisty v tom, že otevřením prostoru pro svobodnou výměnu názorů spustili ve společnosti pohyb, jenž překročil rámec jejich představ a jenž nebyli schopni při vyloučení použití administrativních prostředků kontrolovat. Dá se říci, že se do jisté míry dostali do vleku událostí.

Názory prezentované Ivanem Svitákem nebo Václavem Havlem přiváděly k zuřivosti nejen Moskvu, další "spojence" z Varšavské smlouvy a domácí konzervativce, ale výrazně překročily mez, na kterou byli sami reformisté ochotni zajít. Ti měli před sebou zásadní dilema. Pokud by se rozhodli společenskou aktivitu zbrzdit nebo dokonce zastavit, přišla by nivně celá jejich snaha o reformu systému. Na druhé straně museli respektovat geopolitickou realitu danou poválečným uspořádáním světa. Nemohli si proto dovolit ignorovat podrážděnou reakci Moskvy a jejích satelitů, podpořenou domácími konzervativci. Řešení hledali v tom, že se snažili politicky působit na média a na zástupce radikálních proudů ve společnosti, které nabádali k umírněnosti. Přijímali kompromisní stanoviska, která však nemohla uspokojit ani jednu stranu.

K nejaktivnější a nejradikálnější části společnosti patřila stále vysokoškolská mládež, v jejíž řadách probíhaly již od konce roku 1967 bouřlivé diskuse o nové podobě organizační struktury studentstva. 13. ledna 1968 se v zasedací síni rektorátu Univerzity Karlovy uskutečnil celopražský aktiv studentů svolaný pražským VOVem, jehož se vedle zástupců fakultních výborů pražských vysokých škol, členů pražského VOVu, ÚV ČSM, ÚV KSČ a zástupců ministerstva školství zúčastnili i řadoví členové ČSM. Radikální studenti (Kavan, Pinc, Kovanda, Tyl, Holub) na aktivu zpochybnili snahu oficiálních míst objektivně vyšetřit strahovské události. Bylo zde též přijato rozhodnutí o tom, že do 21. března bude na vysokých školách uspořádáno referendum, které rozhodne o případném vytvoření samostatné studentské organizace mimo rámec ČSM(23).

Proces rozkladu ČSM byl tak rychlý, že už k žádnému referendu nedošlo. V březnu se konalo plenární zasedání, na němž bylo ustaveno nové vedení ČSM v čele se Zbyňkem Vokrouhlickým a radikálně změněna jeho organizační struktura. Téměř veškeré pravomoci byly předány jednotlivým zájmovým skupinám. Přesto se nepodařilo ani novému reformnímu vedení ČSM zastavit proces dezintegrace. Vznikaly nové zájmové organizace mládeže, které do ČSM nevstoupily, štěpení mládežnického hnutí se ještě více urychlilo po srpnu 1968(24).

Ve dnech 6. - 7. února zasedala v Praze na Elektrotechnické fakultě ČVUT Vysokoškolská rada ÚV ČSM. Prohlásila se za představitele a řídicí orgán vysokoškolských studentů a zavázala se vypracovat nový program pro studentskou činnost a novou organizační strukturu(25).

Vysokoškolská rada ÚV ČSM svolala na 22. - 23. února do Brna poradu zástupců jednotlivých fakult vysokých škol z celé republiky. Jménem většiny slovenských delegátů zde bratislavský student Ján Haluška formuloval stanovisko slovenských vysokoškoláků. Ti požadovali především to, aby byla celostátní vysokoškolská organizace budována zdola, a sice na územním principu. Vycházet se přitom mělo z předpokládaného státoprávního federativního uspořádání republiky. Jednota československého vysokoškolského hnutí pak měla být zachována prostřednictvím jakéhosi parlamentu s paritním zastoupením českých a slovenských členů. Haluška též řekl, že již na Slovensku přistoupili k vytváření vlastní vysokoškolské organizace(26).

Po často dosti zmateně probíhajícím jednání, jehož značnou část zabíralo řešení procedurálních otázek, se aktivu podařilo i pod tlakem oznámené tiskové konference přece jen přijmout závěrečné usnesení. Byly vytvořeny dva akční výbory, český a slovenský, které měly mezi sebou vzájemně spolupracovat. Předpokládalo se svolání české a slovenské vysokoškolské konference, po které měla v květnu následovat konference celostátní. Vedle zakládajících konferencí měly akční výbory připravit návrhy programu a struktury nezávislého studentského hnutí a rozeslat je všem fakultám jako podkladové materiály k diskusi(27).

Na jaře 1968 se mimo vliv svazáckého dohledu postupně dostávala periodika ČSM. Již na počátku března 1968 se časopis *Student*, kde se změnila redakce, prohlásil za nezávislý na ČSM(28). Tento týdeník byl na podzim roku 1965 vytvořen původně proto, aby vytvářel jistou protiváhu radikálním fakultním časopisům. Brzy však zvald Antonínu Novotnému důvod ke stížnosti, že po třech měsících existence koncentruje vše špatné na vysokých školách(29). Ač jeho náklad nebyl ani v roce 1968 příliš velký a nereprezentoval oficiálně žádnou studentskou organizaci, získal určitý vliv svou radikálností. Nebyl nijak ideově vyhraněný, poskytoval prostor různým radikálním názorům. Ivanu Svitákovi např. zveřejnil otevřený dopis na podporu obnovení sociální demokracie(30). Skupina soustředěná kolem *Studenta* stála i za asi čtyřtisícovou demonstrací, jež proběhla 3. května v Praze na Staroměstském náměstí, na níž její účastníci verbálně útočili proti KSČ(31). I přes tlak ze strany v květnu 1968 vzniklého Svazu vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, jenž požadoval, aby se stal jeho tiskovým orgánem, si *Student* udržel až do svého zániku po okupaci Československa svoji nezávislost(32). Deník *Mladá fronta* dovršil svou emancipaci 29. května, kdy ze svého záhlaví vypustil přídomek "*deník Československého svazu mládeže*".

Výrazným projevem změněné politické i společenské situace a prvními masovými shromážděními Pražského jara byly mítinky mládeže v březnu 1968, které spoluorganizovali i někteří studenti (např. Holeček, Müller, Pinc). První se konal 13. března 1968 ve Slovanském domě za účasti asi 4 000 lidí, druhého se 20. 3. v Parku kultury a oddechu Julia Fučíka zúčastnilo již kolem 15 000 lidí. Na otázky převážně mladých lidí zde odpovídali představitelé reformního procesu z řad politiků i spisovatelů, např. J. Smrkovský, F. Vodsoň, J. Šabata, P. Kohout, M. Hübl, G. Husák atd. Tyto mítinky, jež byly přenášeny rozhlasem, měly velký význam pro probouzení společnosti. Podobná shromáždění se konala též v Brně (1. 4.), Bratislavě (19. 3.) i na jiných místech republiky(33).

Kromě stovek otázek, které byly položeny, zde zazněla i otevřená a ostrá kritika mocenského monopolu KSČ a také požadavek na vytvoření nových opozičních stran. Na mítinku konaném 20. března promluvil Luboš Holeček, jenž po svém návratu z vojenské prezenční služby začal studovat na FF UK. Oponoval předsedovi svazu spisovatelů a profesorovi Filozofické fakulty UK Eduardu Goldstückerovi, který hájil vedoucí úlohu KSČ i ve vztahu k vysokoškolským studentům. Holeček tuto vedoucí úlohu odmítl s tím, že monopol komunistické strany vedl k

předchozím "deformacím". Ve svém vystoupení zdůraznil, že studentstvo podporuje reformy prováděné Dubčekovým vedením komunistické strany, tato podpora je však podmíněná. Vyslovil se též pro to, aby si mladí lidé sestavili vlastní nezávislý program(34).

Českoslovenští studenti dali najevo, že chtějí hrát roli politického subjektu. To prokázali i tím, že po abdikaci Antonína Novotného z funkce prezidenta republiky v březnu 1968 podporovali nominaci Čestmíra Císaře na tento post.

Týdny, které předcházely založení připravované organizace vysokoškoláků, byly ve znamení bouřlivých diskusí o jejím charakteru a podobě. Především pražští radikálové prosazovali princip výběrové organizace s individuálním členstvím, nakonec ale zvítězila představa, aby za její základ byly vzaty vznikající fakultní samosprávy. Již v tuto dobu se objevil spor, jestli má být studentský svaz převážně odborovou, zájmovou organizací, která by se starala hlavně o sociální problematiku studentů, nebo zda se má jednat v prvé řadě o organizaci politickou.

V rozporech uvnitř studentského hnutí hrály velkou roli nejen koncepční otázky, ale i osobní spory mezi některými studentskými předáky. Opominuta nesmí být ani rivalita jednotlivých studentských center. Zde se jednalo v prvé řadě o tradiční odpor mimopražských center, především Brna, vůči "pražskému hegemonismu". Tento odpor měl zajisté své logické důvody. Praha, respektive radikální studenti v Praze působící, měla opravdu, jak se mělo ukázat např. v průběhu listopadové stávkou, tendenci strhávat na sebe vedení studentského hnutí. Na druhou stranu je třeba dodat, že jí k tomu legitimovala dlouhodobá opoziční aktivita a politická práce a též větší akceschopnost. Pražští studenti si zase často stěžovali na to, že jejich brněnští kolegové prosazují své představitele bez ohledu na jejich postoje a poukazovali též na to, že si uzurpují právo mluvit za všechny moravské vysokoškoláky(35). O snaze Brna hrát významnější roli a chránit "specificky moravské zájmy" svědčí i neúspěšný pokus Spolku posluchačů filozofie, zastupitelského orgánu studentů Filozofické fakultě Univerzity J. E. Purkyně v Brně, vytvořit nezávislou moravskou vysokoškolskou organizaci(36).

K založení Svazu vysokoškolského studentstva Čech a Moravy (SVS), organizace zastupující studenty z českých zemí, došlo po zdoluhavých jednáních na ustavujícím kongresu v Olomouci konarow"> Toto hnutí zůstalo dlouho omezeno pouze na Prahu, časem se pro radikální studenty vžilo označení "pražští radikálové". Ostatní mimopražská vysokoškolská centra se probouzela teprve pozvolna.

Po určité době začalo docházet ke kontaktům mezi jednotlivými fakultami, čemuž výraznou měrou napomohlo znovuobnovení samostatných vysokoškolských obvodů ČSM na konci roku 1963. Do té doby spadaly vysoké školy pod jednotlivé územně organizované obvodní výbory ČSM, ve kterých byli sdruženi jeho členové bez ohledu na profesní původ a věk. Vedoucí orgány KSČ se jejich vytvořením snažily čelit rostoucímu nezájmu o svazáckou organizaci. V Praze byl vysokoškolský obvodní výbor (VOV) zřízen 30. listopadu 1963(3). VOV poskytl půdu komunikaci na horizontální úrovni, jež byla jinak považována za podezřelou, de facto ji zlegalizoval.

Radikální studenti se dostávali zákonitě do opozice tím, že se snažili chovat nezávisle na zavedených strukturách. Nečekali, až jim někdo shora nadiktuje složení jednotlivých fakultních výborů ČSM, a sami organizovali volební agitace. Používali při tom i recese a různých "reklamních triků" a proti oficiálním kandidátkám prosazovali vlastní lidi (4). Úmyslné vymezování vůči etablovaným strukturám probíhalo na základě věcí, které vypadají z dnešního pohledu jako banality, tehdy však zákonitě vyvolávaly konflikt s mocí. Nelibost tak budilo např. to, že radikální studenti z FSI po vítězství ve volbách do fakultního výboru ČSM přejmenovali tento výbor na STAR (Studentská akademická rada), stejně jako oslovení "vážení kolegové" místo "soudruzi" na schůzích ČSM(5).

Vhodnou bázi pro vyjádření nezávislosti i pro provokaci moci představovaly studentské majálesy, které se začaly od roku 1962 znovu téměř každoročně konat. Vedle toho, že pro studenty představovaly velkou společenskou událost, na niž se mohli pobavit, obsahovaly v sobě i jistou politickou rovinu. Ta spočívala již v tom, že si nějakou akci studenti zorganizovali z vlastní iniciativy sami, a také v tom, že zde byl často i recesistickým způsobem kritizován režim. Nelibost přitom budily např. i takové na první pohled nevinné akce jako volba Miss Majáles. Zřejmě

nejznámější majáles se konal v roce 1965 v Praze za účasti slavného představitele *beat generation* Allena Ginsberga, který byl zvolen jeho králem. Pravidelně se též konala neoficiální večerní prvomájová setkávání mladých lidí na Petříně u pomníku Karla Hynka Máchy. Tato petřínská setkání i majálesy často končily konflikty s policií, po nichž následovaly postihy, které zasáhly i některé děti z rodin předních komunistických funkcionářů.

Radikálním studentům se v roce 1966 podařilo získat většinu v pražském VOVu, ovšem již v roce 1965 zde měli silné zastoupení(6). V jeho rámci byly řešeny záležitosti studijního a sociálního charakteru, např. otázka stipendií, kolejí, hospodářské činnosti, začínajících zahraničních pobytů atd. Vedle toho zde pražští radikálové jednali o otázkách, které se představitelům moci musely jevit jako kacířské. Pokud jde o ČSM, byla zde a samozřejmě i mimo rámec VOVu diskutována problematika vztahu KSČ a ČSM, obsahu činnosti a struktury ČSM, jeho poslání apod.

Svou představu o postavení ČSM vůči komunistické straně ve smyslu odbourání jejího poručnického vztahu k mládežnické organizaci vyslovil Jiří Müller už v dubnu 1964 v článku otištěném v časopisu *Buchar*. Již jeho pouhý název *Strana a my* zněl provokativně. Své názory pak Jiří Müller zopakoval na I. celostátní vysokoškolské konferenci v Praze v prosinci 1965. Jménem několika pražských fakult zde vystoupil s projevem, ve kterém požadoval federalizaci ČSM provedenou na základě sociálního postavení, věku, skupinových zájmů atd. Druhým závažným bodem jeho vystoupení byl požadavek, aby mládežnická organizace převzala roli oponenta vůči komunistické straně. Müllerův příspěvek se setkal s velice příznivou reakcí u ostatních delegátů konference, kteří prosadili, aby byla vytvořena samostatná komise Vysokoškolské rady, pomocného orgánu ÚV ČSM. Předsedou této komise, pro kterou se podle počtu jejích členů vžil název "Komise jedenácti", se stal Lubomír Holeček, působil v ní i Jiří Müller. K žádnému výsledku však nedospěla, především z toho důvodu, že se vedoucím funkcionářům ČSM dařilo její činnost účinně brzdit(7).

Na této konferenci se dostali pražští radikálové do konfliktu s ministrem školství Jiřím Hájkem. Cinkáním na skleničky a dupáním dávali najevo svou nespokojenost s jeho projevem, jenž ignoroval problémy, které studenty opravdu zajímaly(8). S přílišným pochopením u představitelů režimu se zřejmě nesetkal ani demonstrativní odchod čtrnácti delegátů za Strojní fakultu před zahájením referátu vedoucího delegace ÚV KSČ Vladimíra Kouckého(9).

Dá se obecně říci, že univerzitní prostředí bylo součástí tehdejší duchovní atmosféry a společenského pohybu. Také zde nastává v rámci výuky i mimo ni návrat k dříve zakázaným duchovním kořenům. Dokladem jistého uvolnění bylo znění nového vysokoškolského zákona z roku 1966. Od poloviny šedesátých let je též liberalizována výjezdní politika, což umožnilo i československým studentům cesty do západních zemí.

Období umírněného postoje moci vůči liberalizačnímu pohybu ve společnosti skončilo v roce 1966, kdy bylo Novotného vedení KSČ jasné, že není schopno zvládnout situaci politickou cestou. Tomu předcházely již dříve, např. v roce 1964, pokusy o zabrzdění procesu uvolnění ve společnosti. Ostrý kurs vůči opozici se dotkl i studentů. 22. prosince 1966 byl Jiří Müller vyloučen předsednictvem Městského výboru (MV) ČSM ze svazácké organizace, mimo jiné pro údajné sympatie s maoismem(10), a o den později ze studia pro neplnění studijních povinností. 5. ledna 1967 musel nastoupit mimo řádný termín vojenskou prezenční službu. Müllerův případ vyvolal velmi negativní odezvu mezi studenty. Pražský VOV si dovolil do té doby bezprecedentní čin - jako celek vyjádřil nesouhlas s těmito rozhodnutími(11). Ze strany moci bylo na tento odpor reagováno postihem Lubomíra Holečka, jenž byl v srpnu 1967 rovněž odveden na vojenskou prezenční službu(12). Zárok vůči studentům byl v časové shodě s ostrou reakcí moci vůči odbojným spisovatelům po IV. sjezdu Svazu československých spisovatelů v červnu 1967.

Na zasedání ÚV KSČ konaném 8. - 9. února 1967 bylo rozhodnuto o přímém stranickém řízení ČSM, což bylo zajištěno i následným zřízením oddělení pro mládež a sport v aparátu ÚV. V duchu "upevňovací" linie proběhl i V. sjezd ČSM v červnu 1967, který přinesl neúspěch pražských radikálů, ač předtím zvítězili na městské konferenci ČSM v Praze(13). K otázce strukturálních změn se sjezd ČSM vyslovil v duchu stanoviska, které vydal ÚV ČSM ještě před jeho konáním. Označil v něm jednotnou organizaci mládeže za "*revoluční vymoženost naší společnosti*" a postavil se proti "*všem návrhům vedoucím k narušení této jednoty*"(14).

Zjitřenou náladu ve společnosti i rozkol ve vedení KSČ ještě více prohloubily tzv. strahovské události. Nespokojenost s nevyhovujícími podmínkami nejen na strahovských kolejích vyjadřovali studenti již dávno před rokem 1967, obecný byl i jejich odpor vůči rigidnímu kolejnmu řádu, který mimo jiné výrazně omezoval návštěvy. Poté, co došlo 31. října opět k vypnutí elektřiny na vysokoškolských kolejích na Strahově, vydali se studenti se svíčkami a s voláním *“Chceme světlo!”* okolo Hradu směrem na Václavské náměstí. Jejich pochod byl brutálně rozehán Veřejnou bezpečností, přičemž vedení KSČ její počínání schválilo a prohlásilo, že *“iniciátoři”* dnem ve dnech 25. - 26. května 1968. Jeho jednání se zúčastnilo 138 delegátů z 55 fakult(37). Tajnou volbou bylo zvoleno patnáctičlenné prozatímní předsednictvo v čele s Petrem Rybářem z VŠE v Praze.

V přijatých stanovách se SVS hlásil k principům socialismu, demokracie a humanismu a stavěl se za plné respektování deklarace lidských práv OSN. V čele SVS stálo předsednictvo, které sídlilo na Náměstí Maxima Gorkého (dnešní Senovážné náměstí) v Praze, vrcholným orgánem byl kongres jako shromáždění zvolených zástupců všech fakulních jednotek. V době mezi kongresy byl nejvyšším zastupitelským sborem SVS parlament, ve kterém reprezentoval každou fakultu jeden zástupce. Autonomními orgány byla městská centra sdružující fakulní a školní jednotky v jednom městě. Kontrolní a revizní funkci plnila dozorčí rada a vzniklé spory měl řešit smírčí soud (38).

Na kongresu se vedly ostré spory o tom, jestli vstoupit do Národní fronty (NF). Proti se rozhodně stavěli pražští radikálové, pro které byla tato organizace nepřijatelná, ačkoli v jejím čele stál František Kriegel, muž, jenž měl jinak jejich důvěru(39). V návrhu programu předloženém přípravným výborem stálo, že SVS je *“složkou NF jako jeden z rovnocenných partnerů politických stran a společenských organizací...”*(40). Nakonec bylo rozhodnuto o členství v Národní frontě zatím nepožádat, přičemž se o této otázce mělo ještě jednat. Svaz vysokoškolského studentstva tím de facto zpochybnil vedoucí úlohu KSČ.

SVS ovšem reprezentoval zpočátku pouze menšinu studentstva v českých zemích, při svém založení sdružoval jen 15 fakult(41). Mnoho dalších fakult do něj odmítlo vstoupit kvůli nesouhlasu se zaměřením, které prosazovalo umírněné Rybářovo křídlo, jež chtělo SVS profilovat jako zájmovou organizaci studentů. Podle Ivana Dejerala mu šlo především o zajištění materiální základny studentů, o kterou se pak měl Svaz starat. Udržení těchto výhod si chtělo zajistit dobrými vztahy s mocí, které se nemělo příliš oponovat. Do SVS se rozhodli radikální studenti vstoupit až za změněné situace po srpnu 1968 s tím, že se budou snažit změnit vedení a koncepci SVS(42).

Ve městech s velkou koncentrací studentů byla ustavena městská centra, která sdružovala zástupce jednotlivých fakult. Převzala majetek dřívějších vysokoškolských obvodních výborů, na něž právně navazovala. V Praze bylo 9. dubna na výroční konferenci VOVu odhlasováno zrušení ČSM na pražských vysokých školách. Místo pražského VOVu byla vytvořena Akademická rada pražských studentů (ARPS), pro kterou se brzy vžil název Pražský studentský parlament (PSP). Proti názoru Miroslava Tyla, který navrhoval zakládat pouze izolované politicky zaměřené kluby s exkluzivním členstvím, zvítězil návrh vypracovaný Janou Kohnovou a studentem Právnické fakulty UK Zdeňkem Kavanem, bratrem Jana Kavana, na vytvoření celopražské studentské organizace(43). V Brně založili 29. dubna zástupci devíti fakult parlament, který se později začal nazývat Brněnské studentské centrum (BSC)(44). Další městská centra vznikla např. v Plzni, Olomouci, Ostravě a Liberci.

Již bylo zmíněno to, že i na Slovensku probíhala emancipace vysokoškoláků, byť mezi nimi neproběhla diferenciacie v takové hloubce jako v českých zemích. Slovenskému svazu mládeže se podařilo udržet dominantní postavení, přestože došlo k utvoření několika samostatných mládežnických organizací. Obrodný proces postupoval na Slovensku všeobecně s menší intenzitou a často i s jiným zaměřením, prioritou bylo dosažení federalizace, část mladých Slováků se přihlásila k nacionalismu.

K vytvoření Zvä zu vysokoškolských študentov (ZVS) došlo po dlouhých týdnech vyplněných přípravnými jednáními a prací na jeho programu a struktuře 24. května 1968. Zakládací konference se zúčastnilo 114 zástupců reprezentujících již dříve zformované samosprávné organizace (parlamenty) 36 slovenských fakult. ZVS se definoval

jako suverénní reprezentant zájmů slovenských vysokoškoláků. Jako jeho vrcholný orgán byl na konferenci zvolen parlament na čele s Baltazárom Dubňom(45).

Později došlo též ke vzniku Československého ústředí vysokoškoláků (ČSÚV), celostátního zastřešujícího orgánu vysokoškolských studentů. To ovšem mělo i podle stanov pouze koordinovat činnost obou jinak zcela samostatných svazů a reprezentovat československé vysokoškoláky vůči celostátním a zahraničním organizacím(46). Po dobu své existence ovšem nehrálo podstatnější roli.

Zatímco se připravoval vznik Svazu vysokoškolského studentstva, tvořila se nová struktura studentské samosprávy i na jednotlivých fakultách. 28. února byla na FF UK vytvořena Akademická rada studentů (ARS), která převzala funkci fakultního výboru. Její vznik pramenil z přesvědčení, že žádná dobrovolná organizace, tedy ani ČSM, nemá právo se vydávat za mluvčího všech studentů. Voleb do fakultních samospráv se mohl zúčastnit každý student řádného denního studia. Podle svého statutu se ARS stával reprezentantem a mluvčím všech studentů fakulty a měl působit především v oblasti sociální, studijní, ideové a na poli zahraničních vztahů(47). Po vzoru ARSu na FF UK vznikaly podobné fakultní samosprávy v následujících dnech v Praze i na mimopražských fakultách.

Specifickou cestou se vydali studenti na VŠZ. Nevytvořili samosprávnou organizaci na zastupitelském principu, ale aktivní členové zde založili na konci roku 1967 Samostatnou organizaci studentů (SOS, někdy používán též název Samostatná studentská organizace - SSO) jako organizaci politickou. Ivan Dejmal k tomu uvedl, že hlavní důvod rozdílné koncepce spočíval v tom, že studentstvo zde bylo více zpolitizováno než na jiných fakultách. Minimálně z jedné poloviny totiž pocházelo z venkova a formovala je traumatizující zkušenost s násilnou kolektivizací, která se dotkla jejich rodin. Proto chtěli jasně vyjádřit svůj politický názor. Proti jejich očekávání se na VŠZ nevytvořila další politická skupina, neboť ideový profil SOS korespondoval s názory většiny studentů. SOS si zjednávala mandát tím, že pro schvalování důležitých rozhodnutí svolávala shromáždění studentů, které též volilo své zástupce, jež je reprezentovali mimo VŠZ(48). Velká část aktivistů SOS měla blízko k anarchismu.

Svobodná atmosféra a společenský kvas umožnily všestranný rozvoj vysokoškolského života. Na jednotlivých fakultách probíhaly rehabilitace, k pedagogické praxi se vraceli dříve nežádoucí osobnosti. Studenti se zapojili do diskusí o připravovaném novém vysokoškolském zákonu. Docházelo též k další profilaci uvnitř studentského hnutí. Na každé fakultě se vytvořilo mnoho více nebo méně politických skupin a neformálních seskupení, které měly často krátké trvání. Svobodná atmosféra pokročilého jara 1968 se odrazila i při oslavách majálesu. V majálesových průvodech se objevila hesla vyslovující se k vnitřní politice i taková, jež velmi ostře reagovala na nátlak ze strany SSSR a dalších zemí Varšavské smlouvy.

Musí zde být řečeno, že na dlouhodobější koncepční práci a třibení ideových postojů nebylo v rámci studentského hnutí příliš času. Již ke konci dubna využívá mnoho studentů otevření hranic a odjíždí do zahraničí, v době prázdnin pak studentské hnutí jako takové nikdy a nikde nepůsobí s takovou intenzitou jako v průběhu školního roku. Po okupaci Československa se situace změnila natolik, že studentské aktivity byly zaměřeny převážně na obranu svobod získaných v první polovině roku 1968.

Vojenskou intervencí vstoupilo Pražské jaro do nové fáze. Přítomností své okupační armády dostala Moskva do rukou mocný nástroj, kterým byla schopna účinně diktovat svou vůli československé politické reprezentaci i občanům a otevřeně se vměšovat do záležitostí země. Faktor, který zde existoval již předtím, totiž ohled na příslušnost k sovětskému mocenskému bloku, nyní působil bezprostředně a s plnou vahou. Na druhou stranu ovšem došlo během sedmi dní po začátku okupace k mohutnému vzepětí lidového odporu, který zabránil aplikaci původního sovětského scénáře předpokládajícího nastolení kolaborační "dělnicko-rolnické vlády" podle vzoru Maďarska v roce 1956. Tento všelidový odpor vůči okupaci dal vzniknout celonárodnímu hnutí, do kterého se zapojily i doposud převážně pasivní vrstvy obyvatelstva. Mezi ně patřilo i dělnictvo a jejich odborové organizace. Právě odboráři hráli spolu se studenty a částí inteligence po srpnu 1968 hlavní roli v boji proti počínajícímu omezování svobody. To se již v tuto dobu projevilo v určitých personálních změnách (např. odvolání ředitele televize

Jiřího Pelikána a ředitele rozhlasu Zdeňka Hejzlara) a přijetím některých "přechodných" opatření omezujících shromažďovací a spolkové právo.

Obzvláště silně zasáhla okupace mladé lidi. Byli to především oni, kteří po prvních zprávách o ní vyšli do ulic měst demonstrovat proti vpádu cizích vojsk. Mezi zabitými tvořily osoby ve věku od šestnácti do třiceti let polovinu a mezi raněnými dokonce 70 % obětí(49). Podpis "moskevského protokolu", přestože nebyl (nebo právě proto) znám jeho přesný obsah, vyvolal u mladé generace silné obavy o budoucnost reformního procesu. Většina mládeže sice i nadále podporovala Dubčekovo vedení v jeho snaze uhájit co možná největší prostor pro provádění reform, tato podpora ovšem nebyla bezvýhradná. To platí i o studentech, s jejichž zástupci jednali až do dubna 1969 vedoucí představitelé státu i KSČ, aby zabránili jejich radikalizaci.

Dne 13. září přijalo Národní shromáždění zákon, který umožňoval existenci jen těm politickým stranám a organizacím, které byly sdruženy v Národní frontě. V rozporu s tímto zákonem a postupem vůči KANu nebo K 231 byla v září 1968 provedena registrace SVS, čímž došlo k jeho legalizaci(50). Stalo se tak na osobní intervenci Zdeňka Mlynáře, jenž právě opouštěl funkci tajemníka ÚV KSČ pro školství a vědu(51). Plnou právní subjektivitu získaly 21. 10. 1969 také PSP a BSC, omezenou právní subjektivitou plynoucí z jejich členství v SVS pak disponovala i ostatní městská centra(52).

Do SVS začaly nyní vstupovat i ty fakulty, které to do té doby odmítaly. Po okupaci postupně slábl vliv Rybářova křídla, což bylo způsobeno celkovou radikalizací studentstva. Na 1. zasedání parlamentu SVS konaném v budově plzeňské radnice 31. 10. - 1. 11. 1968 se stal s podporou radikálů, kteří neměli takovou převahu, aby sami ovládli vedení, předsedou SVS student Přírodovědecké fakulty brněnské univerzity Michael Dymáček. Ten byl hlavním představitelem středního proudu uvnitř studentstva, jenž měl oporu především v brněnských fakultách. Těžiště práce SVS sice viděl v sociální a studentské problematice, zároveň však zdůrazňoval nutnost politické činnosti.

Na tomto zasedání bylo zvoleno řádné patnáctičlenné předsednictvo, do něhož se dostali tři radikálních studenti z Prahy - Karel Kovanda, Ladislav (Laco) Mravec z FTJF a Ivan Touška z FSI. Karel Kovanda v Plzni neúspěšně navrhoval pronikavou radikalizaci SVS a to, aby se zřekla monopolního zastupování studentů. Parlament vyslovil souhlas s vydáváním časopisu *Studentské listy*, které nahrazovaly zrušeného *Studenta*(53). První číslo tohoto týdeníku, jehož šéfredaktorem se stal Svatopluk Pekárek, mělo vyjít již v listopadu 1968, kvůli obstrukcím ze strany moci mu však byla registrace udělena až v únoru 1969(54).

První veřejnou akcí uspořádanou SVS bylo položení věnců na hrob prezidenta Beneše v Sezimově Ústí 27. října 1968. V některých městech připravoval SVS na 28. října průvody a slavnostní shromáždění, které však nebyly úřady povoleny. Přesto se tohoto dne v Praze konala demonstrace, které se zúčastnili převážně mladí lidé ve věku 15 - 20 let. Jejich účastníci se dostali do střetu s policejními jednotkami, které zadržely 77 lidí, z čehož bylo 20 studentů(55). V předvečer a ve výroční den Říjnové revoluce 6. a 7. listopadu došlo v Praze k vyhraněně protisovětským vystoupením mládeže. Demonstranti strhávali a zapalovali sovětské vlajky a na některých místech, zejména u nádraží Praha - střed a na Poříčí, kde se pokusili postavit barikády, se střetli s policií, která proti nim použila obušky a požární stříkačky. Během dvou dnů bylo v Praze zadrženo 167 osob, z toho 30 vysokoškolských studentů(56). Demonstrace se též uskutečnily v Bratislavě, Brně a Českých Budějovicích, kde studenti vyhlásili stávkou a jednodenní hladovku(57).

Na přelomu října a listopadu vystoupila poprvé od strahovských událostí policie násilně proti studentům. To byl další z důvodů jejich znepokojení a podráždění, které bylo již beztak silné. Tyto nálady ještě více vyhrtilo dočasné zastavení časopisů *Reportér* a *Politika*, ke kterému došlo 8. listopadu. Na to odpověděli studenti podpisovou akcí(58). Souhrn všech těchto okolností spolu s obavou z průběhu zasedání pléna ÚV KSČ, jež bylo zahájeno 14. listopadu 1968, vedl vysokoškoláky k rozhodnutí vstoupit do stávkou.

c) Od listopadové stávky k "obnovení pořádku"

Myšlenka na stávku zrála uvnitř vysokoškolského hnutí již déle. Na některých fakultách byla již v září 1968 několikrát vyhlášena stávková pohotovost a 7. listopadu dokonce stávka(59). Iniciativní při přípravě stávky byli radikální studenti, kteří prosazovali rozhodné vystoupení i proti vůli umírněné většiny studentstva, které reprezentovalo rybářovské a dymáčkovské křídlo ovládající vedení SVS.

Rozhodující pro vznik stávky byl vývoj v Praze. Zde se vytvořilo několik ohnisek, ve kterých se diskutovalo o formě připomenutí 19. výročí 17. listopadu 1939. Byly to např. Akční výbor 17. listopadu, jednotlivé stávkové výbory, jež se ustavovaly na některých fakultách od 7. listopadu, tradičně aktivní SOS atd. Vedení stávky se pak ujal Akční výbor pražských studentů (AVPS), jenž vznikl na základě schůzek radikálních studentů konaných od 5. listopadu 1968 v kavárně Vltava(60). K jeho oficiálnímu založení došlo 12. listopadu na schůzce konané v areálu strahovských kolejí. Jeho členy byli zástupci jednotlivých fakultních stávkových výborů, např. Kovanda, Laco Mravec, Jaroslav Suk, díky své autoritě v něm měli významné postavení Müller s Holečkem. Právě pod tlakem radikálních studentů došlo k vyhlášení stávky, ke které se musel připojit i SVS. Předsednictvo SVS chtělo původně dát akcím k 17. listopadu tradiční ráz a k plénu ÚV KSČ se vyslovit zvlášť(61).

Československé vedení vyvíjelo na studenty tlak, aby stávku nepodnikali, nebo aby alespoň své akce omezili na akademickou půdu(62). 13. listopadu přijali delegaci SVS na Pražském hradě prezident a vedoucí představitelé státu a komunistické strany. Zástupcům studentů bylo řečeno, že si nepřejí, aby na jejich podporu byly konány demonstrace nebo jiné akce, které by údajně narušily průběh plenárního zasedání ÚV KSČ a mohly vést ke krveprolití(63).

Okupační stávka byla vyhlášena na pondělí 18. listopadu od 8 hodin a měla trvat do středy 20. listopadu do 20 hodin. Požadavky stávkujících byly shrnuty do "studentského desatera" vydaného SVS 11. listopadu 1968, které v zásadě vycházelo z Akčního programu KSČ. Studenti v něm požadovali respektování nedotknutelnosti lidských práv, dodržování shromažďovací a spolčovací svobody, svobody slova, vědeckého bádání a umělecké tvorby. Vyslovili se proti znovuzavádění kabinetní politiky a pro to, aby vláda ČSSR dosáhla na svých jednáních závazného termínu pro stažení cizích vojsk ze země. Zavedení cenzury v hromadných sdělovacích prostředcích mělo být pouze dočasné, a to na dobu maximálně půl roku. Ti, kteří ztratili důvěru občanů, měli odejít z funkcí. Studenti požadovali též pokračování v ustavování rad pracujících(64).

Začátek stávky byl sice vyhlášen na pondělí 18. listopadu, na některých fakultách však vypukla dříve. První do ní vstoupili olomoučtí vysokoškoláci, a to na základě nepravdivé zprávy o zahájení stávky v Praze. Na VŠZ bylo shromážděním studentů rozhodnuto o konání týdenní stávky od 16. listopadu(65). Stávky se zúčastnily skoro všechny vysoké školy v českých zemích a také většina na Slovensku. Zde slovenští vysokoškoláci solidarizovali s českými studenty a jejich požadavky, ZVS ovšem vyjádřil nespokojenost s tím, že s ním SVS nekonzultoval celou akci a politicky ani organizačně nespolupracoval(66).

Samotné vedení SVS, které bylo do tohoto rozhodného vystoupení prakticky dotlačeno, ovšem koordinaci stávky příliš nezvládlo. O termínech stávky, době jejího trvání, jejím ukončení či prodloužení se rozhodovalo v městských centrech, závěry z těchto jednání pak byly dále modifikovány na jednotlivých fakultách. Některá mimopražská centra si stěžovala na dvojkolejnost ve vedení studentského hnutí, poukazovala na to, že role hegemonu se ujal AVPS. Bylo tak ještě více posíleno napětí mezi Prahou a některými mimopražskými vysokoškolskými centry, především Brnem. K jisté hektičnosti celé akce přispěla i skutečnost, že mládež znala stávky pouze z učebnic dějepisu a neměla tudíž s jejich pořádáním žádnou zkušenost.

Stávka se setkala s podporou velké části společnosti. Velký ohlas vzbudila také mezi pracujícími na závodech. Na řadě z nich se nepracovalo a místo toho probíhaly živelné diskuse. Objevily se zde též snahy organizovat krátkodobé stávky. Na fakulty přicházely delegace ze závodů, které svou solidaritu projevovaly také formou věcných darů. Ke sblížení s dělníky měly přispět i tzv. Dubčekovy směny, v jejichž rámci studenti přicházeli o víkend, jenž

stávce předcházely, pracovat do továren. Krátkodobé stávky byly organizovány též na středních školách(67). S nadšením a notnou dávkou resentimentu přijali stávku staří sociální demokraté, kteří chodili studentům radit.

Studenty podporovala i většina jejich pedagogů. Tisíce lidí podepsalo Dohodu o solidaritě studentů, profesorů a zaměstnanců vysokých škol, kterou vyhlásilo 15. listopadu na svém jednání předsednictvo SVS. V ní bylo stanoveno, že pokud by se stal jediný student, profesor nebo zaměstnanec vysoké školy obětí perzekuce pro své názory, bude to považováno za útok proti celé československé vysokoškolské obci. Její členové měli poté projevit svůj nesouhlas různými akcemi, jejichž forma bude sahat od protestních mítinků až po totální vysokoškolskou stávku (68).

Velký ohlas stávky ve společnosti byl způsoben také tím, že studenti nedefinovali své požadavky úzce stavovsky, ale se zaměřením na celou společnost. Studentům se podařilo navázat styky se závody. Právě studentstvo a odborové organizace patřily mezi nejrozhodnější odpůrce postupující *normalizace*. Styky s dělníky byly považovány uvnitř studentského hnutí za jednu z priorit. SVS podepsal s mnoha odborovými a kulturními svazy dohody o spolupráci, která byla založena na důsledné obraně svobody a reformního hnutí(69). Okupační stávce československých studentů se dostalo pozornosti také za hranicemi Československa, o čemž svědčí mimo jiné telegramy, které došly na adresu ARSu Filozofické fakulty UK od zahraničních studentských organizací(70). Podporu stávce vyjadřovali také zahraniční studenti československých vysokých škol(71).

Vedení KSČ se dívalo na stávku se značnou nervozitou, obávalo se především jejího rozšíření mimo vysokoškolskou půdu. Skutečností ovšem zůstává, že většina studentů se stavěla proti pokusům některých jednotlivců přenést stávku na závody a odmítala též podobné návrhy některých odborářských delegací(72). Vedení KSČ se různými způsoby snažilo stávku eliminovat. Jednalo se zástupci studentů a také vydalo pokyn k informační blokádě vůči stávkujícím, která ovšem nemohla nezabránit široké odezvě, již se stávce dostalo. Studenty též pobouřila zpráva ze zasedání stranických a státních představitelů z 19. 11., která dezinterpretovala stanoviska studentů, jež přednesla při setkání konaném na Pražském hradu 13. listopadu. Proto přijal AVPS rozhodnutí o prodloužení stávky o 24 hodin do 21. listopadu(73). To bylo také na některých fakultách realizováno.

Listopadová stávka představovala bezesporu nejvýznamnější politické vystoupení studentů po roce 1948. Studenti se v ní projeví jako jedna z neaktivnějších sil ve společnosti a prokázali i svou akceschopnost. Je třeba říci, že po srpnu 1968 význam studentů jako politické síly velmi stoupl. To plynulo z toho, že se společně s odboráři, umělci a částí inteligence stali nejdůslednějšími obránci svobodného prostoru vytvořeného v první polovině roku 1968. Vystupovali takto v době, kdy některé dřívější proreformní síly tuto platformu opouštěly. V průběhu stávky získali studenti velice cenné zkušenosti s organizační činností, vznikla také celostátně fungující informační síť TAISS, jež existovala až do zániku SVS(74).

Přesto je třeba stávku hodnotit jako faktický neúspěch. Studenti získali sice na svou stranu sympatie veřejnosti a dokázali navázat kontakty s dělníky, o čemž si mohli nechat jejich západní kolegové většinou pouze zdát, nepodařilo se jim však a objektivně ani nemohlo podařit prosadit splnění jejich požadavků, jež byly shrnuty do již zmíněného "studentského desatera". Při hodnocení tohoto dokumentu je třeba konstatovat, že byl na jednu stranu umírněný a především z taktických důvodů nevyjadřoval přesně mínění studentů. To se odrazilo hlavně v bodě věnovanému cenzuře, v němž se nepožaduje její okamžité zrušení. Přesto nebyla za daných okolností šance na splnění požadavků obsažených v tomto studentském manifestu, což si koneckonců i mnoho stávkujících uvědomovalo. Vzhledem k celkovým poměrům v zemi se tak může tento dokument jevit jako radikální a ve smyslu jeho splnitelnosti i nerealistický.

Objektivní neúspěch stávky vedl k tomu, že se v části studentského hnutí šířil pocit beznaděje, na druhé straně se menšina studentů radikalizovala. V průběhu listopadové stávky nabývali na vlivu právě radikální studenti, což se projevilo i ve vedení SVS. V předsednictvu SVS představovali sice menšinu, ale velkou roli hrálo to, že byli velice aktivní. Svě sehrála také ta skutečnost, že část mimopražských členů předsednictva se jeho schůzí zúčastňovala dosti sporadicky. Nelze přitom opominout fakt, že např. Holeček nebo Müller měli na rozdíl od mimopražských

studentských předáků přirozenou autoritu jako lidé, kteří se dostali do konfrontace s režimem. Jejich názory byly proto respektovány, přestože zpočátku nebyli členy studentských grémií.

Tendence k stále většímu omezování svobodného prostoru vytvořeného v první polovině roku 1968 byla zjevná, nedá se ovšem říci, že by vývoj po srpnu 1968 směřoval bez větších výkyvů k potlačení demokratizačního procesu ve společnosti, tedy k "obnovení pořádku", jak se ho z hlediska domácích odpůrců reforem a "*mužů v Kremle, kteří půl roku sledovali, jak onen lidový svátek v Československu ruší jedno pravidlo za druhým*" pokusil definovat Milan Šimečka(75). Po celý zbytek roku 1968 a v první polovině roku 1969 se objevovaly vlny vzepětí společnosti, která se bránila *normalizaci* v té podobě, jak ji začalo interpretovat oproti původní definici nejen sovětské vedení a domácí konzervativci, ke kterým patřili stoupenci Novotného nebo sektáři Jodasova typu seskupení kolem libeňské Čechie, ale i "umírněné" křídlo ve straně na čele s Gustávem Husákem. V něm nyní našla Moskva přes počáteční nedůvěru - byl přeci ve vězení a patřil k hlavním protagonistům "Ledna" - a po selhání Vasila Bilaka a jemu blízkých soudruhů v srpnu 1968 muže, který jí pomůže změnit podobu Československa k jejímu obrazu. "Nenormální" již brzy nebude to, že jsou v zemi cizí okupační vojska, ale to, že si každý píše a říká, co ho napadne.

Již krátce po okupaci museli opustit svá místa někteří přední reformisté, v prvé řadě František Kriegel. K vyhrocené politické situaci došlo poté, co bylo zaútočeno na Josefa Smrkovského, jednoho ze čtyř nejvýznamnějších pilířů obrodného procesu. Na konci roku 1968 využil Gustáv Husák ústavního zákona o federativním uspořádání Československa, jenž měl vstoupit v platnost 1. ledna 1969 a jenž měnil Národní shromáždění ve Federální shromáždění skládající se ze Sněmovny lidu a Sněmovny národů. Husák vystoupil s požadavkem, aby na základě rovnoprávnosti českého a slovenského národa došlo k paritnímu rozdělení čtyř nejvýznamnějších politických funkcí v zemi a předsedou Federálního shromáždění se stal Slovák. Cílem tohoto manévru bylo odstranění Smrkovského z nejvyšší parlamentní funkce, se kterou bylo spojeno i jeho členství v osmičlenném výkonném výboru předsednictva ÚV KSČ, jenž byl prakticky nejvyšším orgánem politické moci ve státu(76).

Tento průhledný manévr, který směřoval k oslabení Dubčekových pozic, byl veřejností za pomoci sdělovacích prostředků okamžitě správně pochopen. Na podporu Smrkovského vystoupily odborové svazy, které společně se studenty hrozily vyhlášením generální stávky. Obzvláště významný byl výsledek sjezdu největšího z nich, Českého odborového svazu pracujících v kovoprůmyslu, který zastupoval 900 000 členů. Účastnila se ho i delegace SVS na čele s Jiřím Müllerem(77).

Akce na podporu Josefa Smrkovského však skončila neúspěšně. On sám se zřekl lidové podpory a přijal nižší funkci předsedy Sněmovny lidu. Veřejnost nakonec přijala rozhodnutí v této záležitosti bez protestů.

Již tak napjatou atmosféru ještě vystupňoval 16. ledna 1969 pokus studenta pražské Filozofické fakulty Jana Palacha o upálení, který vedl o tři dny později k jeho smrti(78). V dopisu na rozloučenou podepsaném "*pochodeň č. 1*" požadoval jménem skupiny dobrovolníků, kteří byli údajně připraveni jeho čin zopakovat, okamžité zrušení cenzury a zákaz týdeníku *Zprávy* vydávaného okupačními vojsky(79). Palachův čin vyvolal mimořádnou odezvu a vedl k prohloubení propasti mezi společností a politickým vedením státu. V prohlášení studentů FF UK se uvádí: "*Jsmo hluboce otřeseni zoufalým činem našeho kolegy Jana Palacha. Vidíme v něm hluboce lidský, důstojný, uvážení politický protest racionálně myslícího člověka. Obviňujeme sovětské vedení, že k obětem 21. srpna přibyla vinou jeho politiky další, možná že ne poslední. Obviňujeme politické vedení ČSSR, že ve jménu tzv. politického realismu zavleklo svou politikou a zradou kdysi proklamovaných ideálů lid Československa do této situace. [...] Obáváme se, že za těchto okolností definitivně mizí naděje, že kdykoliv v budoucnu najdeme s tímto vedením společný jazyk.*"(80)

Pohřebního průvodu, který se stal masovou manifestací za udržení svobody, se v Praze 20. ledna zúčastnilo na 100 000 lidí. Průvody a shromáždění se konaly i ve všech ostatních větších městech. Vláda a vedení KSČ nechtěly vyhrtotit ještě více situaci a po dohodě se zástupci studentů souhlasily s veřejnou tryznou za Jana Palacha. Odmítnutí ovšem studentské požadavky jako nesplnitelné a prohlásily, že státní orgány rozhodně zakročí proti těm, kteří "naruší právní řád". Bylo rozhodnuto o mobilizaci armády a policie, jež byla největší od srpna 1968. Úřady přikročily

ke kontrole tisku, vyhostily ze země 16 zahraničních novinářů. Ve dnech, které následovaly po pohřbu Jana Palacha, pak docházelo ke srážkám mezi mladými lidmi a policií(81). Několik studentů v Brně, Českých Budějovicích a Praze (např. Bohdan Dvořák) drželo hladovku na podporu Palachových požadavků(82). 25. února zopakoval Palachův čin student střední průmyslové školy železniční v Šumperku Jan Zajíc.

V samotném studentském hnutí probíhal nadále spor o jeho dalším směřování. Ostrý střet v otázce vstupu SVS do Národní fronty opět vzplanul na 3. zasedání parlamentu SVS 21. - 22. února 1969 v Brně (Druhé zasedání proběhlo v Praze ve dnech 13. -15. 12. 1968 - J. P.). Jednání ale nikam nevedla a konečné rozhodnutí bylo odloženo na dubnový kongres SVS.

V polovině března 1969 proběhla poslední velká veřejná studentská akce. Byla jí 14. března několikatisícová demonstrace, již zorganizoval PSP na protest proti tomu, že předsednictvo ÚV KSČ odmítlo vyslat delegaci na IX. sjezd Svazu komunistů Jugoslávie.

V této době se již ovšem schylovalo k rozhodujícímu mocenskému střetnutí. Sovětské vedení bylo z mnoha důvodů zainteresováno na konečném vyřešení "československého problému" a na stabilizaci této části svého impéria. Záminku mu poskytla "hokejová krize". Na mistrovství světa ve Švédsku se podařilo československé hokejové reprezentaci nečekaně porazit dvakrát za sebou 21. března a 28. března mužstvo Sovětského svazu. Již po prvním vítězství se shromáždili někteří fanoušci na Václavském náměstí a v rámci spontánních oslav vyvolávali protisovětská hesla. Druhé vítězství pak vyvolalo obrovské nadšení mezi obyvatelstvem, v ulicích projevovaná spontánní radost přerostla na některých místech ve vandalské akce. Především útok dlažebními kostkami na budovu sovětské letecké společnosti Aeroflot na Václavském náměstí, který byl jinak evidentní policejní provokací (navezení nepotřebné hromady dlažebních kostek před tuto budovu), posloužil Kremlu jako nástroj k masivnímu tlaku na odvolání Alexandra Dubčeka z pozice prvního tajemníka KSČ. Dubčeka, který byl odstraněn z funkce na zasedání ÚV KSČ 17. dubna 1969, vystřídal Gustáv Husák. Dubnové zasedání ÚV KSČ uzavřelo etapu, jež v Československu směřovala k nastolení prosovětské moci a k vytvoření nástrojů na potlačení reformního hnutí(83).

Reakce československé veřejnosti na změnu ve vedení KSČ nebyla nijak velká, všeobecně převládala v obyvatelstvu pasivita a lhostejnost. Pouze na některých fakultách v Praze, Brně a Českých Budějovicích vstoupili studenti do stávk, která však měla dosti rozpačitý průběh. Ministerstvo školství zakázalo její konání a na většině fakult, kde vůbec nějaké akce proběhly, se skrývaly za název "Dny polednové politiky"(84).

Ty vyhlásil na pražských vysokých školách již na 14. dubna na dobu od 8 do 20 hodin PSP. Na fakultách se měly pořádat mítinky(85). Tradičně velice razantně vystoupili studenti VŠZ, kteří vstoupili do stávk již několik dní před Dubčekomým odvoláním na protest proti omezování svobody slova a proti posilování sovětských ozbrojených sil (86). Stávka se všeobecně nesesetkala mezi samotnými studenty s větším zájmem a i pod tlakem vedení fakult byla většinou brzy ukončena.

Již po dubnovém zasedání výkonného výboru ÚV KSČ se ve dnech 25. - 27. dubna 1969 uskutečnil v Olomouci II. kongres SVS. Opět na něm došlo ke konfrontaci mezi radikálními a umírněnými studenty, a to především v nejdůležitějším bodě jednání, v otázce vstupu do Národní fronty. Stoupenci vstupu do NF se odvolávali na výsledky výzkumu mezi vysokoškoláky, podle kterého se většina studentů vyjádřila pro vstup do NF, bude-li to nutné(87). Přesto pro ně dopadlo hlasování neúspěšně, neboť se jim nepodařilo dosáhnout potřebné dvoutřetinové většiny nutné pro vstup SVS do Národní fronty jako celku. Kongres tedy doporučil všem svým městským centrům a fakultním jednotkám, aby jednaly v této otázce dle vlastního uvážení(88). To se také stalo a některá městská centra a fakulty vstupovaly do NF na místní úrovni.

Na kongresu bylo též zvoleno nové předsednictvo SVS. Předsedou se stal student Právnické fakulty Univerzity Karlovy Jozef Trenčanský, místopředsedou byl zvolen Karel Kovanda. Rozhodnutí nevstoupit do NF mělo okamžitě svůj dopad. SVS byl zastaven tok peněz a vedoucí vládní a straníční představitelé s ním přerušili styky. Poté, co 21. května podal Trenčanský demisi, stal se předsedou SVS přední představitel radikálů Karel Kovanda(89). Na jaře

1969 ovládli radikální studenti také vedení pražského studentského hnutí. Revoluční cestou vytvořené Byro pro řízení studentské práce, jež parodovalo svým názvem Štrougalovo Byro pro řízení stranické práce, zde pod vedením Jiřího Müllera de facto nahradilo málo akceschopný Pražský studentský parlament.

Odmítnutím vstupu do NF zpečetil Svaz vysokoškolského studentstva svůj osud. Do poslední chvíle se ještě snažil vyvíjet činnost směřující k obraně svobody. Významné bylo především to, že pod svou hlavičkou vydával mnoho textů, které již nemohly být v oficiálních periodikách publikovány buď proto, že zanikla, nebo proto, že jejich redakce byly "znormalizovány".

K zákazu SVS došlo rozhodnutím Ministerstva vnitra ČSR z 19. května 1969, toto rozhodnutí ovšem z procedurálních důvodů vstoupilo v platnost až na podzim 1969. 2. července se na Filozofické fakultě v Praze sešli představitelé 34 fakult na mimořádném zasedání parlamentu SVS a odsoudili zákaz organizace(90).

Skupina studentů na čele s nedávným předsedou SVS Jozefem Trenčanským, která se orientovala na nové držitele moci, ustavila 12. června 1969 přípravný výbor pro vznik nové studentské organizace - Svazu vysokoškolského studentstva ČSR. Tu odmítla většina městských center, která též protestovala proti zákazu SVS(91). Postup *normalizace* byl však neodvratný i ve studentském hnutí, a tak se tato organizace mohla v lednu 1970 oficiálně ustavit. Po několika měsících byla začleněna do nově vzniklého Socialistického svazu mládeže(92). SVS ČSR ovšem neměla nic společného s legitimním Svazem vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, který na rozdíl od většiny ostatních společenských organizací nikdy nepřistoupil na nějakou formu pokání

d) Hnutí revoluční mládeže

Výrazem radikalizace části studentstva po listopadové stávkě v roce 1968 byl vznik Hnutí revoluční mládeže (HRM), k němuž došlo 2. prosince 1968(93). K založení HRMu vedly právě intenzivní kontakty, které navázali někteří jeho budoucí studentští i nestudentští členové v průběhu stávkové. HRM, jehož působení zůstalo po celou dobu jeho existence omezeno takřka výlučně na Prahu, sdružoval z větší části vysokoškolské studenty, mezi jeho členy patřili dále intelektuálové a dělníci. Dlouhou dobu představoval volné sdružení, které se organizovalo podle přirozených společenství na pražských fakultách a na základě přátelských kontaktů jednotlivých dělnických a zaměstnaneckých aktivistů. O jistém recesistickém náboji, který byl této organizaci stejně jako celému studentskému hnutí u nás i ve světě vlastní, svědčí názvy těchto "buněk", např. *Lev Ackermann aus Böhmen*, *Seržant Vasja* nebo *Starší Lejtěnant*. Největší základnu měl HRM na FF UK, kde k němu patřili Jan Frolík, Petruška Šustrová, Jaroslav Suk, Jaroslav Bašta, Vavřinec Korčíš, Egon Čierný a další. Menší skupina členů byla též na Přírodovědecké fakultě UK, do HRMu se zapojili i jednotliví studenti z Matematicko-fyzikální fakulty, Fakulty technické a jaderné fyziky ČVUT, Vysoké školy chemicko-technologické v Praze a z Právnické fakulty UK (Radan Baše). Významně se na činnosti HRMu podíleli studenti Vysoké školy zemědělské, kteří zpočátku vytvořili jednu buňku s asi deseti členy (Ivan Dejmal, Vladimír Skála, Magda Vlasáková). Na podzim 1969 vstoupily do HRMu další dvě buňky pod vedením Pavla Ryby a Aleše Macháčka. Mezi nejaktivnější nestudentské členy, často čerstvé absolventy vysokých škol, patřil středoškolský profesor Petr Uhl, laborant Ústavu makromolekulární chemie ČSAV Petr Lukačovič, redaktor nakladatelství Melantrich, syn španělských republikánských emigrantů Felipe Serrano, zaměstnanec Mikrobiologického ústavu Pavel Šremer a západoběrlínská studentka Svobodné univerzity a praktikantka na Sociologickém ústavu ČSAV Sibylle Plogstedtová.

Hnutí revoluční mládeže bylo do značné míry ovlivněno myšlenkami *nové levice*, jež byla ideovou platformou radikálně levicového protestního hnutí na Západě. V tom představovalo v rámci československého studentského hnutí výraznou menšinu, neboť většina československých studentů byla na základě svých zkušeností se sovětským modelem společnosti do značné míry skeptická vůči utopickým představám, ideovým šablonám i frazeologii svých západních kolegů. O tom se mohl přesvědčit např. jeden z vůdců západoněmeckých radikálních studentů Rudi Dutschke při své návštěvě Prahy v dubnu 1968(94). Je ovšem třeba říci, že v HRMu působili také lidé, kteří nebyli

radikálně levicově orientováni, tato organizace pro ně ovšem nabízela možnost rozhodně se postavit nastupujícímu *normalizačnímu* režimu. Jednotčím poutem HRMu byl boj proti společnému nepříteli.

O názorech a cílech Hnutí revoluční mládeže vypovídá již jeho *Zakládající manifest*, který sepsal Petr Uhl a na jehož připomínkování se podíleli nejvíce Jan Frolík a Egon Čierný(95). Autoři manifestu tvrdili, že v Československu byl sice odstraněn kapitalistický způsob výroby a kapitalistické výrobní vztahy, nedošlo ovšem k výstavbě socialistické a demokratické společnosti, ale naopak ke zneužití komunistických ideálů a myšlenek. V celosvětovém měřítku je proto nutné rozbít byrokratický systém a do všech oblastí společenského života zavést samosprávnou demokracii. Konečným důsledkem odstranění moci byrokracie mělo být zrušení států a jejich institucí(96).

Členové HRMu deklarovali nutnost aktivního odporu. Přihlásili se k Trockého myšlence “permanentního revolučního procesu” a “světové revoluce”, ke spolupráci s jinými opozičními silami ve východní Evropě, s levicovými radikály na Západě i s revolučním hnutím v třetím světě. Většina členů HRMu neodmítala *a priori* ani použití násilí a někteří z nich o této možnosti i otevřeně debatovali. Při vědomí existence obrovského vojenského potenciálu, jímž disponoval protivník, však považovali za nejvhodnější formu boje *pasivní rezistenci*.

Členové HRMu se vedle praktické činnosti, kterou považovali za nejdůležitější, seznamovali s pracemi teoretiků *nové levice*, o kterých vedli diskuse, a setkávali se i s vlastními levicovými radikály ze Západu. V červenci 1969 jelo z těchto důvodů několik členů HRMu do Západního Berlína, aktivisté HRMu z Filosofické fakulty UK v květnu 1969 obsadili též většinu míst v zájezdu do Paříže, jenž byl oficiálně organizován touto fakultou. Na konci května 1969 vytiskli v bytě Petrušky Šustrové a částečně i v Mikrobiologickém ústavu ČSAV, kde pracoval Pavel Šremer, sborník polemických textů *Byrokracie ne - revoluce ano*, který vedle výtahu z děl Lva Trockého, Ernesta Mandela nebo Milovana Djilase obsahoval i původní texty od Petra Uhla a Jaroslava Suka(97). Zároveň s tímto sborníkem vytiskli u Petrušky Šustrové pro potřebu *taterníků*, tedy polské opoziční skupiny, jež na přelomu let 1968-1969 pašovala přes Československo do Polska publikace tištěné na Západě, polsky psaný časopis *Biuletyn niecenzurowany*(98). Jeho rozmnožování dohodl prostřednictvím Petra Uhla Laco Mravec, což se stalo jedním z hlavních bodů obvinění, na jehož základě byl roku 1971 odsouzen k osmnácti měsícům odnětí svobody nepodmíněně(99).

Vedle různých letáků a jiných tiskovin vypracovávali někteří členové HRMu zprávy o situaci v Československu i o HRMu samotném, které posílali do zahraničí. Ty vyšly v některých západoněmeckých, britských a francouzských převážně levicových listech. Svůj pocit sounáležitosti s třetím světem vyjádřili např. demonstrací před velvyslanectvím NDR a Barmy v květnu 1969, kde protestovali proti vydání několika barmských opozičních studentů z východního Německa barmským úřadům známým svým brutálním postupem proti opozici(100).

Velkou aktivitu vyvinuli členové HRMu před prvním výročím okupace, kterého chtěli využít k mobilizaci obyvatelstva proti husákovskému *normalizačnímu* režimu(101). U této příležitosti vydali ve velkém množství tři letáky vyzývající obyvatelstvo k projevům odporu. Dva z nich byly podepsány pseudonymem Revoluční socialistická strana (Československo), který HRM začal používat pro potřeby konspirace.

Srpnové události roku 1969 utvrdily většinu členů HRMu v přesvědčení, že je nutné přejít do úplné ilegality, což předpokládalo změnit organizační strukturu HRMu. Tato nová struktura vznikala na podzim 1969, nikdy však nebyla úplně dotvořena(102). Na podzim 1969 se členové HRMu zaměřili vedle změny organizační struktury především na přípravu akcí spojených s prvním výročí sebeupálení Jana Palacha.

Ještě před uskutečněním těchto akcí však došlo k rozbití HRMu. Státní bezpečnost, jež věděla o jeho existenci prakticky od počátku a také mu věnovala patřičnou pozornost(103), k tomu využila svého spolupracovníka, třiačtyřicetiletého odborového funkcionáře z Kladna Josefa Čechala, kterého se jí podařilo nasadit do HRMu na počátku října 1969(104). Na základě jeho udání došlo na přelomu roku 1969 a 1970 k zatčení takřka dvou desítek většinou mladých lidí.

Soudní proces v tomto “případu ing. Petra Uhla a spol.” proběhl po více než ročním komplikovaném vyšetřování za nečekaně velkého zájmu světových masmédií v březnu 1971. Doprovázela ho silná kampaň v československých

sdělovacích prostředcích, jež se snažily o diskreditaci obžalovaných. Samotný průběh procesu se od divadelních představení ve stylu padesátých let lišil statečným chováním většiny obžalovaných, kteří odvolávali nebo oslabovali svá doznání z přípravného řízení s tím, že byla učiněna pod nátlakem, a vyvraceli též absurdní obvinění o svém protisocialistickém zaměření. Oporu našli v některých svých advokátech, především Lvu Schwarzovi a Dagmar Burešové(105). K vynesení rozsudku došlo 19. března 1971. Odsouzeno bylo 16 obžalovaných, z toho dva k podmíněným trestům. Nejvyšší trest, čtyři roky nepodmíněně, byl udělen Petru Uhlovi, Jaroslav Bašta a Sibylle Plogstedtová byli odsouzeni ke 2, 5 rokům vězení nepodmíněně, ostatní pak k trestu odnětí svobody v rozmezí jednoho až dvou let(106). Nejvyšší soud svým rozsudkem z 18. června 1971 zvýšil trest Pavlu Šremerovi z 20 na 27 měsíců nepodmíněně a Petra Uhla přeřadil pro výkon trestu z první do těžší druhé nápravně výchovné skupiny(107). Předčasně propuštěná a vyhoštěná byla v květnu 1971 po sedmnácti měsících věznění Sibylle Plogstedtová.

Tento "nový proces s Omladinou" i samotný rozsudek vyvolal protesty po celém světě, nejvíce v řadách radikální levice. Odsoudila jej mimo jiné skupina významných francouzských intelektuálů na čele s Jean-Paul Sartrem a Ernestem Blochem, jež ho označila za stalinský a za "negaci socialismu". V mnoha amerických a evropských městech, např. v New Yorku, Západním Berlíně, Washingtonu a Bernu, proběhly manifestace na podporu souzených(108).

Není pochyb o tom, že společenský dopad působení HRMu nebyl příliš velký. Nebylo to způsobeno pouze tím, že pro naprostou většinu společnosti byla jeho ideová platforma nepřijatelná a jeho marxistický slovník budil nedůvěru. Členové HRMu ani jiných opozičních skupin nemohli zvrátit proces postupné kapitulace společnosti před *normalizačním* režimem a stahování se většiny lidí od veřejných záležitostí do soukromí. Význam činnosti HRMu však spočívá v tom, že se jako jedni z prvních aktivně postavili Husákovu *normalizačnímu* režimu. Pro řadu jeho členů představovalo působení v HRMu cennou zkušenost pro jejich pozdější působení v opozičních strukturách.

2. Dějiny fondu a jeho uspořádání

Původcem této sbírky dokumentů k dějinám československého studentského hnutí v šedesátých letech dvacátého století je Ivan Dejmal (nar. 17. 10. 1946 v Ústí nad Labem). Vznik tohoto fondu je spojen s jeho činností ve studentském hnutí. Do něho se Ivan Dejmal, jenž byl v letech 1965 - 1970 studentem Agronomické fakulty Vysoké školy zemědělské v Praze, oboru zemědělské krajinařství, zapojil již před rokem 1968. V průběhu Pražského jara patřil k předním aktivistům Samostatné organizace studentů na VŠZ v Praze, v níž měl na starost velkou část její agendy. Vysokou školu zemědělskou reprezentoval též na půdě Pražského studentského parlamentu a Svazu vysokoškolského studentstva. Podílel se na činnosti Hnutí revoluční mládeže, a to již od jeho založení v prosinci 1968. Za činnost v HRMu byl na počátku roku 1970 zatčen a v březnu roku 1971 odsouzen ke dvěma letům odnětí svobody nepodmíněně.

Velkou část fondu tvoří dokumenty získané politickou činností Ivana Dejmal. Je zde též množství Dejmalových rukopisných poznámek a konceptů jím napsaných textů. Fond dále obsahuje pracovní dokumentaci a část archivu SOS. V tomto archivu se ovšem nacházely i materiály cizí provenience, především PSP a SVS. Fond obsahuje též část archivu Vysokoškolské rady Československého svazu mládeže. Ten byl těsně po okupaci Československa v srpnu 1968 odvezen Ivanem Dejmal a Jiřím Müllerem ze sídla ČSM na Náměstí Maxima Gorkého a rozdělen. Ivan Dejmal si ponechal dokumenty týkající se Vysoké školy zemědělské v Praze. Do jisté míry neorganickou součástí fondu jsou fotokopie poznámek profesora Kosila z jednání prověřkových komisí po únoru 1948, kterých se jako mladý asistent na VŠZ účastnil. Většina tištěných dokumentů v tomto fondu byla rozmnožena pomocí cyklostylu a ormigu, jsou zde ovšem též některá čísla periodického tisku (*Zemědělské noviny*, *Rudé právo*).

Tuto sbírku dokumentů rozdělenou na několik částí uschoval Ivan Dejmal v obavě před zabavením u svých přátel, kteří ji zakopali postupně na dvě místa. Špatná ochrana některých částí fondu způsobila jejich částečné poškození vodou, které však většinou nebrání jejich studiu. Fond Dejmal znovu převzal na podzim roku 1990. V roce 1998 a 2000 ho předal Libri prohibiti.

K uspořádání fondu došlo v roce 2001 Mgr. Jaroslavem Pažoutem. Fond byl seřazen do následujících skupin:

I. Československý svaz mládeže a Vysoká škola zemědělská v Praze do roku 1968

II. Vysoká škola zemědělská v Praze a Samostatná organizace studentů v letech 1968 - 1969

III. Svaz vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, městská centra a Akční výbor pražských studentů

IV. Hnutí revoluční mládeže

V. Ostatní studentské materiály

VI. Varia

I. skupina (*Československý svaz mládeže a Vysoká škola zemědělská v Praze do roku 1968*) obsahuje především dokumenty Vysokoškolské rady ČSM z let 1961 - 1967. Byly sem ovšem přiřazeny také fotokopie rukopisných poznámek profesora Kosila z jednání pounorových prověřkových komisí na VŠZ. Skupina II (*Vysoká škola zemědělská v Praze a Samostatná organizace studentů v letech 1968 - 1969*) obsahuje nejen materiály vzniklé, především působením SOS, na VŠZ v Praze, ale též ty dokumenty, jež sem byly zaslány. Podobně bylo postupováno i v případě III. skupiny (*Svaz vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, městská centra a Akční výbor pražských studentů*). Ta pak zahrnuje v první řadě dokumenty SVS a jeho městských center, především Pražského studentského parlamentu, a též dokumenty vypracované Akčním výborem pražských studentů. Byly sem zařazeny i materiály tzv. *Byra pro řízení studentské práce, které začalo od jara 1969 de facto nahrazovat PSP*. K této skupině byly přiřčeny i materiály dokumentující diskusi o podobě studentského hnutí, jež probíhala od počátku roku 1968 a vyústila ve vznik SVS, jednotlivých městských center a studentských samospráv na fakultách. K IV. skupině (*Hnutí revoluční mládeže*) je přiřazen i text Petra Uhla "Československo a socialismus", jež vznikl sice ještě před založením HRMu, byl ovšem touto organizací užíván. V. skupina (*Ostatní studentské materiály*) obsahuje písemnosti z let 1968 - 1969, jež vznikly ve studentském prostředí, ale nebylo je možno zařadit do žádné z výše uvedených skupin. Všechny zbylé materiály byly shrnuty do VI. skupiny (*Varia*).

Některé písemnosti spadají i do více skupin. Jedná se např. o listy s rukopisnými poznámkami Ivana Dejmalu z jednání SOS i SVS. V takovém případě byly přiřazovány do té skupiny, kam podle své povahy náleží více. V nutném případě byl na příslušném místě v druhé skupině učiněn odkaz na inventární číslo, které bylo spornému dokumentu přiřazeno. Některé materiály vztahující se k určité události jsou podle původce rozděleny do více skupin. I v tomto případě je použita forma odkazu pro upozornění na příbuznou dokumentaci nacházející se v jiných skupinách.

V každé z těchto skupin je materiál řazen chronologicky, přičemž pod jednu inventární jednotku bylo někdy dááno i více spolu souvisejících dokumentů. Určujícím pro časové zařazení této inventární jednotky je dokument uvedený na prvním místě, jež ve většině případů vznikl nejdříve. Při větším rozsahu takto spolu souvisejících dokumentů byly vytvářeny uvnitř chronologických řad jednotlivých skupin zvláštní podskupiny (např. ve III. skupině podskupina *listopadová stávka 1968* nebo *spolupráce s odbory*), které byly časově řazeny též podle na prvním místě uvedeného a většinou nejstaršího dokumentu.

Jedním z cílů tohoto katalogu bylo časové určení každého dokumentu. U těch, které neobsahují datum vzniku, bylo používáno datum události, ke které se dokument vztahuje. U některých materiálů ovšem nebylo k dispozici ani takovéto časové určení. V tomto případě byla snaha určit pokud možno co nepřesněji dobu jejich vzniku na základě jejich obsahu, případně také s pomocí konzultace přímo s původcem fondu Ivanem Dejmallem. Takto zjištěný časový údaj je dán do hranatých závorek [ ] . Datace je v tomto katalogu součástí stručného regestu, tj. oddílu obsah.

Skartace u této sbírky dokumentů prakticky neproběhla. Vyřazeny byly pouze obálky, v nichž byly archiválie uschovány, a to pouze v tom případě, když nemohly sloužit bližšímu časovému nebo věcnému určení. Skartovány

tedy nebyly ani multiplikáty. Oproti zvyklosti byl pro počet kusů vytvořen zvláštní oddíl katalogizačního záznamu. Jeden exemplář některých multiplikátů byl na základě dohody mezi Jiřím Gruntorádem, vedoucím Libri prohibiti, a PhDr. Zdeňkem Poustou, vedoucím Archivu Univerzity Karlovy, předán v únoru 2001 Archivu Univerzity Karlovy. Některé tiskoviny Hnutí revoluční mládeže (IV. skupina) byly vyjmuty a zařazeny do fondu *Samizdatová periodika*, jenž je též uložen v Libri prohibiti. Na jejich místo byly dány xerokopie.

3. Archivní charakteristika fondu a možnosti jeho využití

Dejmalova sbírka dokumentů představuje velice cenný pramen pro poznání studentského hnutí v Československu v šedesátých letech dvacátého století, především v letech 1968 - 1969. Její význam stoupá tím, že dokumenty k tomuto tématu jsou většinou dochovány pouze torzovitě, vesměs v neuspořádaných a často obtížně přístupných fondech. Je třeba upozornit též na to, že výzkum pramenné základny k této problematice nebyl zatím v dostatečné míře proveden.

Velký význam má tento fond pro zmapování studentského hnutí na Vysoké škole zemědělské v Praze. K ní se vztahuje především I. a II. skupina dokumentů. I. skupina obsahuje hlavně materiály z archivu Vysokoškolské rady ČSM. Jedná se nejen o dokumenty přímo vypracované Vysokoškolskou radou, ale také o materiály pražského Vysokoškolského obvodního výboru ČSM, jež se týkají buď přímo dění na VŠZ, nebo jsou i obecného rázu, a stranických a svazáckých organizací na VŠZ. Nejbohatší dokumentace je k opatřením vedení ČSM po majálesu v roce 1964, která souvisela s celkovou snahou konzervativních sil v této době zabrzdit rozbíhající se liberalizaci v Československu. II. skupinu dokumentů lze využít k podrobnému rozboru aktivit studentů i celkového dění na VŠZ v průběhu vlastního Pražského jara.

Nejobsáhlejší částí tohoto fondu je III. skupina. Ta obsahuje podle současného stavu výzkumu zatím nejbohatší soubor dokumentů Svazu vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, včetně dokumentace z jednání jeho kongresů a parlamentů. Jsou zde i materiály adresované SVS či jinak se vztahující k jeho činnosti. Z materiálů městských center, které mohou doplnit obraz studentského hnutí o informace o dění na úrovni jednotlivých vysokoškolských středisek v českých zemích, jsou zde zastoupeny především materiály Pražského studentského parlamentu. Do této skupiny byla zařazena i dokumentace Akčního výboru pražských studentů, která má klíčový význam především pro zkoumání průběhu listopadové stávkové v roce 1968.

IV. skupina obsahuje většinu nejdůležitějších písemností vzniklých činností Hnutí revoluční mládeže. O této organizaci přináší výpověď i rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jejich schůzí.

V. skupina zahrnuje zbylé studentské materiály, jež nebylo možno zařadit do předchozích skupin. Jsou zde materiály z různých vysokých škol nebo fakult, především pražských. Nejvíce je zde písemností vzniklých na jednotlivých fakultách ČVUT a na FF UK v Praze. Hojně jsou zde zastoupeny především dokumenty vztahující se k událostem po pokusu o upálení a smrti Jana Palacha.

Ve skupině *Varia* (VI. skupina) jsou materiály svědčící o celkovém pohybu ve společnosti. Tato skupina obsahuje především rezoluce různých odborových, zájmových a jiných organizací k aktuální politické situaci v Československu.

4. Seznam komplementárních pramenů a literatury

Výzkum československého studentského hnutí šedesátých let dvacátého století a tedy i pramenné základny k němu je zatím dosti neúplný. V seznamu komplementárních pramenů jsou v případě nepublikovaných dokumentů uvedeny ty fondy, které podle současného stavu výzkumu obsahují nejbohatší a nejvýznamnější soubor dokumentů vzniklých

v rámci studentského hnutí šedesátých let v Československu. Pominuty tak jsou např. fondy obsahující materiály KSČ na všech úrovních a materiály státní provenience zabývající se studenty, jež jistě mají velký význam pro studium této problematiky. Nejsou zde uvedeny ani osobní fondy tehdejších přímých účastníků studentského hnutí, které jsou často velice bohaté na důležité dokumenty, nejsou ovšem volně přístupné. Seznam dále uvádí publikované paměti a edice dokumentů a periodika věnující se nejvíce studentské problematice. V případě těchto periodik je upozorněno pouze na ty, jež jsou běžně dostupné, opominuty tedy jsou různé studentské časopisy, jež se nenacházejí v knihovnách, ale jsou většinou torzovitě součástí archivních fondů. Seznam literatury obsahuje pouze studie vztahující se bezprostředně ke studentskému hnutí, nejsou zde uváděny práce obecnějšího rázu.

Poznámky:

- 1) Rozhovor s Janou Kohnovou, 4. 8. 1999.
- 2) Rozhovor s Ivanem Dejmallem, 20. 7. 1999.
- 3) Archiv Univerzity Karlovy v Praze (A UK), f: Studentské hnutí, a. j. 72 - 39 - 1, stenografický záznam z ustavující konference Vysokoškolského obvodního výboru Praha konané 30. 11. 1963; viz též Libri prohibiti, fond Československé studentské hnutí šedesátých let dvacátého století (sbírka Ivana Dejmalala) (dále jen LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmalala)), inv. č. 31, k. 1, výtah z diskuse ustavující konference VOVu ČSM v Praze konané 30. 11. 1963.
- 4) K volbám do FV ČSM na FF UK v roce 1964 viz rozhovor s Janou Kohnovou, 15. 4. 1998, a Zdeňkem Pincem, 21. 4. 1999.
- 5) Rozhovor s Jiřím Müllerem, 23. 6. 1999.
- 6) Podle hlášení 2. odboru, II. správy HS - StB patřilo ze 43 členů pléna VOVu zvoleného na výroční konferenci konané 25. listopadu 1966 31 členů ke „stoupencům Jiřího Müllera“, v předsednictvu to bylo osm členů z dvanácti, in: Archiv Ministerstva vnitra ČR (dále jen A MV ČR), f. A 34, inv. jed. 1176, Informace o průběhu výroční konference pražského Vysokoškolského obvodního výboru ČSM, 28. 11. 1966, s. 3.
- 7) A MV ČR, f. A 34, inv. jed. 1176, Informace o průběhu výroční konference pražského Vysokoškolského obvodního výboru ČSM, 28. 11. 1966, s. 3. Ke „komisi jedenácti“ viz též rozhovor Jana Kavana s Lubošem Holečkem v článku Do diskuse o komisi jedenácti, Universita Karlova (UK), r. 13 (1966/1967), č. 10, 8. 2. 1967; též rozhovor s Jiřím Müllerem, 23. 6. 1999. Složení komise viz Jánoš, Vít: Jaké budou výsledky?, Student, r. 2, č. 6/1966, 9. 2. 1966.
- 8) Rozhovor s Janou Kohnovou, 15. 4. 1998
- 9) Neubauer, Jiří: K vývoji československého vysokoškolského hnutí. Diplomová práce vypracovaná na FF UK. Praha 1971, s. 23.
- 10) Obvinění z maoismu se v Müllerově případě zakládalo na jeho několika návštěvách čínského velvyslanectví. Hlavním důvodem těchto návštěv byla podle Müllera ta skutečnost, že Čína byla v konfliktu se SSSR, tudíž se jednalo o něco, co bylo pro režim těžko stravitelné. Viz rozhovor s Jiřím Müllerem, 23. 6. 1999.
- 11) Viz LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmalala), inv. č. 71, k. 2, zvláštní bulletin pražského VOVu o „případu Jiřího Müllera“.
- 12) K vyloučení Jiřího Müllera a následnému studentskému odporu viz Klímová, Helena - Kavan, Jan: Jak to bylo s těmi vysokoškoláky, Literární listy (LL), r. 17, č. 2/1968, 17. 3. 1968; též rozhovor Jaromíra Hořce s tajemníkem městského výboru KSČ v Praze Martinem Vaculíkem Konec systému?, UK, r. 14 (1967/1968), č. 16, 3. 5. 1968
- 13) Jan Moravec: Československá krize - rok 1967, in: Československo roku 1968, 1. díl: obrodný proces. Praha, Parta 1993, s. 20 - 21; též J. Neubauer, c. d., s. 32 - 35.
- 14) Viz Student, r. 3, č. 7/1967, 14. 2. 1967
- 15) Nejpodrobněji zatím pojednal o tzv. strahovských událostech Svatoš, Michal: Strahovské události roku 1967. Rukopis.
- 16) Mladá fronta, r. 24, 14. 11. 1968.
- 17) Student, r. 3, č. 46/1967, 15. 11. 1967.
- 18) Moravec, Jan: Československá krize - rok 1967, in: Československo roku 1968, 1. díl, c. d., s. 23.

- 19) Viz LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 80, k. 2, dokumenty ke „strahovským událostem“.
- 20) Kavan, Jan: David a Goliáš: Malá historie rozporu mezi vysokoškoláky a nejvyššími svazáckými orgány. Student, r. 4, č. 11/1968, 13. 11. 1968.
- 21) Viz Zpráva ze zasedání předsednictva MV ČSM v Praze konaného dne 22. února 1968, Student, r. 4, č. 9/1968, 28. 2. 1968.
- 22) Janáček, Josef – Moravec, Jan: Leden 1968 a spor o jeho smysl, in: Československo roku 1968, 1. díl, c. d., s. 43 - 45.
- 23) Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky (dále jen ÚSD AV ČR), sbírka Komise vlády ČSFR pro analýzu událostí let 1967 - 1970 (dále jen sb. KV ČSFR), D II/147, informace o průběhu aktivu funkcionářů pražských vysokých škol dne 13. ledna 1968, též Stanovisko pléna VOV ČSM Praha, Student, r. 4, č. 11/1968, 15. 3. 1968.
- 24) Vaněk, Antonín: Studenti a společnost. Kritika antikomunistického a revizionistického působení na mládež. Praha, nakl. neuvedeno, 1976, s. 144. Též: Janáček, František - Moravec, Jan: Leden 1968 a spor o jeho smysl, in: Československo roku 1968, 1. díl, c. d., s. 46.
- 25) Viz Usnesení Vysokoškolské rady ÚV ČSM ze dne 6. 2. 1968, Student, r. 4, č. 7/1968, 14. 2. 1968. K jednání VŠR viz Šmíd, K.: Vysokoškolská rada chce stát v čele studentů, Student, r. 4, č. 7/1968, 14. 2. 1968; též Neubauer, c. d., s. 60 n.
- 26) O brněnském aktivu viz článek Jde o budoucnost studentského hnutí, Student, r. 4, č. 14/1968, 3. 4. 1968; též Diskusia o študentskej organizácii, Smena, r. 20, 23. 3. 1968 a Slovenská iniciatíva účinná, Smena, r. 20, 24. 3. 1968.
- 27) Viz článek Jde o budoucnost studentského hnutí, Student, r. 4, č. 14/1968, 3. 4. 1968, též viz Usnesení celostátního pracovního aktivu studentů, tamtéž.
- 28) Viz redakční článek K situaci mezi vysokoškolskou mládeží, Student, r. 4, č. 10/1968, 6. 3. 1968. Od čísla 15 (19. 4. 1968) nesl časopis v tiráži přídomek „Týdeník mladé inteligence“.
- 29) Kaplan, Karel: „Všechno jste prohráli!“ (Co prozrazují archivy o IV. sjezdu Svazu československých spisovatelů) . Praha, Ivo Železný 1997, s. 70.
- 30) Janáček, František - Moravec, Jan: Vnější tlaky a vnitřní spory o reformu, in: Zpráva KV ČSFR, s. 106 - 108.
- 31) Janáček, František - Moravec, Jan: Mezník i rozcestí reformního hnutí, in: Československo roku 1968, 1. díl, c. d., s. 74.
- 32) Viz Dopis redakce Studenta ustavenému Svazu vysokoškolských studentů, Student, r. 4, č. 23/1968, 5. 6. 1968.
- 33) Janáček, František - Moravec, Jan: Leden 1968 a spor o jeho smysl, tamtéž, s. 45 - 46.
- 34) Janáček, František - Moravec, Jan: Dosah politického uvolnění a jeho ozvěny, in: Zpráva KV ČSFR, s. 87 n.
- 35) Ivan Dejmal hovoří přímo o „brněnském šovinismu“. Viz rozhovor s Ivanem Dejmalem, 21. 6. 2000.
- 36) Strmiska, Maxmilián: Ke kulturně politické charakteristice Spolku posluchačů filosofie Brněnské univerzity, in: Časopis Matice moravské, r. 113, č. 2/1968, s. 316. Materiály spolku jsou uloženy v Archivu Masarykovy univerzity v Brně, fond G 2, Spolek posluchačů filosofie II (dále jen A MU, f. G 2, SPF II).
- 37) Urbášek, Vladimír: Olomoučtí vysokoškolští studenti v letech 1968 - 1971, in: Počátky „normalizace“ na severní a střední Moravě. Sešity ÚSD AV ČR, sv. 24. Praha, ÚSD AV ČR 1996, s. 117. Dokumentace k jednání I. kongresu SVS viz LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 195 - 197, k. 3.
- 38) Stanovy Svazu vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, přijaté ustavujícím kongresem v Olomouci. in: Pecka, Jindřich - Hoppe, Jiří - Belda, Josef: Občanská společnost 1967 - 1970. Sociální organismy a hnutí Pražského jara 1967 - 1970. Prameny k dějinám československé krize 1967 - 1970, 2. díl, sv. 2. Brno, ÚSD AV ČR, Doplněk 1998 (dále jen Občanská společnost, Sociální organismy, 2. díl, sv. 2), s. 93 - 98.
- 39) Rozhovor s Jiřím Müllerem, 23. 6. 1999.
- 40) Návrh programu československých vysokoškoláků, Student, r. 4, č. 18/1968, 30. 4. 1968.
- 41) Bárta, Miloš: Pokus o záchranu reformního programu, in Zpráva KV ČSFR, s. 178.
- 42) Rozhovor s Ivanem Dejmalem, 20. 7. 1999.
- 43) Viz A UK, f. Studentské hnutí, a. j. 72 - 40 - 3, Stenografický záznam z výroční konference Vysokoškolského

obvodního výboru ČSM konané dne 9. 4. 1968 ve Slovanském domě v Praze. Také rozhovor s Janou Kohnovou, 4. 8. 1999. Viz také článek v tiskopisu Zprávy z ARPSu napsaný členkou jejího prozatímního vedení Janou Kohnovou Pražský studentský parlament - ARPS, in: Archiv Jany Kohnové.

44) Schulz, Jaromír: Co se děje v Brně, Student, r. 4, č. 22/1968, 29. 5. 1968. Text dohody o ustavení studentského parlamentu v Brně viz A MU, f. G 2, SPF II, k. 1.

45) Vysokoškoláci mají parlament, Smena, r. 20, 25. 5. 1968.

46) Viz Statut Československého ústředí vysokoškoláků, Studentské listy (SL), r. 1, č. 3. 12. 3. 1969.

47) Viz Archiv Zdeňka Zbořila, dokument Statut „Akademické rady studentů FF UK“. Viz též Archiv Jany Kohnové, dokument Zdůvodnění vzniku studentské samosprávy; také dokument Studentská samospráva, tamtéž. Tento první ARS se skládal z pléna, které mělo původně 65 poslanců, a ze čtyřčlenného předsednictva (Václav Benda, Zdeněk Touš, Zdeněk Zbořil, Jana Kohnová). Prvním předsedou se stal Václav Benda. Viz Archiv Jany Kohnové, dokument Akademická rada studentů FF UK; viz také článek Co dělá ARS, Student, r. 4, č. 11/1968, 15. 3. 1968.

48) Rozhovor s Ivanem Dejmallem, 20. 7. 1999. Proti zastupitelskému modelu se vyslovil Karel Kovanda. Tvrdil, že tak opět vzniká organizace, jež je již ve svých premisách odcizená studentské obci. Kovanda napsal, že byla sice odvržena myšlenka monopolního zastoupení studentů prostřednictvím ČSM, místo toho však vznikají ARSy, jež se vyhlašují za reprezentanty všech studentů. Kovanda se vyslovil pro vznik studentské organizace zdola. Viz Kovanda, Karel: O ARSni ukvapenosti, Student, r. 4, č. 19/1968, 1. 5. 1999.

49) Bárta, Miloš: Pokus o záchranu reformního programu, in: Československo v roce 1968. 2. díl: počátky normalizace, Praha, Parta 1993, s. 19.

50) Rozhodnutí ministerstva vnitra otiskly Studentské listy, r. 1, č. 1/1969, 25. 2. 1969.

51) Rozhovor s Ivanem Dejmallem, 20. 7. 1999.

52) Kuča, Jaromír: Mezi olomouckými kongresy (kapitoly z dějin studentského hnutí let 1968 - 1969). Disertační práce. Olomouc 1990, s. 18.

53) Viz Usnesení 1. zasedání parlamentu SVS, Bulletin Svazu vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, r. 1968/1969, č. 3, 13. 12. 1968, in: LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 282, k. 4; dokumentaci k jednání I. parlamentu SVS viz LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 202 - 204, k. 4.

54) Viz LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 341, k. 5, přípravný a podkladový materiál pro jednání III. zasedání parlamentu SVS v Brně, dokument Poslední jednání a události kolem Studentských listů.

55) Bárta, Miloš: Pokus o záchranu reformního programu, in: Zpráva KV ČSFR, s. 90.

56) Tamtéž.

57) Bárta, Miloš: Pokus o záchranu reformního programu, in: Československo roku 1968, 2. díl, c. d., s. 24.

58) Havránek, Jan: Univerzita Karlova v letech 1953 - 1989. in: Dějiny Univerzity Karlovy 1918 - 1990. IV. díl. Praha, Univerzita Karlova - Karolinum 1998, s. 322.

59) Počátky odporu proti normalizačnímu režimu ve vzpomínkách pamětníků. Jaroslav Suk, Jiří Hochman, Ota Filip. Materiály, studie, dokumenty č. 8/1997. Praha 1997 (dále jen Počátky odporu - Suk, s. 15).

60) Zápisy z těchto schůzí viz LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 205 a 207, k. 4.

61) Neubauer, c. d., s. 118.

62) LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 396, k. 6, podkladové materiály pro II. kongres SVS v Olomouci, dokument předložený Miroslavem Tylem Rozbor studentského hnutí a návrh koncepce pro jistou část studentstva.

63) Viz záznam dvou členů pražského akčního výboru vysokoškolského studentstva o přijetí představitelů Svazu vysokoškolského studentstva na Pražském hradě, in: Občanská společnost, Sociální organismy, 2. díl, sv. 2, s. 99 - 103.

64) Tento manifest přinesly později Studentské listy pod názvem „Studentské desatero“, ovšem bez úvodního komentáře. Viz SL, r. 1, č. 1/1969, 25. 2. 1969. Deset bodů SVS převzaly někdy v modifikované podobě do svých stávkových manifestů jednotlivé fakulty. Publikován byl leták českobudějovických vysokoškoláků „Do stávky!“ obsahující pouze osm bodů. Viz Proměny Pražského jara. Sborník studií a dokumentů o nekapitulantských postojích v československé společnosti 1968 - 1969 (dále jen Proměny Pražského jara), s. 256 - 258. K zahájení stávky na pražských vysokých školách viz též LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 217, k. 4, deklaráce AVPS z 15. 11. 1968.

- 65) LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 103, k. 2.
- 66) Predbežné hodnotenie štrajku, Smena, r. 20, 29. 11. 1968.
- 67) Bárta, Miloš: Pokus o záchranu reformního procesu, in: Československo roku 1968. 2. díl, c. d., s. 32.
- 68) Pecka, Jindřich - Hoppe, Jiří - Belda, Josef: Občanská společnost 1967 - 1970. Emancipační hnutí uvnitř Národní fronty. Ed. Prameny k dějinám československé krize 1967 - 1970, 2. díl, sv. 1. Brno, ÚSD AV ČR - Doplněk 1995 (dále jen Občanská společnost, Emancipační hnutí, 2. díl, sv. 1), s. 402 - 403.
- 69) Např. viz Dohoda o spolupráci Českého odborového svazu pracujících v kovoprůmyslu a Svazu vysokoškolských studentů Čech a Moravy, in: Proměny Pražského jara, s. 264 - 268.
- 70) Viz telegram Mezinárodního sdružení stanfordské univerzity stávkovému výboru FF UK; též telegram akademické rady západoberlínské Svobodné univerzity ARSu FF UK, in: Archiv Zdeňka Zbořila.
- 71) Viz Deklarace Svazu kyperských studentů; též Prohlášení Svazu iránských studentů v ČSSR, in: Archiv Zdeňka Zbořila.
- 72) ÚSD AV ČR, sb. KV ČSFR, P 87, dokument Hodnocení stávkvy vysokoškolských studentů 18. - 21. 11. 1968 předložený městskému výboru KSČ v Praze předsednictvem Vysokoškolského výboru KSČ, s. 9 - 10.
- 73) Tamtéž. Viz též přílohu k této zprávě č. 5, zpráva ze zasedání pléna AVPS.
- 74) Kuča, c. d., s. 30.
- 75) Šimečka, Milan: Obnovení pořádku. Brno, Atlantis 1990, s. 16.
- 76) Madry, Jindřich: Sovětská okupace Československa, jeho normalizace v letech 1969 - 1970 a role ozbrojených sil. Sešity ÚSD AV ČR, sv. 16. Praha, ÚSD AV ČR 1994, s. 26.
- 77) Bárta, Miloš: Pokus o záchranu reformního programu, in: Československo roku 1968. 2. díl, c. d., s. 39 - 40.
- 78) K osobnosti Jana Palacha viz Lederer, Jiří: Jan Palach. Zpráva o životě, činu a smrti českého studenta. Praha, Novinář 1990.
- 79) Dopis Jana Palacha, in: Ve jménu života vašeho ..., Praha, Karolinum 1990, s. 7.
- 80) Občanská společnost, Emancipační hnutí, 2. díl, sv. 1, s. 420.
- 81) Bárta, Miloš: Pokus o záchranu reformního programu. 2. díl, in: Československo roku 1968, c. d., s. 44 - 45.
- 82) Kadrmaz, Pavel: Studentské hnutí proti ústupkům a poraženectví, in: Proměny pražského jara, s. 250; též Počátky odporu - Suk, s. 24.
- 83) Felcman, Ondřej: Počátky ostré etapy normalizace, in: Československo roku 1968. 2. díl, c. d., s. 64.
- 84) Madry, c. d., s. 64.
- 85) Viz Deklarace Pražského studentského parlamentu, in: Archiv Zdeňka Zbořila..
- 86) Viz Prohlášení studentů VŠZ, in: LP, f. Čsl. Studentské hnutí (sb. I. Dejmal), inv. č. 151, k. 3.
- 87) LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 396, k. 6, přípravné a podkladové materiály pro II. kongres SVS v Olomouci, dokument Předběžná zpráva o výsledcích výzkumů názorů posluchačů vysokých škol.
- 88) LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 397, k. 6, zápis jednání II. kongresu SVS.
- 89) LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 424, k. 7, zpráva P SVS o situaci v SVS, 1. 6. 1969.
- 90) Madry, c. d., s. 83. Dokumentace k tomuto jednání se nachází v LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 433 - 436, k. 7.
- 91) Viz A UK, f. Studentské hnutí, a. j. 72 - 40 - 3, 2/8, sl. centra od II. kongresu do V. parlamentu.
- 92) Vaněk, c. d., s. 160 - 161.
- 93) Podrobně je činnost i ideová tvář HRMu zpracována in Pažout, Jaroslav: Nová levice a československé studentské hnutí v době Pražského jara. Diplomová práce. Praha 1999, s. 126 - 148.
- 94) Návštěvu Rudi Dutschkeho v Československu a rozpory mezi československými a západními studenty popisuje Pažout, c. d.
- 95) Viz ÚSD AV ČR, sbírka Hnutí revoluční mládeže, neusp. mat. (dále jen sb. HRMu), rukopisné poznámky Petra Uhla k vyšetřovacímu spisu „Petr Uhl a spol.“ (dále jen rukopisné poznámky P. Uhla); též rozhovor s Petrem Uhlem, 26. 6. 1969, a rozhovor s Ivanem Dejmalem, 14. 12. 2000.
- 96) Viz A MV ČR, vyšetřovací spisy HRMu, V 11233 MV, sv. Dokumentace I, dokument č. 1? též LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmal), inv. č. 442, k. 7.
- 97) Viz A MV ČR, vyšetřovací spisy HRMu, V 11233 MV, sv. Dokumentace I, dokument č. 8? též LP, f. Čsl.

studentské hnutí (sb. I. Dejmalá), inv. č. 450, k. 7.

98) O taternících viz Friszke, Andrzej: Opozycja polityczna w PRL 1945 – 1969. London, Aneks Publishers 1994, s. 155 n.; Fotokopie časopisu Biuletyn niecenzurowany i jeho český překlad je uložen v A MV ČR, vyšetřovací spisy HRMu, V11233 MV, sv. Dokumentace I, dokument č. 10.

99) Viz Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. a 29. prosince 1971; in: Cuhra, Jaroslav: Trestní represe odpůrců režimu v letech 1969 - 1972. Sešity ÚSD AV ČR, sv. 29. Praha, ÚSD AV ČR 1997 (dále jen Cuhra, Trestní represe), s. 108.

100) Viz LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmalá), inv. č. 451, k. 7. dokument Protestní prohlášení. K přípravě a průběhu akce viz ÚSD AV ČR, sb. HRMu, rukopisné poznámky Petra Uhla; rozhovor s Petrem Uhlem, 10. 7. 1999; ÚSD AV ČR, Rozsudek městského soudu Prahy 1 nad P. Uhlem spol. (dále jen Rozsudek), s. 11 - 12; též Počátky odporu - Suk, s. 26.

101) Viz Tůma, Oldřich a kol.: Spen '69. Edice dokumentů. Praha, ÚSD AV ČR - Maxdorf 1996, s. 45 - 52.

102) K tomu viz LP, f. Čsl. studentské hnutí (sb. Ivana Dejmalá), inv. č. 465, k. 7, dokument Stanovy Hnutí revoluční mládeže, návrh

103) Již 22. prosince 1968 získala StB od svého informátora Zakládající Manifest HRMu. Ten také podal zprávu, i když značně nepřesnou, o této nově založené organizaci. Viz ÚSD AV ČR, sb. HRM, úřední záznam z 22. prosince 1968, Krajská správa SNB Praha, II/A odbor, 2. oddělení. Podle zprávy z 1. 4. 1970 mělo dojít k „agenturně-operativnímu rozpracování ing. Petra Uhla a jeho společníků“ od května 1969, kdy obdrželi pracovníci ministerstva vnitra od polských kolegů zprávu, týkající se existence této ilegální organizace. Viz A MV ČR, sb. „Akce Florenc“, Ing. Petr Uhl a spol. - Zpráva (Akce Florenc), 1. dubna 1970, s. 2.

104) K Čechalově úloze v likvidaci skupiny viz rukopisné poznámky P. Uhla; též články Hovoří Sibylle Plogstedt, Listy, r. 2, č. 4/1972, s. 30, a Političtí vězni v Československu, Listy, r. 1, č. 2/1971, s. 7; dále Počátky odporu - Suk, s. 33 - 34.

105) O průběhu soudního procesu viz A MV, sb. akce „Florenc“, zprávy o průběhu soudního líčení z 11. 3., 12. 3., 15. 3., 16. 3., 17. 3. a 18. 3. 1971; též Uhl, Petr: Právo a nespravedlnost očima Petra Uhla. Praha, C. H. Beck Verlag 1998, s. 14 - 16; viz také Průběh procesu s členy Revoluční socialistické strany, in: Informační materiály č. 1/1971, s. 19 - 24; též Ze zákulisí jednoho procesu, Listy, r. 1, č. 3/1971, s. 5 - 6.

106) Rozsudek Městského soudu v Praze, in: Cuhra, Trestní represe, s. 91 - 95.

107) Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČSR, LP, Československé studentské hnutí šedesátých let dvacátého století II, neuspořádané materiály.

108) Viz Cuhra, Jaroslav: Mezinárodní ohlasy procesu „P. Uhl a spol.“ (dále jen Cuhra, Mezinárodní ohlasy procesu), rukopis, uloženo v ÚSD AV ČR.

I. Prameny

a) nepublikované

Archiv hlavního města Prahy

fond Československého svazu mládeže Praha

fond Pražský studentský parlament (Městské centrum SVS), 1967 - 1970

fond Svaz vysokoškolského studentstva Čech a Moravy, městské centrum, 1968 – 1970

Archiv Masarykovy univerzity

fond G II, Spolek posluchačů filosofie II

Archiv Ministerstva vnitra České republiky

sbírka vyšetřovací spisy Hnutí revoluční mládeže, V 11233 MV, sv. Dokumentace I

Archiv Univerzity Karlovy

fond Studentské hnutí

Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky

sbírka Hnutí revoluční mládeže, neuspořádané materiály

Libri prohibiti

fond Československé studentské hnutí šedesátých let dvacátého století II, neuspořádané materiály

Státní ústřední archiv Praha

fond Československý svaz mládeže, 1945 – 1970

b) publikované

Pecka, Jindřich - Hoppe, Jiří - Belda, Josef: Občanská společnost 1967 - 1970. Emancipační hnutí uvnitř Národní fronty. Ed. Prameny k dějinám československé krize 1967 - 1970, díl 2, sv. 1. Brno, ÚSD AV ČR - Doplněk 1995

Pecka, Jindřich - Hoppe, Jiří - Belda, Josef: Občanská společnost 1967 - 1970. Sociální organismy a hnutí Pražského jara 1967 - 1970. Ed. Prameny k dějinám československé krize 1967 - 1970, díl 2, sv. 2. Brno, ÚSD AV ČR - Doplněk 1998

Pecka, Jindřich: Spontánní projevy Pražského jara 1968 - 1969. Ed. Prameny k dějinám československé krize 1967 - 1970, díl 1. Praha - Brno, ÚSD AV ČR - Doplněk 1993

Praha - Berlín - Paříž - 1968. Záznam mezinárodní konference konané 21. a 22. 5. 1993 v Praze. Vyd. jako mimořádné číslo dvouměsíčníku Listy. Praha 1993

Proměny Pražského jara. Sbírká studií a dokumentů o nekapitulantských postojích v československé společnosti 1968 - 1969. Brno, ÚSD AV ČR - Doplněk 1993

Tůma, Oldřich a kol.: Srpen '69. Edice dokumentů. Praha, ÚSD AV ČR - Maxdorf 1996

Ve jménu života vašeho ..., Karolinum, Praha 1990

c) paměti

Kavanová, Rosemary: Cena svobody. Život Angličanky v Praze. Brno, Doplněk 1997.

Počátky odporu proti normalizačnímu režimu ve vzpomínkách účastníků. Jaroslav Suk, Jiří Hochman, Ota Filip. Materiály, studie, dokumenty, č. 8/1997. Praha, ÚSD AV ČR 1997. Jaroslav Suk, s. 5 - 36

Uhl, Petr. Právo a nespravedlnost očima Petra Uhla. Praha, C. H. Beck 1998

d) periodický tisk

Literární listy, týdeník Svazu československých spisovatelů, r. I/1968

Literární noviny, týdeník Svazu československých spisovatelů, r. 15/1966 - 16/1967

Listy, časopis československé socialistické opozice, r. 1/1971 a 2/1972

Listy, týdeník Svazu československých spisovatelů, r. 1/1968 a 2/1969

Mladá fronta, deník ČSM (do 25. 6. 1968), r. 18/1962 - 25/1969

Mladý svět, týdeník pro mládež, r. 10/1968

Reportér, týdeník pro politiku, kulturu a sport, r. 3/1968

Smena, deník SÚV ČSM (od 1.5.1968 deník SÚV ČSZM), r. 20/1968 a 21/1969

Student, týdeník ČSM (do č. 9/1968, od č. 15/1968 týdeník mladé inteligence), r. 1/1965, 2/1966, 3/1967 a 4/1968

Studentské listy, týdeník SVS, r. 1/1969

Universita Karlova, časopis University Karlovy, r. 13 (1966/1967), 14 (1967/1968) a 15 (1968/1969)

II. Literatura

Cuhra, Jaroslav: Mezinárodní ohlasy procesu "P. Uhl a spol.". Rukopis uložený v ÚSD AV ČR

Cuhra, Jaroslav: Trestní represe odpůrců režimu v letech 1969 - 1972. Sešity ÚSD AV ČR, sv. 29. Praha, ÚSD AV ČR 1997

Dějiny Univerzity Karlovy 1918 - 1990. IV. díl. Praha, Univerzita Karlova - Karolinum 1998

Kadřmas, Pavel: Studentské hnutí proti ústupkům a poraženectví, in: Proměny pražského jara. Sborník studií a dokumentů o nekapitulantských postojích v československé společnosti 1968 - 69. Brno, ÚSD AV ČR - Doplněk 1995, s. 245 - 275

Kuča, Jaromír: Mezi olomouckými kongresy (kapitoly z dějin studentského hnutí let 1968 - 1969). Disertační práce. Olomouc 1990

Lederer, Jiří: Jan Palach. Zpráva o životě, činu a smrti českého studenta. Praha, Novinář 1990

Marek, Jindřich: Starci na chmelu. Zapomenutí rebelové z roku 1968, in: Magazín MF Dnes, r. 6, č. 33/1998, 20. 8. 1998, s. 14 - 19

Neubauer, Jiří: K vývoji československého vysokoškolského hnutí. Diplomová práce vypracovaná na FF UK. Praha 1971

Otáhal, Milan: Počátky "normalizace" a první fáze opozice, in: Otáhal, Milan: Opozice, moc, společnost 1968/1970. Příspěvek k dějinám "normalizace". Praha ÚSD AV ČR - Maxdorf 1994, s. 11 - 30

Otáhal, Milan: První fáze opozice proti takzvané normalizaci (1969-72), in: Dvě desetiletí před listopadem 89. Praha, ÚSD AV ČR - Maxdorf 1993, s. 11 - 33

Pažout, Jaroslav: Nová levice a československé hnutí v době Pražského jara. Diplomová práce vypracovaná na FF UK. Praha 1999

Pečinka, Pavel: Pod rudou vlajkou proti KSČ. Osudy radikální levice v Československu. Brno, Doplněk 1999

Pelikán, Jiří: Sozialistische Opposition in der ČSSR. Analyse und Dokumente des Widerstandes seit dem Prager Frühling. Frankfurt am Main - Köln, Europäische Verlagsanstalt 1974

Strmiska, Maxmilián: Ke kulturně politické charakteristice Spolku posluchačů filosofie Brněnské univerzity, Časopis Matice moravské, r. 113, č. 2/1968, s. 313 - 327

Suk, Jaroslav: Československá radikální levice, in: Svědectví, r. 17, č. 67/1982, s. 613 - 629

Šárka, Josef: Majáles před 25 lety, Studentské listy, r. 2, č. 9/1991

Urbášek, Vladimír: Olomoučtí vysokoškolští studenti v letech 1968 - 1971, in: Počátky "normalizace" na severní a střední Moravě. Sešity ÚSD AV ČR, sv. 24. Praha, ÚSD AV ČR 1996. s. 114 - 134

Vaněk, Antonín: Studenti a společnost. Kritika antikomunistického a revizionistického působení na mládež. Praha, nakl. nevedeno, 1976

5. Seznam použitých zkratk

ARPS - viz PSP

ARS - Akademická rada studentů (studentstva)

AVPS - Akční výbor pražských studentů

BSC - Brněnské studentské centrum

ČKD - Českomoravská Kolben-Daněk

ČLR - Čínská lidová republika

ČNR - Česká národní rada

ČOSPK - Český odborový svaz pracovníků v kovoprůmyslu

ČSAV - Československá akademie věd

čsl. - československý

ČSM - Československý svaz mládeže

ČSR - Česká socialistická republika

ČSSR - Československá socialistická republika

ČSÚV - Československé ústředí vysokoškoláků

CV - celoškolský výbor (ČSM)

ČVUT - České vysoké učení technické

CZV - celozávodní výbor

č. - číslo

DAMU - Divadelní akademie múzických umění

FAMU - Filmová akademie múzických umění

FJFI – viz FTJF

FF UK - Filosofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

FS - Federální shromáždění

FSI - Fakulta strojního inženýrství (ČVUT)

FTJF - Fakulta technické a jaderné fyziky (ČVUT) (používán též název Fakulta jaderné fyziky a inženýrství - FJFI)

FV - fakultní výbor

HRM - Hnutí revoluční mládeže (používán též krycí název Revoluční socialistická strana (Československo) - RSS)

k. - kartón

KSČ - Komunistická strana Československa

KSS - Komunistická strana Slovenska

KSSS - Komunistická strana Sovětského svazu

LP - Libri prohibiti

MC - městské centrum

MV ČSM - městský výbor Československého svazu mládeže

MV KSČ - městský výbor Komunistické strany Československa

NDR - Německá demokratická republika

NF - Národní fronta

n. p. - národní podnik

OSN - Organizace spojených národů

PEF - Provozně-ekonomická fakulta (VŠZ)

PSP - Pražský studentský parlament, původně Akademická rada pražských studentů (ARPS)

P SVS - předsednictvo Svazu vysokoškolského studentstva Čech a Moravy

P ZVS – předsednictvo Zväzu vysokoškolských študentov

PÚV KSČ - předsednictvo Ústředního výboru Komunistické strany Československa

ROH - Revoluční odborové hnutí

RSS - viz HRM

Sb. (sb.) - sbírka

sl. - složka

SLP - Společnost pro lidská práva

SNB - Sbor národní bezpečnosti

SODM - Sdružení organizací dětí a mládeže

SONP - Spojené ocelárny národní podnik

SOS - Samostatná organizace studentů (též jako SSO - Samostatná studentská organizace)

SPD - (Sozialdemokratische Partei Deutschlands), Sociálně demokratická strana Německa

SSO - viz SOS

SSSR - Svaz sovětských socialistických republik

StB - Státní bezpečnost

SÚV ČSZM - Slovenský ústredný výbor Československého zvä zu mládeže

sv. - svazek

SVS - Svaz vysokoškolského studentstva Čech a Moravy

SVS ČSR - Svaz vysokoškolského studentstva České socialistické republiky

UK - Univerzita Karlova

UK - Universita Karlova (časopis)

USA - (United States of Amerika), Spojené státy americké

USD AV ČR - Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky

ÚV - ústřední výbor

ÚV ČSM - Ústřední výbor Československého svazu mládeže

ÚV KSČ - Ústřední výbor Komunistické strany Československa

VDR - Vietnamská demokratická republika

VOV - vysokoškolský obvodní výbor (ČSM)

VŠCHT - Vysoká škola chemicko-technologická

VŠZ - Vysoká škola zemědělská (pokud není uvedeno jinak, tak v Praze)

VŠE - Vysoká škola ekonomická

xk. - xerokopie

ZV - závodní výbor

ZVS - Zvä z vysokoškolských študentov

KATALOG

I. Československý svaz mládeže a Vysoká škola zemědělská do roku 1968

inv. č.	obsah	počet kusů	kartón
1	Rukopisné poznámky profesora Kosila z jednání prověřkové komise na VŠZ po únoru 1948, fotokopie, 18 listů, leden - únor 1949	1	1
2	Zápis z jednání CZV KSČ na VŠZ, 3 listy, 18. 1. 1961	1	1

3	Dopis MV ČSM členům a funkcionářům pracovních skupin ČSM na vysokých školách, 2 listy, 21. 9. 1961	1	1
4	Návrh usnesení celoškolské výroční konference KSČ na VŠZ konané 24. 10. 1961	1	1
5	Dokument CZV KSČ VŠZ "Práce ČSM na VŠZ v Praze (z hlediska přímého řízení ČSM stranou)", 3 listy, [1961]	1	1
6	Zpráva o II. plenárním zasedání obvodního výboru ČSM konaném 25. 1. 1962, 6. 2. 1962	1	1
Petřín 1962			
7	1) Dokument "Informace o opatřeních ÚV ČSM v poměru k vysokoškolským organizacím", [7. 5. 1962]	2	1
8	2) Krátká zpráva o situaci na VŠZ a schůzích konaných dne 10. 5. 1962, 10. 5. 1962	2	1
9	3) Stanovisko studentů 4. ročníku Mechanizační fakulty VŠZ k "petřínským událostem", 11. 5. 1962	2	1
10	4) Zpráva o disciplinárních řízeních na VŠZ v Praze, 12. 5. 1962	2	1
11	5) Zpráva o disciplinárním řízení se studenty Provozně-ekonomické fakulty VŠZ v Praze, 15. 5. 1962	2	1
12	6) Dokument "Svodka informací z vysokých škol v souvislosti s událostmi 1. května", 2 + 1 (neúplné) listy, [květen 1962]	2	1
13	7) Dokument "Svodka z informací ze 17. - 19. 5. 1962", 2 listy, [květen 1962]	1	1
14	8) Zpráva J. Ječmínka ze zasedání výboru KSČ a FV ČSM na FAMU, [květen 1962]	2	1
15	9) Dokument "Postoj stranické organizace na Elektrotechnické fakultě ČVUT k projednávání účasti studentů na petřínských akcích", [květen 1962]	1	1
16	10) Dokument "Postoj stranické organizace na Vysoké škole chemicko-technologické" vyjadřující se k petřínským událostem, [květen 1962]	1	1
17	11) Dokument "Informativní zpráva o postoji a přístupu k udělování svazáckých trestů stranickými orgány na VŠZ v Praze", [květen 1962]	1	1
18	12) Informace o disciplinárních řízeních na některých pražských vysokých školách, [květen 1962]	1	1
19	13) Brožura "Dopis ústředního výboru ČSM a Vysokoškolské rady ÚV ČSM organizacím ČSM na školách" vyjadřující se k "petřínským událostem", [1962]	1	1
20	Návrh usnesení výroční konference KSČ na VŠZ ze dne 11. 10. 1962, 2 listy	1	1
21	Stanovisko účastníků fakultní konference ČSM Provozně-ekonomické fakulty VŠZ k zahraničně politickým událostem, 12. 10. 1962	2	1
22	Návrh usnesení celoškolské konference ČSM na VŠZ Praha konané dne 14. 12. 1962, 3 listy	2	1
23	Zpráva o průběhu výročních plenárních schůzí ČSM na VŠZ, [1962]	1	1

24	Zpráva Jiřího Schambergera o svazácké činnosti na Provozně-ekonomické fakultě VŠZ, 4 listy, [1962]	1	1
25	Zpráva náčelníka vojenské katedry na VŠZ plukovníka Václava Čeřenského o využití tisku k politickovýchovné práci, [1962]	1	1
26	Pracovní teze k přípravě plenárního zasedání vysokoškolského výboru KSČ, 3 listy, [1962]	1	1
27	Zpráva o vnitrosvazové práci na Agronomické fakultě VŠZ, 2 listy, [1962]	1	1
28	Zpráva Celokolejní rady VŠZ za rok 1963, 2 listy, 19. 4. 1963	1	1
29	Usnesení výroční konference KSČ na VŠZ ze dne 18. 10. 1963, 2 listy	1	1
30	Návrh na usnesení celoškolské konference na VŠZ konané 7. 11. 1963, 3 listy	1	1
31	Výtah z diskuse ustavující konference VOVu ČSM v Praze konané 30. 11. 1963, 16 listů + Usnesení ustavující konference pražského VOVu, 4 listy + Materiál předsednictva pražského VOVu "Co s ČSM na vysokých školách", 9 listů, [začátek roku 1964]	1 + 1 + 1	1
32	Zpráva CV ČSM na VŠZ za období 1962 - 1963, 25 listů (neúplné, chybí s. 1 - 2), [1963]	1	1
33	Usnesení PÚV ČSM "K dalšímu rozvoji ideově výchovné práce mezi mládeží v r. 1963 - 1964", tisk, neúplné, s. 1 - 7, [1963]	1	1
34	Dokument "Plán práce Rady mladých zemědělských odborníků ÚV ČSM pro rok 1964", 7 listů, [konec roku 1963]	1	1
35	Návrh na změnu organizační struktury ČSM na Agronomické fakultě VŠZ, [konec roku 1963 - začátek roku 1964]	1	1
36	Hesla k 1. máji a 19. výročí osvobození Československa, [konec roku 1963 - začátek roku 1964]	1	1
37	Hodnocení práce závodní organizace KSČ na Mechanizační fakultě VŠZ, 15 listů, 26. 2. 1964	1	1
38	Zpráva z jednání pléna pražského VOVu ze dne 27. 2. 1964	1	1
39	Návrh CV ČSM na VŠZ na provedení průzkumu k některým otázkám komunistické výchovy, 6 listů, [začátek roku 1964] + Průzkum k některým otázkám komunistické výchovy na VŠZ, únor 1964: 3. ročník Provozně-ekonomické fakulty VŠZ, 4 listy; 5. ročník Provozně-ekonomické fakulty VŠZ, 8 listů; 5. ročník Pedagogické fakulty, 5 listů; 3. ročník Agronomické fakulty, 10 listů; 5. ročník Agronomické fakulty, 4 listy; 3. ročníku Fakulty mechanizace, 18 listů; 6. kroužek 3. ročníku Fakulty mechanizace, 2 listy	1 + 1	1
40	Dokument "Zpráva o roku ideologické výchovy ČSM na VŠZ a o práci politickovýchovného úseku CV ČSM", 5 listů, [začátek roku 1964]	1	1
41	Podkladový materiál pro zasedání CV ČSM konané dne 10. 3. 1964, 2 listy	1	1
42	Dokument Vysokoškolské rady ÚV ČSM "Informace o mezinárodním studentském hnutí", 9 listů, duben 1964	1	1

43	Hodnocení členů štábu Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti ČSM: J. Jaroše, Karla Mrázka a Františka Kobera, 1 + 1 + 1 listy, 16. 5. 1964	1 + 1 + 1	1
44	Podkladový materiál pro zasedání CZV KSČ konaného dne 22. 5. 1964 "Hodnocení práce CV ČSM za uplynulé funkční období s ohledem na organizační strukturu na škole", 4 listy, 22. 5. 1964	1	1
45	Časopis Zpravodaj Vysokoškolské rady ÚV ČSM, 12 listů, květen 1964	1	1
46	Zprávy o práci jednotlivých organizací ČSM na VŠZ, 19 listů, [1. polovina roku 1964]	1	1
47	Podkladové materiály pro jednání pléna VOVu ČSM Praha konaného dne 28. 9. 1964, 24 listů	1	1
48	Usnesení výroční konference KSČ na VŠZ ze dne 17. 10. 1964, 3 listy	1	1
49	Brožura "VI. plenární zasedání ústředního výboru ČSM 9. listopadu 1964" + Dokument "Návrh usnesení VI. plenárního zasedání ÚV ČSM k práci svazáckých organizací na vysokých školách, konaného 9. listopadu 1964", 7 listů	1 + 1	1
50	Návrh práce pléna CV ČSM na období 1964-1965, 3 listy, [2. polovina roku 1964]	1	1
51	Zpráva o činnosti MV ČSM za období 1963 - 1964, 19 + 17 (chybí 2 listy + rukopisné poznámky neznámého autorství) listů, [1964]	2	1
52	Torzo zprávy o činnosti, zřejmě CV ČSM na VŠZ, 12 listů, [1964]	1	1
53	Časopis Aktuality vydávaný Vysokoškolskou radou ÚV ČSM, č. 1/1964-65, 10 listů, [1964] , viz též inv. č. 60	1	1
54	Zpráva o průběhu přijímacích rozhovorů pro řádné studium na VŠZ, [1964]	1	1
55	Usnesení pléna pražského VOVu ze dne 26. 2. 1965, 3 listy	1	1
56	Leták zvoucí na Majáles 1965, [jaro 1965] + Stanovisko předsednictva VOVu k průběhu a organizaci Majálesu 1965, 5 listů, [květen - červen 1965]	1 + 1	1
57	Návrh na usnesení celoškolské konference ČSM VŠZ konané dne 2. 11. 1965	1	1
58	Dokumenty "Poselství lidu jižního Vietnamu" a "Resoluce podpory trikontinentální konference" přijaté shromážděním zahraničních studentů studujících v Československu konaném na Staroměstském náměstí v Praze 15. 12. 1965, 2 + 2 listy	1 + 1	1
59	Zpráva pražského VOVu o své činnosti, 2 listy, [2. polovina roku 1965]	1	1
60	Časopis Aktuality, č. 1/1965-66, 10 listů, [1965] , viz též inv. č. 53	1	2
61	Návrh zprávy zřejmě CV ČSM za období 1964 - 1965, 5 listů, [1965]	1	2
62	Soubor literárních textů vysokoškolských studentů, 13 listů, [1965]	1	2
63	Dokument "Řád rudého koutku", [1. polovina šedesátých let]	1	2
64	Dopis studentů Provozně-ekonomické fakulty VŠZ Karla Kovandy a Milana Snížka Krajské výrobní správě v Košicích se žádostí o zaslání pracovních nabídek, 22. 1. 1966	1	2

65	Materiál VOVu o organizaci majálesového průvodu Prahou dne 15. 5. 1966, 4 listy, [jaro 1966] + Zpráva o organizaci majálesu 1966 na VŠZ, [květen - červen 1966]	1 + 1	2
66	Brožura "Statut Vysoké školy zemědělské v Praze", který byl schválen ministrem školství a kultury Jiřím Hájkem 27. 7. 1966	1	2
67	Pokyny rektora k práci studentů VŠZ, 2 listy, 31. 10. 1966	1	2
68	Návrh usnesení zabývajících se prací ČSM na VŠZ, [1966]	1	2
69	Dokument "Zhodnocení činnosti školního časopisu Impuls za školní rok 1966/1967", 4 listy, 11. 1. 1967 + Dokument "Jak se dělá v redakci Impulsu", 2 listy (+ 2 listy rukopisných poznámek), [1966] + Personální složení a organizační struktura redakce Impulsu k 21. 11. 1966 + Rukopisný seznam členů redakce + Deník Průkopník s článkem E. Škody "Impuls z dívčí koleje", 19. 1. 1967, viz též inv. č. 109 a 175.	1 + 1 + 1 + 1 + 1	2
70	Návrhy oslav 50. výročí Velké říjnové socialistické revoluce na VŠZ, 3 listy, 27. 2. 1967	1	2
71	Zvláštní bulletin pražského VOVu o "případu Jiřího Müllera", 3 listy, [začátek roku 1967]	1	2
72	Řád kolejí VŠZ, schválen 1. 5. 1967, 5 listů	1	2
73	Bulletin VOV ČSM Praha, 6 listů, [jaro 1967]	1	2
74	Seznam materiálu předaného CV ČSM, 5. 6. 1967	2	2
75	Anonymní pamflet, 10. 6. 1967	1	2
76	Stanovisko CZV KSČ VŠZ k situaci vzniklé v důsledku "strahovských událostí", 2 listy, 13. 12. 1967	1	2
77	Strojopis článku Karla Kovandy pro časopis Student "Převrat v Ngondě", 3 listy, [1965 - 1967]	1	2
78	Zpráva o činnosti CV ČSM na VŠZ za období 1966 - 1967, 11 listů, [1967]	1	2
79	Program práce CV ČSM na letní semestr roku 1967/1968, 4 listy, [konec roku 1967 - začátek roku 1968]	1	2
80	Dokumenty ke "strahovským událostem", 10 listů, [prosinec 1967 - leden 1968]	1	2

II. Vysoká škola zemědělská a Samostatná organizace studentů v letech 1968 - 1969

inv. č.	obsah	počet kusů	kartón
81	Dokument "Všem studentům Provozně-ekonomické fakulty" informující o situaci v pražském studentském hnutí, 11 listů, [začátek roku 1968]	1	2

82	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z přípravné schůze SOS (+ Rukopisný záznam projevu Karla Kovandy na aktivu zástupců pražských vysokých škol konaném 13. 1. 1968, na této schůzi znovu přednesený), 2 listy, 11. 3. 1968 + Pozvánka na shromáždění studentů VŠZ	1 + 1	2
83	Dopis Vysokoškolského výboru ČSM na Vysoké škole báňské v Ostravě obsahující návrh na svolání celostátní konference vysokoškoláků, 12. 3. 1968	1	2
84	Leták zvoucí na shromáždění studentů VŠZ konané dne 13. 3. 1968	1	2
85	Dokument "Materiály o Samostatné studentské organizaci (SSO) na VŠZ v Praze", 4 listy, březen 1968 + Pozvánka na ustavující schůzi SOS konanou dne 10. 4. 1968, obsahuje též návrh stanov	1 + 2	2
86	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání výboru SOS, 2 listy, 22. 4. 1968	1	2
87	Dokument "Náměty pro akční plán naší vysoké školy" vypracovaný rektorem VŠZ Emilem Kunzem, 5 listů, 16. 5. 1968	1	2
88	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze zasedání výboru SOS, 2 listy, 21. 5. 1968 + Dokument "Výzva komunistů ze závodu Slévárny komunistům v ČKD", 16. 5. 1968 + Odpověď SOS na tuto výzvu, [konec května 1968] + Dokument ministerstva školství "Návrh soustavy hmotných a morálních podnětů na ovlivňování průběhu a výsledků studia na vysokých školách" zaslaný k připomínkování rektorům a samostatně hospodařícím děkanátům vysokých škol v českých zemích, 11 listů, 4. 5. 1968	1 + 2 + 2 + 1	2
89	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze schůze na VŠZ jednající o budoucí podobě zastupitelských orgánů studentů, 30. 5. 1968	1	2
90	Dejmalův rukopisný koncept protestu proti výběru uchazečů o kombinované pedagogické studium, 3 listy, 18. 6. 1968	1	2
91	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze schůze SOS, [1. polovina roku 1968]	1	2
92	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání studentských zástupců s představiteli KSČ a vlády v Houšťce u Staré Boleslavi, 19. 9. 1968	1	2
listopadová stávká 1968			
93	1) Prohlášení stávkového výboru Agronomické fakulty VŠZ, [1. polovina listopadu 1968] , na druhé straně dokument "Výzva stávkového výboru FF UK a zástupců FJFI ČVUT, MFF UK a skupiny studentů Komenského bohoslovecké fakulty", 8. 11. 1968	1	2
94	2) Výzva stávkového výboru Provozně-ekonomické fakulty VŠZ, [do 13. 11. 1968]	1	2
95	3) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze setkání s rektorem VŠZ dne 13. 11. 1968	1	2
96	4) Provolání závodního výboru ROH na VŠZ, schválené na konferenci ROH 13. 11. 1968	1	2
97	5) Dokument "Společný dopis pražských studentů, vědeckých pracovníků a pracujících mládeže Prahy 9 k listopadovému plénu ÚV KSČ" projednávaný na	1 + 1	2

	schůzi konané ve vysokoškolském klubu na VŠZ, 2 listy, 13. 11. 1968 + Návrh dokumentu, 2 listy, 13. 11. 1968		
98	6) Dopis studentů Vysoké školy zemědělské v Nitře představitelům studentského hnutí na VŠZ v Praze obsahující návrhy na vzájemnou spolupráci, 13. 11. 1968	1	2
99	7) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu k přípravě stávky, 4 listy, 14. 11. 1968	1	2
100	8) Dokument "Instrukce stávkového výboru VŠZ", 2 listy, [14. 11. 1968]	1	2
101	9) Rukopisný text Ivana Dejmalu o zahájení stávky dne 16. 11. 1968, 15. 11. 1968	1	2
102	10) Dokument "Stanovisko CZV KSČ, zástupců základních organizací a akademických funkcionářů k zamýšleným studentským akcím a oslavě 17. listopadu ze dne 15. 11. 1968"	2	2
103	11) Prohlášení stávkového výboru a studentů VŠZ, [16. 11. 1968] + Prohlášení studentů VŠZ o vstupu do stávky, obsahuje deset stávkových bodů SVS, [16. 11. 1968]	6 + 2	2
104	12) Dokument stávkového výboru VŠZ "Pozdrav studentům zatčeným 17. 11. 1939", 16. 11. 1968	1	2
105	13) Prohlášení stávkového výboru na VŠZ vyzývající studenty k udržení disciplíny, 16. 11. 1968	1	2
106	14) Deník Zemědělské noviny, 16. 11. 1968	1	2
107	15) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu o průběhu stávky, 17. 11. 1968	1	2
108	16) Rukopisné poznámky Magdy Vlasákové týkající se organizace stávky, [polovina listopadu 1968]	1	2
109	17) Část článku psaného pro časopis Impuls, 2 listy, [polovina listopadu 1968] , viz též <i>inv. č. 69 a 175.</i>	1	2
110	18) Text dopisu Svazu vysokoškoláků Moravy Alexandru Dubčekovi, [polovina listopadu 1968]	1	2
111	19) Opis telegramu olomouckých studentů studentům VŠZ obsahující projev radosti nad jejich připojením ke stávce, [polovina listopadu 1968]	1	2
112	20) Provolání stávkového výboru VŠZ, [18. 11. 1968] + Rozhodnutí stávkového výboru o pořádkových službách, [18. 11. 1968] + Instrukce k průběhu stávky, 18. 11. 1968 + Dokument "Stávkový zákon", 18. 11. 1968	1 + 1 + 1 + 1	2
113	21) Časopis Puls č. I, 2 listy, 18. 11. 1968, viz též <i>inv. č. 118 a 120.</i>	1	2
114	22) Výzva pracovníků Výpočetního centra VŠZ zaměstnancům VŠZ k uskutečnění dvoudenní okupační stávky ve dnech 18. - 19. 11. 1968, 18. 11. 1968	2	2
115	23) Oznámení o rozhodnutí rektora VŠZ udělit zahraničním studentům na dny 18. - 20. 11. 1968 volno, 18. 11. 1968	1	2

116	24) Rezoluce závodního výboru VŠZ deklarující solidaritu se studenty a vyzývající k uskutečnění hodinové manifestační stávky zaměstnanců VŠZ dne 20. 11. 1968, [18. 11. 1968]	1	2
117	25) Zpráva z jednání stávkového výboru VŠZ o případu zatčeného studenta Jiřího Horala, 19. 11. 1968	1	2
118	26) Časopis Puls č. II, 2 listy, 19. 11. 1968, viz též inv. č. 113 a 120.	1	2
119	27) Deník Zemědělské noviny, 19. 11. 1968	1	2
120	28) Časopis Puls č. III, 2 listy, 20. 11. 1968, viz též inv. č. 113 a 118.	1	2
121	29) Provolání stávkového výboru VŠZ z 20. 11. 1968	1	2
122	30) Usnesení mítinku zaměstnanců Agronomické fakulty VŠZ, 20. 11. 1968	1	2
123	31) Dokument "Rezoluce stávkujících studentů VŠZ v Praze 21. 11. 1968" hodnotící průběh stávky na této škole	1	2
124	32) Deník Zemědělské noviny z 21. 11. 1968	1	2
125	33) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze zasedání stávkového výboru na VŠZ jednajícího o ukončení stávky, 13 listů, [2. polovina listopadu 1968]	1	2
126	34) Poděkování SOS organizacím, jež vyjádřily podporu listopadové stávce, 26. 11. 1968 + Dejmalův rukopisný koncept tohoto dokumentu <i>viz též inv. č. 205 - 261, 284, 474 - 488, 521 - 523</i>	1 + 1	2

oborová spolupráce

127	1) Výzva studentských organizací na VŠZ v Brně k vyslání zástupce na jednání o oborové spolupráci, 18. 11. 1968	1	2
128	2) Telegram studenta Vícara zvoucí Ivana Dejmalu na schůzku týkající se založení Unie studentů vysokých škol zemědělských v ČSSR + Rukopisný koncept telegramu, 6. 1. 1969	1 + 1	2
129	3) Návrh stanov Unie, 3 listy + Stanovy, 3 listy, [leden 1969]	1 + 1	2
130	4) Dopis studenta Petra Vrchoty z Vysoké školy zemědělské v Českých Budějovicích žádající Ivana Dejmalu o vyplnění přiloženého dotazníku, 1 + 3 listy, 14. 3. 1969	1 + 1	2
131	5) Telegram Ivanu Dejmalovi od Vícara žádající zaslání 100 Kčs na zaplacení razítka, 29. 4. 1969	1	2
132	6) Pozvání Ivana Dejmalu na pracovní schůzi členských jednotek Unie, 2. 7. 1969	1	2
133	7) Rukopisně psaný text telegramu studenta Vysoké školy zemědělské v Brně Štefana Bani Ivanu Dejmalovi obsahující pozvání na zasedání prezidia Unie studentů vysokých škol zemědělských konané 1. 11. 1969, 30. 10. 1969	1	2
134	Program mezinárodního semináře zástupců zemědělské a vesnické mládeže konaného 19. - 21. 11. 1968, 4 listy	1	2

135	Zápis ze zasedání zástupců pracujících se studenty VŠZ, 5 listů, 20. 12. 1968 + Rukopisný koncept zápisu Ivana Dejmal, 25 listů + Dokument "Návrh společného prohlášení" + Adresy zúčastněných závodů	2 + 1 + 3 + 1	3
136	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání delegace SOS s rektorem VŠZ, 9. 1. 1969	1	3
137	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze shromáždění studentů VŠZ a z jednání s rektorem VŠZ v souvislosti se sebeupálením Jana Palacha, 2 listy, 20. 1. 1969, viz též inv. č. 138, 302 - 325 a 493 - 500.	1	3
138	Dokument "Prohlášení studentů II. ročníku PEF Vysoké školy zemědělské - Lány" obsahující vyhlášení dvoudenní protestní stávky v souvislosti se sebeupálením Jana Palacha, 20. 1. 1969, viz též inv. č. 137, 302 - 325 a 493 - 500.	1	3
139	Dopis Jana Zajíce opsaný SOS, [únor 1969] , viz též inv. č. 352 a 501.	1	3
140	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze zasedání vědecké rady VŠZ, 3. 3. 1969	1	3
141	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z článku ze sovětského tisku, 10. 3. 1969	1	3
142	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze schůze SOS, 12. 3. 1969	1	3
143	Dopis SOS děkanovi Agronomické fakulty VŠZ profesoru Kášovi vyjadřující nesouhlas s jeho rozhodnutím o způsobu zastoupení studentů v rozšířené vědecké radě této fakulty, 17. 3. 1969	1	3
144	Dotazník zjišťující názory funkcionářů studentského hnutí, určeno analyticko-koncepčnímu oddělení ministerstva pro mládež a tělesnou výchovu, 3 listy, 12. 3. 1969 + Dopis Ivanu Dejmalovi, 3. 4. 1969	1 + 1	3
145	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze schůzky s L. Pacovským, 2 listy, 17. 3. 1969	1	3
146	Rukopisné poznámky I. Dejmal ze schůze SOS, 2 listy, 1. 4. 1969	1	3
	dubnová stávka		
147	1) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze shromáždění studentů VŠZ, schůze SOS a ze schůze s rektorem, 9 listů, 3. 4. 1969	1	3
148	2) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal o jednání na VŠZ, 10. 4. 1969 + Rukopisné poznámky Ivana Dejmal o jednání v rámci SVS v Brně, 9. 4. 1969 (na druhé straně jednoho listu), 2 listy, 9. - 10. 11. 1969	1	3
149	3) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal ze shromáždění studentů VŠZ, 2 listy, 11. 4. 1969	1	3
150	4) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání výboru SOS a stávkového parlamentu VŠZ, 2 listy, 15. 4. 1969	1	3
151	5) Prohlášení SOS a shromáždění studentů VŠZ obsahující vyhlášení stávky, 15. 4. 1969	29	3
152	6) Prohlášení akademických funkcionářů VŠZ ke studentům, 15. 4. 1969	1	3
153	7) Zpráva o vyhlášení stávky, [15. 4. 1969]	2	3

8) Memorandum PSP ke stávce studentů VŠZ ve dnech 14 a 15. 4. 1969, 15. 4. 1969, viz inv. č. 387

154	9) Rukopisný koncept Ivana Dejmalá k prohlášení o zahájení stávky, 2 listy, 16. 4. 1969	1	3
155	10) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalá ze shromáždění studentů VŠZ, 3 listy, 17. 4. 1969	1	3
156	11) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalá ze shromáždění studentů VŠZ, 18. 4. 1969	1	3
157	12) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalá ze schůze s dělníky konané v budově FF UK, 3 listy, 18. 4. 1969	1	3
158	13) Dopis instruktora prodejen Jednota Šumperk Štítý studentům VŠZ s žádostí o radu ohledně organizování stávky, 21. 4. 1969	2	3
159	14) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalá ze schůze členů SOS s Václavem Havlem, 6 listů, 22. 4. 1969	1	3
160	15) Záznam rozhovorů členů SOS a Celozávodního výboru KSČ na VŠZ, 22. 4. 1969, 5 listů	1	3
161	16) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalá z jednání o organizování stávky, [duben 1969]	1	3
162	17) Průkaz člena stávkového výboru VŠZ, [duben 1969] viz též inv. č. 387 - 391 a 503 - 506	1	3
163	Dekret rektora VŠZ profesora Kunze jmenující Ivana Dejmalá členem vědecké rady VŠZ, 24. 4. 1969 + Pozvánka na zasedání vědecké rady na 28. 4. 1969, 18. 4. 1969	1 + 1	3
164	Pozvánka na zasedání vědecké rady Agronomické fakulty VŠZ konaného 6. 5. 1969 + Návrh kandidátů na volbu akademických funkcionářů Agronomické fakulty VŠZ (materiál pro vědeckou radu VŠZ)	1 + 1	3
165	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalá ze schůze SOS, 12. 5. 1969	1	3
166	Schůze představitelů SOS a SVS ve vysokoškolském klubu v Suchdole, 13. 5. 1969	1	3
167	Dokument obsahující jména osob s podpisovým právem ke kontu SOS ve Státní spořitelně, 15. 5. 1969	1	3
168	Pozvánka na konferenci ROH n. p. Potrubí Praha konanou 16. 5. 1969 + Rukopisné poznámky Ivana Dejmalá z této konference	1 + 1	3
169	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalá ze schůze s dělníky, 5 listů, 20. 5. 1969	1	3
170	Dekret jmenující Ivana Dejmalá do rozšířené vědecké rady Agronomické fakulty VŠZ, 24. 5. 1969 + Pozvánka na zasedání vědecké rady Agronomické fakulty VŠZ konané 27. 5. 1969	1 + 1	3

171	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze zasedání valné hromady SOS, 6 listů, 29. 5. 1969	1	3
172	Dokument "Volby akademických funkcionářů na VŠZ", 29. 5. 1969 + Dejmalův rukopisný koncept tohoto dokumentu, 2 listy + Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu k volbě funkcionářů na VŠZ, 3 listy	2 + 1 + 1	3
173	Matrice + Znak SOS, [jaro 1969]	1 + 1	3
174	Pozvánka na zasedání vědecké rady VŠZ konané 20. 6. 1969, 4. 6. 1969 + Návrh kandidátů na funkci rektora VŠZ pro volby konané na tomto zasedání	1 + 1	3
175	"Impuls", časopis studentů VŠZ, č. 4/1969, květen 1969 + Strojopis článku Ivana Dejmalu "26. 1. 1969 - SANTA WENCESLAW", 4 listy + Dejmalův rukopisný koncept, 5 listů, viz též inv. č. 69 a 109.	1 + 1 + 1	3
176	Obžaloba tří studentů VŠZ za rozšiřování letáků, 20. 6. 1969	1	3
177	Prohlášení vedení SOS k zakazu SVS, 23. 6. 1969	2	3
178	Vzkaz Magdy Vlasákové pro Ivana Dejmalu varující před nebezpečím represí, [1. polovina roku 1969]	1	3
179	Vzkaz Magdy Vlasákové pro Ivana Dejmalu týkající se zájezdů do zahraničí, [1. polovina roku 1969]	1	3
180	Dopis Ivanu Dejmalovi od kladenského odboráře Vlastimila Jeřábka, rukopis, 1. 7. 1969	1	3
181	Rukopisné poznámky I. Dejmalu z jednání výboru SOS, 16. 9. 1969	1	3
182	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze zasedání vědecké rady VŠZ dne 28. 9. 1969, 2 listy	1	3
183	Rukopisné poznámky I. Dejmalu ze schůze SOS konané 22. 10. 1969, 2 listy + Návrh stanov SVS ČSR, 12 listů	1 + 1	3
184	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z valné hromady SOS konané 7. 11. 1969, 2 listy + Dopis předsedy Přípravného výboru Svazu vysokoškolského studentstva ČSR Jozefa Trenčanského + Příloha - stanovy SVS ČSR, 20 listů + Informace o činnosti Přípravného výboru SVS ČSR z 20. 10. 1969, 3 listy + Programové prohlášení Přípravného výboru SVS ČSR z října 1969, 5 listů	1 + 1 + 1 + 1 + 1	3
185	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze schůze studentů na VŠZ, 2 listy, 14. 11. 1969	1	3
186	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze shromáždění studentů VŠZ, 2 listy, 15. 11. 1969	1	3
187	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu k projevu na shromáždění studentů VŠZ konaném k prvnímu výročí listopadové stávkou 1968, 2 listy, [do 17. 11. 1969]	1	3
188	Rozhodnutí SOS vzhledem k nezájmu studentů akademické funkcionáře nevolit, ale jmenovat, [podzim 1969]	1	3
189	Vzkaz pro Ivana Dejmalu týkající se vyklizení kanceláře SOS na VŠZ, [podzim 1969]	1	3

190 Telegram Ivanu Dejmalovi od Michala Chocholy, [1968 - 1969] 1 3

III. Svaz vysokoškolských studentů Čech a Moravy, městská centra a Akční výbor pražských studentů

inv. č.	obsah	počet kusů	kartón
191	Podkladové materiály pražského VOV pro diskusi nad budoucí organizací studentského hnutí, 9 listů, [únor - březen 1968]	1	3
192	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalova z jednání o budoucí organizaci studentského hnutí, [únor - březen 1968]	1	3
193	Pozvánka na konferenci zástupců studentů pražských vysokých škol konanou 9. 4. 1968 ve Slovanském domě v Praze - Stručné hodnocení činnosti VOV ČSM od obvodní konference 1966, 8 listů; Zpráva o činnosti obvodní revizní komise VOV ČSM, 2 listy; Přehled o ustavených studentských samosprávách na pražských vysokých školách; Návrh programu konference; Návrh jednacího řádu konference, 2 listy; Návrh složení mandátové komise; Návrh pracovního předsednictva; Návrh statutu ARPS; 3 listy; Složení ARPS, 2 listy + Podkladové materiály pro tuto konferenci, 21 listů + Rukopisné poznámky Ivana Dejmalova z této konference, 3 listy + Delegační list č. 0237 pro zástupce SOS na VŠZ	1 + 1 + 1 + 1	3
194	Zápis z 1. plenární schůze ARPS Praha dne 18. 4. 1968, 3 listy zakládající kongres SVS, Olomouc 25. - 26. 4. 1968	1	3
195	1) Dopis přípravného výboru zasláný fakultám v českých zemích obsahující žádost o posouzení návrhu stanov a struktury nové organizace, 16. 4. 1968 + Dokumenty "Návrh struktury", [duben 1968] + Návrh programu Svazu vysokoškolských studentů, 3 listy, [duben 1968] + "Návrh stanov", 8 listů, [duben 1968]	1 + 1 + 1 + 1	3
196	2) Delegační lístek Ivana Dejmalova pro zakládající kongres SVS + Průkaz vystavený Ivanu Dejmalovi pro vstup do Klubu Univerzity Palackého v Olomouci	1 + 1	3
197	3) Dokumenty "Návrh programu jednání kongresu SVS v Olomouci ve dnech 25. - 26. 5. 1968"; "Návrh stanov", 4 listy; "Návrh programu Svazu vysokoškolských studentů", 2 listy; "Stanovy", 5 listů; "Dodatek ke Stanovám" + Záznam projevu předsedy přípravného výboru SVS Petra Rybáře	1 + 1	3

obsahující rukopisné poznámky Ivana Dejmalu + Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jednání kongresu, 4 listy

198	Dohoda o finančním, materiálním, kádrovém a hospodářském zajištění činnosti SVS, ZVS a ČSÚV z prostředků ČSM, 3 listy, 10. 8. 1968, viz též inv. č. 202, 297 a 351.	1	3
199	Pozvánka P SVS na soustředění studentských představitelů a funkcionářů vysokých škol z českých zemí konané 26. - 28. 9. 1968 v zámku Líšno u Prahy + Návrh programu školení + Podklad k posouzení koncepce zajišťování mezinárodních budovatelských táborů, 2 listy + Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze soustředění, 8 listů	1 + 1 + 1	3
200	Bulletin SVS, č. 1, 27 listů, 10. 10. 1968, viz též inv. č. 201, 282 a 299.	1	3
201	Bulletin SVS, č. 2, 24 listů, 21. 10. 1968, viz též inv. č. 200, 282 a 299.	1	3
I. zasedání parlamentu SVS, Plzeň 31. 10. - 2. 11. 1968			
202	1) Podkladové materiály - Návrh programu, 3 listy; Stanovisko prozatímního předsednictva SVS k NF, 4 listy; Návrh statutu SODM, 5 listů; Návrh statutu SODM, alternativa A, 4 listy; Návrh statutu ČSÚV, 2 listy; Návrh jednacího řádu SVS, 3 listy; Návrh rozpočtu SVS na 2. pololetí 1968, 3 listy; Návrh na provedení voleb nového P SVS; Návrhová listina kandidátů do orgánů SVS	1	4
203	2) Zpráva o I. zasedání parlamentu SVS, 3 listy + Usnesení I. zasedání parlamentu SVS, 6 listů + Seznam představitelů SVS zvolených na plenárním zasedání parlamentu SVS v Plzni	1 + 1 + 1	4
204	3) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jednání parlamentu, 9 listů + Delegační lístek pro Ivana Dejmalu	1 + 1	4
listopadová stávka 1968			
205	1) Zápis ze schůze pražských radikálů v kavárně Vltava konané 5. 11. 1968 + Rukopisný koncept zápisu od Ivana Dejmalu	1 + 1	4
206	2) Usnesení P SVS ze 6. 11. 1968 + Průvodní dopis zasílaný s tímto usnesením, [začátek listopadu 1968]	1 + 1	4
207	3) Zápis ze schůze pražských radikálů konané 8. 11. 1968 v kavárně Vltava + Rukopisný koncept zápisu od Ivana Dejmalu + Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z průběhu schůze, 3 listy	1 + 1 + 1	4
208	4) Usnesení ze zasedání P SVS konaného 11. 11. 1968,	1	4
209	5) Rezoluce P SVS obsahující deset studentských požadavků, 2 + 1 list, [11. 11. 1968]	2	4
210	6) Prohlášení P PSP ze dne 12. 11. 1968 + Telegram zvučí Ivana Dejmalu na jednání PSP, 12. 11. 1968	1 + 1	4
211	7) Prohlášení AVPS z 12. 11. 1968	1	4

212	8) Projev předsedy SVS Michala Dymáčka při besedě konané na Pražském hradě dne 13. 11. 1968, 2 listy + Dokument "Reportáž z přijetí studentských představitelů na Hradě", 2 + 4 listy, [polovina listopadu 1968]	1 + 2	4
213	9) Výzva AVPS k pořádání tzv. Dubčekových směn ve dnech 16. a 17. 11. 1968, 14. 11. 1968	1	4
214	10) Informace AVPS o průběhu pléna ÚV KSČ do 14. 00 dne 14. 11. 1968, 14. 11. 1968	1	4
215	11) Usnesení rozšířeného P SVS ze dne 15. 11. 1968	1	4
216	12) Dokument rozšířeného P SVS "Provolání předsednictva SVS ke všem profesorům, studentům a zaměstnancům vysokých škol", 2 listy, 15. 11. 1968	1	4
217	13) Deklarace AVPS z 15. 11. 1968 oznamující zahájení stávky na 18. 11. 1968 a program stávky	1	4
218	14) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání AVPS dne 15. 11. 1968, 4 listy	1	4
219	15) Zpráva AVPS o průběhu zasedání pléna ÚV KSČ ve dnech 14. a 15. 11. 1968	2	4
220	16) Dohoda o solidaritě mezi studenty, profesory a zaměstnanci vysokých škol, 1 + 2 listy, [15. 11. 1968]	5	4
221	17) Informace P SVS o situaci ve vysokoškolských centrech, 3 listy, 15. 11. 1968	1	4
222	18) Dokument AVPS uveřejňující obsah telegramu studentské akademické rady západoberlínské Svobodné univerzity, 16. 11. 1968	1	4
223	19) Dokument AVPS "Informace ze zasedání druhého dne pléna ÚV KSČ, tj. 15. 11.", 16. 11. 1968	1	4
224	20) Dokument AVPS obsahující výzvu neposkytovat informace novinářům a prohlášení pracovníků Biologického ústavu ČSAV vyjadřující solidaritu studentům	3	4
225	21) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání AVPS a P SVS, 1 + 1 listy, 16. 11. 1968	1	4
226	22) Text zákazu Odboru pro vnitřní věci Obvodního národního výboru Prahy 1 pořádat 17. 11. 1968 manifestační průvod Prahou, [polovina listopadu 1968]	1	4
227	23) Projev Michala Dymáčka k 29. výročí 17. listopadu, [polovina listopadu 1968]	1	4
228	24) Telefonní spojení na jednotlivé fakulty, 2 listy, [polovina listopadu 1968]	1	4
229	25) Rezoluce pléna AVPS vyhlášující protestní okupační stávku na 18. 11. - 20. 11. 1968, [16. 11. 1968]	1	4
230	26) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání AVPS i z jiných jednání, 4 listy, 16. - 17. 11. 1968	1	4

231	27) Manifest AVPS obsahující vyhlášení stávky a deset bodů studentských požadavků, 17. 11. 1968	1	4
232	28) Zpráva ze zasedání AVPS konaného 17. 11. 1968	1	4
233	29) Deklarace AVPS oznamující vyhlášení okupační stávky na 18. 11. - 20. 11. 1968, [17. 11. 1968]	1	4
234	30) Krátké oznámení AVPS o vstupu pražských vysokoškoláků do stávky, [17. 11. 1968]	1	4
235	31) Prohlášení AVPS o svém rozhodnutí z 15. 11. 1968 nepořádat pouliční akce, 17. 11. 1968	1	4
236	32) Dementi tiskového centra AVPS o zatčení posluchače VŠZ při neorganizovaném shromáždění na Staroměstském náměstí 17. 11. 1968, 17. 11. 1968	1	4
237	33) Informace AVPS o zasedání třetího dne pléna ÚV ČSM 16. 11. 1968, 17. 11. 1968	1	4
238	34) Dokument AVPS uveřejňující rezoluci olomouckých studentů ze 17. 11. 1968	1	4
239	35) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání AVPS i z jiných jednání, 6 listů, 18. 11. 1968 + 2 stručné vzkazy	1	4
240	36) Prohlášení AVPS informující o vstupu do stávky a o brzkém zveřejnění hodnocení listopadového pléna ÚV KSČ a celkové politické situace v ČSSR, 18. 11. 1968	1	4
241	37) Informace AVPS, 18. 11. 1968 + Dokument AVPS "Zprávy z fakult", [18. 11. 1968]	1 + 1	4
242	38) Rozhodnutí pléna AVPS o monopolu Tiskového a informačního centra AVPS na informace o celopražské situaci, [18. 11. 1968]	1	4
243	39) Informace o setkání studentů s představiteli ministerstva školství konaném dne 18. 11. 1968 (neúplné) + Průvodní dopis P SVS	1 + 1	4
244	40) Dokument s texty odborových organizací vyjadřujících podporu stávce, 18. 11. 1968	1	4
245	41) Dokument AVPS uveřejňující obsah prohlášení podniku ČKD závod Naftové motory o jeho ochotě vstoupit do patnáctiminutové stávky na podporu studentských požadavků, [polovina listopadu 1968] + Dokument SVS obsahující prohlášení podniku ČKD Trakce ze dne 18. 11. 1968, v němž je vyjádřena podpora studentské stávce	1 + 2	4
246	42) Vládní prohlášení o setkání studentů s představiteli vlády a KSČ (materiál AVPS), 19. 11. 1968	1	4
247	43) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal o jednáních uskutečněných dne 19. 11. 1968, 9 listů	1	4
248	44) Rezoluce SVS určená dělníkům a rolníkům, 3 + 3 + 6 listů (drobné odchylky), 19. 11. 1968	3	4

249	45) Zprávy z 19. 11. 1968 + Zpravodajství z 19. 11. 1968, 18 hodin (materiály SVS)	1 + 1	4
250	46) Stav konta stávkového fondu složeného na předsednictvu SVS ke dni 19. 11. 1968	1	4
251	47) Dokument AVPS obsahující text stávkového manifestu zaměstnanců ČSAV, 19. 11. 1968	1	4
252	48) Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání uskutečněných 20. 11. 1969, 13 listů	1	4
253	49) Zpráva ze zasedání pléna AVPS dne 20. 11. 1968	1	4
254	50) Dokument "Společné prohlášení akčních výborů Čech a Moravy ze dne 20. listopadu 1968", 4 listy	1	4
255	51) Dokument "Rámcové návrhy AVPS na další postup vysokoškoláků. Podklad k diskusi", 20. 11. 1968	1	4
256	52) Prohlášení členů divadla Apollo Pavlína Filipovské a Petra Spáleného vyjadřující podporu studentské stávce, [19. - 20. 11. 1968]	1	4
257	53) Krátké zprávy AVPS: Distancování se od rozšiřování deseti stávkových bodů SVS formou letáku mimo akademickou půdu, [2. polovina listopadu 1968] + Poděkování pražským středoškolákům za projevy solidarity [2. polovina listopadu 1968] + Distancování se Stávkového výboru pražských středoškoláků od nátlaku vyvíjeného na středoškoláky, [2. polovina listopadu 1968]	1 + 1 + 1	4
258	54) Zpráva Ivana Dejmal o průběhu listopadové stávky, 12 listů + Dejmalův rukopisný koncept, 14 listů [2. polovina listopadu 1968]	2 + 1	4
259	55) Dokument pracovní skupiny SVS a AVPS "Rámcová osnova studentských požadavků", 1. 12. 1968	1	4
260	56) Závěry z listopadové stávky vypracované pracovní skupinou předsednictva SVS a AVPS, 5 (obsahuje ještě dokument "Rámcová osnova studentských požadavků") + 2 listy, 1. 12. 1968	2	4
261	57) Dokument SVS "Dopis všem, kteří pochopili, o co nám šlo při stávce", 3 listy, 29. 12. 1968 <i>viz též inv. č. 93 - 126, 284, 474 - 488, 521 - 523</i>	1	4
262	Zpráva o jednání delegace SVS s předsedou NF Evženem Erbanem dne 27. 11. 1968, 2 listy	1	4
263	Závěry ze zasedání P SVS konaného 28. 11. 1968	1	4
264	Zápis ze schůze zástupců SVS, ZVS, ministerstva školství, vysokoškolského výboru KSČ a ÚV KSČ v budově ministerstva školství dne 2. 12. 1968, 3 listy	1	4
265	Připomínky pracovní skupiny P SVS ke druhé verzi statutu NF ČSSR, 2 listy, 2. 12. 1968	1	4
266	Rukopisné poznámky Ivana Dejmal z jednání AVPS dne 3. 12. 1968	1	4

spolupráce s odborovými a tvůrčími svazy

267	1) Žádost koordinačního výboru pro spolupráci se závody při AVPS zastupitelským orgánům pražských fakult o zaslání seznamů závodů, s nimiž jsou v kontaktu, a seznamů lidí pověřených stykem se závody, 4. 12. 1968	1	4
268	2) Dohoda o spolupráci mezi SVS a Českým odborovým svazem pracujících v kovoprůmyslu, 19. 12. 1968, 2 + 1 (2 torza) listy + Zápis z jednání pléna ÚV ČOSPK konaného za účasti představitelů SVS, 27. 12. 1968 + Dopis ÚV ČOSPK kolegům na Slovensku, 27. 12. 1968 + Dokument SVS obsahující zápis z jednání delegace P SVS s předsedou ČOSPK ing. Tomanem a zápis z jednání delegace P SVS s předsedou Národního shromáždění Josefem Smrkovským, 3. 1. 1969	3 + 1 + 1 + 1	4
269	3) Dohoda o spolupráci SVS a Českého odborového svazu pracujících ve stavebnictví a ve výrobě stavebních hmot, 2 listy, 5. 1. 1969	2	4
270	4) Zápis z jednání zástupců SVS a vedení Odborového svazu pracovníků v dřevoprůmyslu, 6. 1. 1969	1	4
271	5) Dohoda o spolupráci SVS a Odborového svazu pracovníků školství a věd, 20. 1. 1969, 2 + 4 listy	3	4
272	6) Dohoda o spolupráci SVS a Českého odborového svazu pracovníků v tisku, 2 listy, 23. 1. 1969	2	4
273	7) Dohoda o spolupráci ÚV Českého svazu pracovníků hornictví, geologie a plynárenství a SVS, 2 listy, [konec roku 1968 - začátek roku 1969]	1	4
274	8) Dohoda o spolupráci mezi ÚV Českého odborového svazu pracovníků energetiky a SVS, 2 listy, [konec roku 1968 - začátek roku 1969]	1	4
275	9) Dohoda o spolupráci a vzájemné podpoře Českého odborového svazu pracovníků oboru projektové a inženýrské činnosti a SVS, [začátek roku 1969]	2	4
276	10) Projev zástupce SVS na VII. všeodborovém sjezdu 4. - 7. 3. 1969, 4 listy	1	4
277	11) Dokument SVS obsahující zprávu o jednání s odbory a informaci o jednotlivých odborových svazech, 28. 5. 1969	2	4
278	12) Projev Michala Dymáčka přednesený na Českém všeodborovém sjezdu, 5 listů, [1. polovina roku 1969] <i>viz též inv. č. 114, 116, 122, 135, 157, 158, 168, 169, 180, 216, 220, 245, 246, 248, 251, 474, 507 a 521</i>	1	4
279	Pozvánka na zasedání PSP konané dne 5. 12. 1968 + Stanovisko PSP k situaci v pražském studentském hnutí vzniklé po listopadové stávkě, [konec listopadu - začátek prosince 1968]	1 + 1	4
280	Bulletin PSP, nulté číslo, 9 listů, 6. 12. 1968, <i>viz též inv. č. 334.</i>	1	4
281	Stanovisko AVPS a SVS k setkání vedoucích představitelů KSČ a KSSS v Kyjevě ve dnech 7. a 8. 12. 1968	1	4

282	Bulletin SVS, č. 3, 18 listů, 13. 12. 1968, viz též inv. č. 200, 201 a 299.	1	4
	II. zasedání parlamentu SVS, Praha 13. - 15. 12. 1968		
283	1) Informace o připravovaném II. zasedání parlamentu SVS (původně v Ostravě), 2 listy, 4. 12. 1968	1	4
284	2) Podkladový materiál, [konec listopadu - 1. polovina prosince 1968] - Dokument "Průběh stávky" o listopadové stávce studentů, 4 listy; Hodnocení listopadové stávky, 2 listy; Dokument "Pokus o rozbor některých obecně politických otázek", 5 listů; Dokument "Práce fakult", 2 listy; Dokument "Základní zásady práce předsednictva SVS", 2 listy; Prozatímní dohoda SVS a SODM, [konec roku 1968] ; Dohoda mezi SVS a ministerstvem školství o materiálním zabezpečení studentských vysokoškolských klubů, [1. 11. 1968 (chybně uvedeno 1. 11. 1966)] ; Dokument obsahující rozbor politické situace v Československu, 4 listy	1	4
285	3) Dopis parlamentu SVS fakultám, 2 listy, 14. 12. 1968	1	4
286	4) Dekret parlamentu SVS "Statut správy studentského majetku", 4 listy	1	4
287	5) Usnesení II. parlamentu SVS, 6 listů	1	4
288	6) Rukopisné poznámky Ivana Dejerala z jednání parlamentu, 7 listů	1	4
289	Zápis ze zasedání P SVS, 3 listy, 18. 12. 1968	1	5
290	Zápis z jednání zástupců SVS s předsedou ÚV NF E. Erbanem a s předsedou vlády O. Černíkem dne 21. 12. 1968, 4 listy	1	5
291	Zpráva o návštěvě oficiální delegace československých vysokoškoláků v SSSR ve dnech 16. - 20. 12. 1968, 4 listy	1	5
292	Protest P SVS adresovaný PÚV KSČ proti negativnímu hodnocení časopisu Student v rezoluci listopadového pléna ÚV KSČ, [konec listopadu - prosinec 1968]	1	5
293	Protest AVPS adresovaný předsedovi vlády ČSSR proti procesům s polskými studenty s žádostí o intervenci v jejich prospěch, [prosinec 1968]	2	5
294	Text rámcové smlouvy o spolupráci mezi SVS a Cestovní kanceláří mládeže pro rok 1969, 5 listů, [konec roku 1968]	1	5
295	Zápis rozhovoru delegace SVS s místopředsedkyní Národního shromáždění Mikovou, 2 listy, 2. 1. 1969	1	5
296	Zápis z jednání delegace předsednictva SVS na předsednictvu vlády ČSSR dne 3. 1. 1969, 6 listů	1	5
297	Tematický zápis ze společného zasedání předsednictva SVS a předsednictva ZVS v Brně 5. 1. 1969, 9 listů + Komuniké ze společného jednání + Dokument obsahující společné hodnocení situace, viz též inv. č. 198, 202 a 351.	1 + 1 + 1	5
298	Rezoluce AVPS z 6. 1. 1969	1	5
299	Bulletin SVS, č. 4, 4 listy, 10. 1. 1969, viz též inv. č. 200, 201 a 282.	1	5

300	Odpovědi G. Husáka na některé otázky z aktivy stranických funkcionářů konaného 10. 1. 1969 v Dubnici nad Váhom, materiál SVS, nepřímý a neautorizovaný záznam, 6 listů	1	5
301	Zpráva Akčního výboru studentů Filozofické fakulty v Brně o rozhodnutí shromáždění studentů této fakulty konaného 13. 1. 1969 přerušit na měsíc studium a odejít pracovat do výroby	1	5
Jan Palach - materiály SVS a PSP			
302	1) Zápis z mimořádného zasedání P SVS konaného 16. 1. 1969 [16. a 17. 11. 1969] + Zápis z mimořádného zasedání P SVS konaného 16. 1. 1969, 17. 11. 1969	1 + 2	5
303	2) Závěry z P SVS přijaté dne 17. 1. 1969	1	5
304	3) Komuniké P SVS z prvního dne stávkové pohotovosti, 17. 1. 1969	1	5
305	4) Text dopisu MC SVS Olomouc určený Svobodovi, Dubčekovi, Černíkovi, Smrkovskému, Erbanovi, Císařovi, Rázlovi, Bezdičkovi, Bosákovi a redaktorovi časopisu Universita Karlova, 17. 1. 1969	1	5
306	5) Komuniké vydané pražskými členy P SVS a zástupci pražských fakult dne 18. 1. 1969	3	5
307	6) Rukopisné poznámky I. Dejmla ze zasedání P SVS 18. 1. 1969, 2 listy	1	5
308	7) Informační materiál SVS ze dne 18. 1. 1969	2	5
309	8) Zápis o vystoupení Josefa Smrkovského na konferenci BSC SVS 18. 1. 1969, 2 + 1 list	2	5
310	9) Zápis z jednání studentské delegace na předsednictvu vlády konaného 18. 1. 1969, 4 listy	1	5
311	10) Prohlášení SVS "Občané, kolegové, kamarádi", 2 listy, 19. 11. 1969	1	5
312	11) Informace SVS z 19., 20. a 21. 1. 1969, 2 + 1 + 3 listy	1 + 1 + 1	5
313	12) Rukopisné poznámky Ivana Dejmla ze zasedání P SVS konaného 19. 1. 1969, 2 listy	1	5
314	13) Rukopisné poznámky I. Dejmla z jednání AVPS 20. 1. 1969, 10 listů	1	5
315	14) Dálnopis BSC SVS z 20. 1. 1969 obsahující text otevřeného dopisu prezidentu republiky Ludvíku Svobodovi (18. 1. 1969) a informaci o hladovce šesti brněnských studentů, 3 listy	1	5
316	15) Materiál SVS "Pokyny pro demonstraci 20. 1. 1969" + Materiál SVS "Informace před akcí", [polovina ledna 1969]	1 + 1	5
317	16) Nařízení Národního výboru města Brna odstranit smuteční katafalk postavený bez povolení, [21. 11. 1969] + Odvolání předsednictva BSC proti tomuto nařízení, 21. 1. 1969	1 + 1	5
318	17) Pořad pietních obřadů a průvodů za Jana Palacha, vydal 21. 1. 1969 sekretariát předsednictva SVS	1	5

319	18) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze zasedání AVPS dne 21. 1. 1969, 5 listů	1	5
320	19) Dokument "Smuteční prohlášení k lidu této země", [2. polovina ledna 1969]	2	5
321	20) Dokument "Prohlášení předsednictva SVS k občanům", [2. polovina ledna 1969]	1	5
322	21) Leták AVPS "Občané, kolegové, kamarádi!", [2. polovina ledna 1969] + Dejmalův rukopisný koncept, 3 listy	2 + 1	5
323	22) Oznámení o konání zádušní mše za Jana Palacha dne 24. 1. 1969, [2. polovina ledna 1969]	1	5
324	23) Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jednání AVPS 27. 11. 1969	1	5
325	24) Zápis ze zasedání PSP a jeho usnesení, 4. 2. 1969 <i>viz též inv. č. 137, 138 a 493 - 500</i>	1	5
326	Informace o jednání referentů pro mezinárodní styky všech fakult a městských center Čech a Moravy (materiál SVS) 17. 1. 1969 + Přehled počtu studentů na fakultách v Čechách a na Moravě ve školním roce 1968/1969 (materiál SVS), [17.1.1969]	1 + 1	5

materiály ze semináře o studentském hnutí organizovaném PSP dne 28. 1. 1969

327	1) Dokument "Informace o studentském aktivu ke koncepci studentského demokratického hnutí", [konec roku 1968 - začátek ledna 1969]	1	5
328	2) Přípravné materiály: Navržená témata semináře; Dokument "Studentské politické hnutí (teze)", 2 listy; Dokument "Některé aspekty vnitřní a zahraniční politiky SSSR v r. 1968", 3 listy; Dokument K otázce političnosti našeho dnešního studentského hnutí, 3 listy; Dokument obsahující analýzu situaci v dělnictvu, 4 listy; Dokumenty obsahující analýzu politické situace v Československu, 2 + 4 listy	1	5
329	3) Stenografický záznam semináře, 43 listů	1	5
330	4) Rukopisné poznámky I. Dejmalu ze semináře, 9 listů	1	5
331	Zpráva o schůzi v libeňské Čechii 22. 1. 1969 (materiál SVS), 4 listy	1	5
332	Zápis ze zasedání P SVS konaného 31. 1. 1969	1	5
333	Záznam projevu Gustáva Husáka předneseném na aktivu armádních velitelů ve Sjezdovém paláci v Praze dne 5. 2. 1969 (materiál SVS), 2 listy	1	5
334	Bulletin PSP, č. 1, 14 listů, 8. 2. 1969, <i>viz též inv. č. 280.</i>	1	5
335	Zápis ze zasedání P SVS konaného 10. 2. - 12. 2. 1969, 3 listy + Prohlášení P SVS, 12. 2. 1969	1 + 1	5
336	Text prohlášení Jana Kavana z 10. 2. 1969, 4 listy + Dokument "Osobní stanovisko Karla Kovandy k situaci", 13. 2. 1969, 2 listy	1 + 1	5
337	Zápis z jednání delegace P SVS na ministerstvu vnitra 13. 2. 1969, 8 listů	1	5

338	Zápis ze zasedání smírčího soudu SVS v Praze dne 19. 2. 1969, 2 listy	1	5
339	Návrhy prozatímního statutu politické sekce SVS, sekce zahraniční politiky SVS, sekce sociálního zabezpečení SVS, sekce SVS pro styk s veřejností a tiskové a informační sekce SVS projednávané na schůzi pražských poslanců 3. kongresu SVS dne 20. 2. 1969 s rukopisnými poznámkami Ivana Dejmalu III. zasedání parlament SVS, Brno 21.- 22. 2. 1969	1 + 1 + 1 + 1 + 1	5
340	1) Pozvánka na jednání parlamentu s programem jeho jednání, [začátek roku 1969]	1	5
341	2) Přípravný a podkladový materiál (obsahuje rukopisné poznámky Ivana Dejmalu), - Informace o stravování; Statut hospodářské rady SVS platný od 22. 2. 1969; Statut právní komise SVS, 2 listy; Návrh zásad systému práce SVS, 3 listy, 7. 2. 1969; Návrh úpravy zásad práce sekcí SVS, 7. 2. 1969; Návrh určení pravomocí jednotlivých orgánů SVS v hospodářských a majetkových otázkách, schválen 22. 2. 1969; Dokument "Zásady informačního systému SVS", 3 listy, 7. 2. 1969; Zpráva o práci zahraniční sekce SVS, 3 listy, [začátek roku 1969] ; Dokument "Zpráva o organizační struktuře a technice styků studentstva s pracující veřejností", 5 listů, 17. 2. 1969; Dokument "Poslední jednání a události kolem Studentských listů", [polovina února 1969] ; Dokument "Informace poslanců ČNR a Sněmovny národů FS", 2 listy, [začátek roku 1969] ; Výtah z programové části projevu Michala Dymáčka v Plzni dne 1. 11. 1968, 2 listy; Rozbor politické situace, 8 listů; Informace o semináři o fakultních časopisech; Dokument obsahující analýzu situace v SVS i celém studentském hnutí, 32 listů	1	5
342	3) Kandidátka do orgánů SVS	1	5
343	4) Seznam poslanců parlamentu SVS přítomných v Brně 21. 2. 1969, 2 listy	1	5
344	5) Návrh usnesení parlamentu SVS v organizačních otázkách, 3 listy	1	5
345	6) Usnesení parlamentu SVS o svolání II. kongresu SVS + Návrh usnesení	1 + 1	5
346	7) Rukopisné poznámky I. Dejmalu k jednání parlamentu, 7 listů	1	5
347	8) Torzo dokumentu, 1 + 1 list	1 + 1	5
348	Zásady informačního systému SVS, 2 listy, 25. 2. 1969	1	5
349	Analýza práce studentských orgánů v situaci vzniklé po sebeupálení Jana Palacha, [únor 1969]		5
350	Článek Rostislava Pšenka o situaci v SVS "Kudy a kam?" zaslaný 1. 2. 1969 redakci časopisu Univerzita Karlova, 3 listy, [únor 1969]	1	5
351	Konzultace zástupců SVS a ZVS k otázce ČSÚV konaná 1. 3. 1969, viz též <i>inv. č. 198, 202 a 297.</i>	1	5
352	Prohlášení P SVS k sebeupálení Jana Zajíce, 3. 3. 1969, viz též <i>inv. č. 139 a 501.</i>	1	5

353	Zápis ze zasedání P SVS, 3. 3. 1969, 2 listy	1	5
354	Zpráva o jednání delegace SVS na KUTS dne 7. 3. 1969	1	5
355	Zápis z jednání P SVS dne 10. 3. 1969, 2 listy	1	5
akce solidarity s Jugoslávií			
356	1) Prohlášení P SVS vyjadřující nesouhlas s nevysláním oficiální československé delegace na 9. sjezd Strany komunistů Jugoslávie s přiloženým zněním pozdravného telegramu SVS sjezdu, 11. 3. 1969	1	6
357	2) Dokumenty MC SVS Olomouc "Provolání", 2 listy, 16. 3. 1969 + "Prohlášení", 11. 3. 1969 + Zpráva P PSP fakultám o zaslání těchto dokumentů, [polovina března 1969]	1 + 1 + 1	6
358	3) Text dopisu P PSP odevzdaného dne 14. 3. 1969 při manifestaci na jugoslávském velvyslanectví	2	6
359	4) Dokument "Zpráva o průběhu a organizaci manifestace, která se konala dne 14. 3. 1969 na podporu československo-jugoslávského přátelství", [2. polovina března 1969]	1	6
360	5) Informační dokument "Jugoslávie a ti druzí", 2 listy, [březen 1969]	1	6
361	Zpráva SVS o semináři fakultních časopisů konaném ve dnech 13. a 14. 3. 1969	1	6
362	Plán činnosti a seznam členů informační sekce SVS, 17. 3. 1969	1	6
363	Zprávy ze zahraničního tisku, materiál SVS, 3 listy, 20. 3. 1969	1	6
364	Dopis Ivanu Dejmalovi obsahující žádost o zařazení do jedné ze sekcí SVS, 20. 3. 1969	1	6
365	Text interpelace poslanců ČNR Františka Gebauera a Petra Rybáře na ministra vnitra ČSR Josefa Grössera z 20. 3. 1969	1	6
366	Informace o důležitých událostech ve dnech 10. - 18. 3. 1969 (materiál SVS), 3 listy, [20. 3. 1969]	1	6
367	Podkladový materiál SVS pro jednání s NF, 3 listy, 24. 3. 1969	1	6
368	Usnesení P SVS z 24. 3. 1969, 2 listy	1	6
369	Dokument předsednictva SVS fakultám s návrhy na způsob svolání IV. parlamentu, [25. 3. 1969]	1	6
370	Informace P SVS o zaslání návrhu stanov SVS na fakulty k připomínkování, [25. 3. 1969]	1	6
371	Záznam ze zasedání rozšířeného výboru pro vysoké školy s předsedou české vlády ing. Rázlem, 27. 3. 1969	1	6
372	Koncepce práce zahraničně-sociální sekce SVS, 27. 3. 1969	1	6
373	Žádost P SVS o osobní setkání jeho členů s představiteli fakultních samospráv, 27. 3. 1969	1	6
374	Základní teze ekonomického programu SVS, 2 listy, 27. 3. 1969	1	6
375	Informace z ČNR (materiál SVS), 2 listy, [27. 3. 1969]	1	6

376	Text Ivana Dejmala analyzující vývoj SVS, 5 listů, 29. 3. 1969 + Dejmalův rukopisný koncept, 11 listů	1 + 1	6
377	Zápis z jednání P SVS dne 31. 3. 1969, 2 listy	1	6
378	Neautorizovaný zápis ze schůze 13. odbočky Svazu československo-sovětského přátelství v Praze 6 (materiál SVS), 3 listy, [březen 1969]	1	6
379	Informace SVS o novém systému evidence jejích materiálů a o tvorbě Bulletinu SVS, 1. 4. 1969	1	6
380	Usnesení P SVS ze dne 3. 4. 1969	1	6
381	Rukopisné poznámky I. Dejmala ze zasedání PSP dne 8. 4. 1969 + Tiskovina Informace PSP, 8. 4. 1969	1 + 1	6
382	Přehled materiálů rozeslaných SVS na fakulty v březnu 1969, 8. 4. 1969 <i>Rukopisné poznámky Ivana Dejmala o jednání na VŠZ, 10. 4. 1969 + Rukopisné poznámky Ivana Dejmala o jednání v rámci SVS v Brně, 9. 4. 1969 (na druhé straně jednoho listu), 2 listy, viz inv. č. 148.</i>	1	6
383	Protest předsednictva ÚV odborového svazu pracovníků školství a vědy proti pověření ing. Havlína vedením Úřadu pro tisk a informace, 11. 4. 1969	1	6
384	Rukopisné poznámky Ivana Dejmala z jednání PSP, 4 listy, 15. 4. 1969	1	6
385	Stanovisko PSP k práci SVS, [konec března - polovina dubna 1969]	1	6
386	Pozvánka P SVS na poradu zástupců fakult a městských center, [1. polovina dubna]	1	6
dubnová stávka			
387	1) Memorandum PSP ke stávce studentů VŠZ ve dnech 14. a 15. 4. 1969, 15. 4. 1968	1	6
388	2) Dokument PSP Manifest pražských vysokoškoláků, 2 + 1 list, [1. polovina dubna 1969] + Návrh tohoto manifestu, 2 listy, [1. polovina dubna 1969]	2 + 1	6
389	3) Rukopisné poznámky Ivana Dejmala z jedné ze schůzí studentů před dubnovou stávkou roku 1969, 2 listy, [polovina dubna 1969]	1	6
390	4) Rukopisné poznámky Ivana Dejmala z jednání PSP konaného 18. 4. 1969, 3 listy	1	6
391	5) Rukopisné poznámky Ivana Dejmala z jednání PSP konaného 20. 4. 1969, 5 listů <i>viz též inv. č. 147 - 162 a 503 - 506</i>	1	6
II. kongres SVS, Olomouc 25. - 27. 4. 1969			
392	1) Informace o přípravě II. kongresu SVS, [7.3.1969]	1	6
393	2) Pozvánka pro delegáta kongresu	2	6
394	3) Mandát delegáta kongresu + Hlasovací lístky	1 + 4	6

395	4) Návrhy podkladových materiálů - Program kongresu; Jednací řád kongresu; Programové prohlášení SVS, 4 listy; Program sociální sekce SVS	1	6
396	5) Přípravné a podkladové materiály - Průvodní dopis k zaslaným podkladovým materiálům, 18. 4. 1969; Návrh programu kongresu; Jednací řád kongresu; Správa smírčího soudu SVS, 2 listy; Materiál studijní sekce SVS, 3 listy, 22. 4. 1969; Zpráva o bytovém družstvu SVS, 22. 4. 1969; Dokument "Otázky kolem NF", 3 listy, 24. 3. 1969; Dopis P SVS předsedovi ÚV NF ČSSR Evženu Erbanovi, [21. 4. 1969] ; Odpověď E. Erbana, 2 listy, 23. 4. 1969; Stanovy SVS, 6 listů; Teze k politickému vývoji v Československu, 5 listů; Dvě verze tezí programového materiálu, 4 + 6 listů; Dokument "Bodový náčrt komplexního politického materiálu", 4 listy; Text Miroslava Tyla "Rozbor studentského hnutí a návrh koncepce pro jistou část studentstva", 27 listů; Předběžná zpráva o výsledcích výzkumu názorů posluchačů vysokých škol, 15 listů, 21. 4. 1969; Příloha k této zprávě, 4 listy; Návrh stanov Koordinačního výboru Akademické obce Přírodovědné fakulty UK	1	6
397	6) Zápis jednání kongresu, 166 listů	1	6
398	7) Rukopisné poznámky I. Dejmla k jednání kongresu, 21 listů	1	6
399	8) Zkrácený záznam z jednání kongresu, 6 listů	1	6
400	9) Zápis z druhého dne jednání sekce pro prohlášení kongresu, 3 listy	1	6
401	10) Dopis předsedy SVS Josefa Trenčianského předsedovi NF Evženu Erbanovi, 28. 4. 1969	1	6
402	Usnesení P SVS ze dne 30. 4. 1969	1	7
403	Zpráva o opatření vlády a PÚV KSČ (materiál SVS), [duben 1969]	1	7
404	Informace ze zahraničí, 2 listy, [duben 1969]	1	7
405	Protest PSP proti zastavení vydávání některých periodik, [duben 1969]	1	7
406	Informace Byra pražského městského centra pro řízení studentské práce o situaci v SVS a o jeho úkolech, 2 listy, 5. 5. 1969 + Prohlášení člena Byra Jana Stolára, v němž se distancuje od tohoto dokumentu, 6. 5. 1969 + Informace Byra pro řízení studentské práce o své schůzi konané 12. 5. 1969, 2 listy, 12. 5. 1969	1 + 1 + 1	7
407	Usnesení P SVS z 8. 5. 1969	2	7
408	Zpráva P SVS o dění v SVS od II. kongresu do 9. 5. 1969, 12. 5. 1969 + Chronologický přehled událostí	1 + 1	7
409	Usnesení P SVS z 12. 5. 1969 <i>Schůze představitelů SOS a SVS ve vysokoškolském klubu v Suchdole, 13. 5. 1969, viz inv. č. 166.</i>	3	7
410	Návrh studentské samosprávy MFF UK na svolání parlamentu SVS a pokračování II. kongresu SVS, [konec dubna - 1. polovina května 1969]	1	7

411	Oznámení PSP o zatčení několika studentů v souvislosti s 1. májem 1969, [1. polovina května 1969]	1	7
412	Informace o svolání plenárního zasedání PSP na 19. 5. 1969 + Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jednání PSP, 4 listy, 19. 5. 1969	1 + 1	7
413	Usnesení PSP z 20. 5. 1969, 4 listy	1	7
414	Materiál PÚV KSČ "O neaktuálnějších problémech SVS v ČSSR", 2 listy, 20. 5. 1969	1	7
415	Rozhodnutí Okresního národního výboru v Olomouci zakázat společnou schůzi zástupců závodů s představiteli olomouckých studentů plánovanou na 22. 5. 1969, 2 listy, 21. 5. 1969	1	7
416	Reakce P SVS na článek v Rudém právu "Cesta do izolace" z 22. 5. 1969 útočící na tuto organizaci, 4 listy	1	7
417	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jednání na vysokoškolském výboru KSČ, 26. 5. 1969	1	7
418	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jednání Byra pro řízení studentské práce a P SVS 26. a 27. 5. 1969, 3 listy	1	7
419	Usnesení 22. schůze Byra ÚV KSČ pro řízení stranické práce v českých zemích ze dne 28. 5. 1969 k bodu 6 - informační zpráva o průběhu II. kongresu SVS, 2 listy	2	7
420	Dokument P SVS "Několik poznámek k současné situaci v SVS", 28. 5. 1969	1	7
421	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jednání Byra pro řízení studentské práce, 30. 5. 1969	1	7
422	Projev Františka Kriegla přednesený na plenárním zasedání ÚV KSČ dne 30. 5. 1969, materiál SVS, 3 listy	1	7
423	Telegram Ivanu Dejmalovi od Jiřího Müllera o konání schůze Byra pro řízení studentské práce, [květen 1969]	1	7
424	Zpráva P SVS o situaci v SVS, 4 listy, 1. 6. 1969	1	7
425	Zpráva předsednictva SVS o hospodářských problémech vzniklých v souvislosti s výsledky II. kongresu SVS, 7 listů, [květen - polovina června 1969]	1	7
426	Memorandum k možnému zákazu SVS státní mocí vypracované P SVS, 3 listy, [květen - polovina června 1969]	1	7
427	Rozhodnutí ministerstva vnitra ČSR o rozpuštění SVS, 2 listy, 20. 6. 1969 + Protestní prohlášení P SVS proti tomuto rozhodnutí, 20. 6. 1969 <i>Prohlášení vedení SOS k zákazu SVS, 23. 6. 1969, viz inv. č. 177.</i>	1 + 1	7
428	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze zasedání P SVS konaného 25. 6. 1969	1	7
429	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu z jednání Byra pro řízení studentské práce konaného 25. 6. 1969, 2 listy + Telegram od Jiřího Müllera zvoucí Ivana Dejmalu na toto jednání, 24. 6. 1969	1 + 1	7

430	Protest studentů MFF UK proti zákazu činnosti SVS, 26. 6. 1969	1	7
431	Informace Byra pro řízení studentské práce o jeho jednání, 27. 6. 1969	1	7
432	Návrh dohody o spolupráci mezi SVS a Uníí středoškoláků a učňů ČSR, [1. polovina roku 1969]	1	7
433	Životopis ministra školství Vilibalda Bezdíčka (materiál SVS), [1. polovina roku 1969]	1	7
434	Pozvánka pro novináře na tiskovou konferenci o vývoji v SVS pořádanou 3. 7. 1969, 1. 7. 1969 + Obálky nadepsané názvy periodik + Rukopisné poznámky Karla Kovandy pro Ivana Dejmala týkající se tiskové konference	3 + 3 + 1	7
IV. zasedání parlamentu SVS, Praha 2. 7. 1969			
435	1) Telegram od Karla Kovandy Ivanu Dejmaloovi oznamující svolání parlamentu SVS, 27. 6. 1969	1	7
436	2) Rukopisné poznámky Ivana Dejmala z jednání parlamentu, 4 listy	1	7
437	3) Prohlášení parlamentu SVS vyjadřující nesouhlas s vývojem politické situace v Československu po dubnu 1969, odmítající přípravný výbor SVS ČSR a rozhodnutí ministerstva vnitra zakázat SVS, 2 listy, 2. 7. 1969	1	7
438	4) Hlasovací lístek + Poukaz na vydání obědu	1 + 1	7
439	Dokument vypracovaný Ing. pplk. Hruškou obsahující podněty pro práci ve studentském hnutí na úseku vojenské přípravy na vysokých školách a na úseku oborové činnosti, [1968 - 1969]	1	7
440	Vzkaz Ivanu Dejmaloovi od Jiřího Müllera, [1969]	1	7

IV. Hnutí revoluční mládeže

inv. č.	obsah	počet kusů	kartón
441	Spis Petra Uhla "Československo a socialismus", 42 listů, [1968, do vzniku HRMu]	1	7
442	Zakládající manifest HRMu, 2 listy, 2. 12. 1968	1	7
443	Rukopisné poznámky Ivana Dejmala ze schůze HRMu [prosinec 1968]	1	7
444	Překlad článku z anglického časopisu Black Dwarf "Mexiko - zlaté medaile za brutalitu", 6 listů, [konec roku 1968]	1	7
445	Rukopisné poznámky Ivana Dejmala ze schůze HRMu, 21. 2. 1969	1	7
446	Rukopisné poznámky Ivana Dejmala ze schůze HRMu, 16. 4. 1969	1	7
447	Rukopisné poznámky Ivana Dejmala ze schůze koordinačního výboru HRMu, [duben - květen 1969]	1	7

448	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze schůze koordinačního výboru HRMu [duben - květen 1969]	1	7
449	Dokument Egona Čierného "Několik poznámek k dalšímu postupu", 5 listů, květen 1969 + Dokument Egona Čierného "List revoluční avantgardy", 7 listů, červen 1969 (xerokopie, originál viz Libri prohibiti, fond Samizdatové časopisy)	1 + 1 xk.	7
450	Sborník "Byrokracie ne - revoluce ano", sv. 1, "O podstatě systému", 75 listů, květen 1969	1	7
451	Protestní prohlášení proti postupu vlády NDR vůči barským studentům, 31. 5. 1969	2	7
452	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze schůze koordinačního výboru HRMu, 13. 6. 1969	1	7
453	Vzkaz pro Ivana Dejmalu o přeložení schůze HRMu, 21. 6. 1969	1	7
454	Text protestního dopisu ZV ROH Údržba Kladno adresovaný Ministerstvu vnitra ČSR a prezidentu republiky vyjadřující rozhořčení nad zákazem SVS, psáno zřejmě Josefem Čechalem, 25. 6. 1969	1	7
455	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu obsahující seznam podniků, zřejmě ze schůze HRMu, 26. 6. 1969	1	7
456	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze schůze HRMu, 27. 6. 1969	1	7
457	Vzkaz pro Ivana Dejmalu od Egona Čierného, [květen - červen 1969]	1	7
458	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze schůze HRMu, 1. 7. 1969	1	7
459	Leták "Provolání ideologické sekce Revoluční socialistické strany (Československo)", 2 + 3 listy, [do 21. 8. 1969]	2	7
460	Leták "Všem - všem - všem", [do 21. 8. 1969]	1	7
461	Leták "Výzva všem mladým", [do 21. 8. 1969]	1	7
462	Dokument "Částečná zpráva o vraždách spáchaných represivními silami v noci z 20. na 21. srpna 1969", 24. 8. 1969 + Dokument obsahující výpověď mladého stavebního dělníka o brutálním zásahu bezpečnostních orgánů v Praze dne 20. 8. 1969, 2. 9. 1969	5	7
463	Leták "Výzva k solidaritě" se zatčeným Luděkem Pachmanem, 26. 8. 1969	1 + 1	7
464	Časopis "Levý odboj" vydávaný Petrem Lukačovičem, č. 1, 8 listů, září 1969 (xerokopie, originál viz Libri prohibiti, fond Samizdatové časopisy)	1 xk.	7
465	Návrh stanov Hnutí revoluční mládeže, na posledním listu rukopisné poznámky Ivana Dejmalu, 6 listů, [začátek října 1969] + Návrh změn vypracovaný buňkou 131	1 + 1	7
466	Výtahy ze zahraničního tisku, 1 + 1 + 3 + 1 + 2 listy, [říjen - listopad 1969]	1 + 1 + 1 + 1 + 1	7
467	Dokument "Programové prohlášení Revoluční socialistické strany (Československo)" - verze Shrnutí, listopad 1969	1	7

468	“Alternativa A” návrhu letáku vyzývajícího k protestním akcím k prvnímu výročí sebeupálení Jana Palacha, listopad 1969 + Dokument shrnující rozdíly v textech letáků v alternativě A a v alternativě B, listopad 1969	1 + 1	7
469	Dokument “Příloha k informacím, komentáře k politické situaci” od “dopisovatele Juliana”, 2 listy, [podzim 1969] + Dokument obsahující komentář k současné politické situaci od “Juliána” a výtah ze zahraničního tisku, 3 listy, [podzim 1969]	1 + 1	7
470	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze schůze koordinačního výboru HRMu, [podzim 1969]	1	7
471	Ručně psaný vzkaz studenta VŠCHT Škutěty Ivanu Dejmalovi týkající se neuskutečněného jednání o předání tiskovin HRMu, [podzim 1969]	1	7
472	Dopis Jaroslava Suka (“Boris”) Ivanu Dejmalovi, rukopis, [podzim 1969]	1	7
473	Popis balónu na rozhazování letáků, [konec roku 1968 - 1969] + Schéma cyklostylu z 2. světové války [konec roku 1968 - 1969]	1 + 1	7

V. Ostatní studentské materiály

inv. č.	Obsah	počet kusů	kartón
<i>listopadová stávka 1968</i>			
474	1) Deklarace studentů FJFI ČVUT obsahující vyhlášení stávky na 7. 11. 1968, 7. 11. 1968	1	8
475	2) Výzva stávkového výboru FF UK a zástupců FJFI ČVUT, MFF UK a skupiny studentů Komenského evangelické bohoslovecké fakulty k uspořádání manifestačního průvodu Prahou dne 17. 11. 1968, 8. 11. 1968	2	8
476	3) Dokument “Prohlášení pražských vysokoškoláků k 17. listopadu” vydaný Akademickou radou studentstva Stavební fakulty ČVUT, 2 listy, 9. 11. 1968	1	8
477	4) Stanovisko celofakultního shromáždění studentů a učitelů Fakulty sociálních věd a publicistiky UK konaného 14. 11. 1968 k některým opatřením v oblasti hromadných sdělovacích prostředků	1	8
478	5) Informace akčního výboru Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem o podpoře studentské stávky komunistickou organizací Severočeského hnědouhelného revíru [polovina listopadu 1968]	1	8
479	6) Rezoluce vypracovaná na Fakultě sociálních věd a publicistiky UK “Provolání ke všem profesorům, studentům a zaměstnancům vysokých škol”, 2 + 1 list, [polovina listopadu 1968]	2	8

480	7) Rezoluce pionýrského oddílu Práčata z Modřan vyjadřující podporu studentské stávce, 16. 11. 1968	1	8
481	8) Deklarace studentů MFF UK vyhlášující stávku, 17. 11. 1968	1	8
482	9) Prohlášení studentů Právnické fakulty UK k 17. listopadu, 17. 11. 1968	1	8
483	10) Zvláštní vydání časopisu Elixír obsahující dokument "Manifest pražských vysokoškoláků", 18. 11. 1968 + Manifest pražských vysokoškoláků	1 + 1	8
484	11) Dokument obsahující rezoluci AVPS z 20. 11. 1968 informující o prodloužení stávky a stanovisko ZVS k listopadové stávce + Dokument "Ohlas studentov VŠP v Nitre českému a slovenskému národu", oznamující zahájení třídní stávky, [2. polovina listopadu 1968] + Manifest organizace "Spartakus" psaný slovensky vyzývající ke vstupu do stávky, [listopad 1968] + Text článku ve večerníku Bratislava o průběhu stávky	1 + 1 + 1 + 1	8
485	12) Prohlášení umělecké rady AMU k průběhu stávky, 19. 11. 1968	1	8
486	13) Prohlášení stávkujících studentů VŠCHT v Pardubicích, [2. polovina listopadu 1968]	1	8
487	14) Prohlášení VŠCHT dementující zprávy o výrobě výbušnin a omamných látek na této škole, [2. polovina listopadu]	1	8
488	15) Žádost akčního výboru FAMU vyzývající studenty k zapůjčení fotografických materiálů pro natočení filmu o průběhu listopadové stávky, [2. polovina listopadu] <i>viz též inv. č . 93 - 126, 205 - 261 a 284 a 522</i>	1	8
489	Studentský časopis NIL, 4 listy, 7. 12. 1968	1	8
490	Rukopisné poznámky Ivana Dejmalu ze shromáždění studentů na Strahově konaného 13. 12. 1968, 3 listy	1	8
491	Otevřený dopis kolegia Akademického spolku studentů architektury na Vysokém učení technickém v Brně k otázce nového ministra školství, 18. 12. 1968	1	8
492	Zkrácený zápis z přednášky amerického sociologa profesora Philippa Aldobacha o mezinárodním studentském hnutí, 2 listy, 7. 1. 1969	1	8
Jan Palach			
493	1) Opisy dopisu Jana Palacha	5	8
494	2) Prohlášení studentů FF UK k Palachově činu obsahující Palachův dopis, 17. 1. 1969	1	8
495	3) Stanovisko závodní organizace KSČ a předsednictva Akademické studentské rady MFF UK, 17. 1. 1969	1	8
496	4) Manifest Sdružení pražských středoškoláků "Všem pražským středoškolákům", 19. 1. 1969 + Manifest Sdružení pražských	1 + 1	8

středoškoláků nadepsaný "Chlapci a děvčata, kolegové a kolegyně, středoškoláci a učni!", 19. 1. 1969

497	5) Mimořádné číslo časopisu Kolibřík, Štětí, 21. 1. 1969	1	8
498	6) Prohlášení studentů Přírodovědné fakulty UK k činu Jana Palacha, [2. polovina ledna 1969] + Prohlášení studentů Přírodovědné fakulty UK k současné politické situaci, 2 listy, [2. polovina ledna 1969]	5 + 1	8
499	7) Prohlášení vědecké rady FF UK, [2. polovina ledna 1969]	1	8
500	8) Otevřený dopis Evy Bednárikové a Heleny Zahradníkové, [2. polovina ledna 1969] <i>viz též inv. č. 137, 138 a 302 - 325</i>	1	8
501	Opis dopisu Jana Zajíce, [únor - březen 1969] , <i>viz též inv. č. 139 a 352.</i>	1	8
502	Informace o organizování velikonočního mírového pochodu z Prahy do Mladé Boleslavi připravovaného na 30. 3. 1969, [březen 1969] + Program pochodu, [březen 1969] + Výzva účastníků pochodu vládám USA, SSSR, Velké Británie, Francie a ČLR + Dopis sovětským vojákům (v ruštině), 30. 3. 1969	1 + 1 + 1 + 1	8
	dubnová stávka		8
503	1) Provolání předsednictva ARS VŠE ke studentům, 2 listy, 15. 4. 1969	1	8
504	2) Stávkové prohlášení studentů DAMU, [duben 1969]	1	8
505	3) Dokument Klubu levicových studentů FF UK "Polednová politika, malé zamyšlení nad obsahem jednoho frekventovaného termínu", [duben 1969]	1	8
506	4) Torzo dokumentu Akademické rady studentů VŠCHT v Praze <i>viz též inv. č. 147 - 162 a 387 - 391</i>	1	8
507	Usnesení společné schůze představitelů pražských závodů a studentů konané 16. 4. 1969, 3 listy + Teze stanoviska pražských závodů a vysokoškolských studentů, 5 listů + Seznam závodů zúčastněných na shromáždění	4 + 5 + 4	8
508	Časopis studentů VŠCHT v Praze Elixír, 7 listů, [duben 1969]	1	8
509	Dokument Výboru svazu sjednocených arabských studentů v ČSSR přijatý u příležitosti 21. výročí izraelsko-arabské války, 15. 5. 1969, 4 listy + Báseň "Květ měst"	2 + 1	8
510	Vzkaz studenta Oldřicha Víta pro Ivana Dejmalu obsahující žádost o schůzku, [konec května 1969]	1	8

VI. Varia

inv. č.	obsah	počet kusů	kartón
511	Tiskovina "Zpráva o současné politické situaci ČSSR a podmínkách činnosti Komunistické strany Československa (srpen 1968)", příloha Rudého práva z 2. 7. 1968	1	8
512	Otevřený dopis Natalije Gorbanovské světovému tisku o demonstraci na Rudém náměstí uskutečněné dne 25. 8. 1968 na protest proti okupaci Československa, 28. 8. 1968	1	8
513	Zprávy z tiskové konference šéfredaktorů listů s předsedou vlády Černíkem konané dne 28. 8. 1968, 2 listy	1	8
514	Informace o jednání československých představitelů v Moskvě po okupaci Československa od jednoho z intervenovaných účastníků jednání, 3 listy, [konec srpna 1968]	1	8
515	Text zákona 126/68 z 13. 9. 1968 o některých přechodných opatřeních k upevnění veřejného pořádku, 2 listy	1	8
516	Publikace "Dokumenty přijaté na I. českomoravské konferenci Svazu klubů mládeže" konané v Ústí nad Labem, 22. 9. 1968	1	8
517	Dopis Luďka Pachmana Alexandru Dubčekovi, 3 listy, 12. 10. 1968	1	8
518	Leták zvoucí na přednášku Olafa Nielsena z parapsychologie konanou 23. 10. 1968 v Plzni	1	8
519	Článek z Rudého práva ze dne 30. 10. 1968 "K zajištění veřejného pořádku při oslavách"	1	8
520	Provolání na obranu svobody tisku podepsané Luďkem Pachmanem, Emilem Zátokem a Danou Zátokovou, 9. 11. 1968	2	8
listopadová stávka 1968			
521	1) Dokument "Stávkový manifest zaměstnanců ČSAV", [15. 11. 1968]	2	8
522	2) Rezoluce Pražské rady Svazu klubů mládeže vyjadřující podporu listopadové stávce, [polovina listopadu 1968]	1	8
523	3) Oznámení o vstupu závodu Škoda Plzeň do patnáctiminutové generální stávky na podporu deseti požadavků SVS, [2. polovina listopadu 1968] <i>viz též inv. č. 93 - 126, 205 - 261, 284 a 474 - 488.</i>	1	8
524	Statut NF ČSSR, 4 listy, 19. 12. 1968	2	8
525	Rezoluce předsednictva společného výboru Základní organizace KSČ ČSAV, [prosinec 1968 - začátek ledna 1969]	1	8
526	Přihláška do Klubu angažovaných nestraníků, [1968]	2	8
527	Usnesení PÚV KSČ ze 7. 1. 1969	1	8

528	Pozvánka na mítink mládeže konaný u příležitosti prvního výročí Ledna připravovaného na 15. 1. 1969 v Parku kultury a oddechu Julia Fučíka	1	8
529	Projev ministra vnitra ČSR Grö sera přednesený na aktivu zemědělských funkcionářů v Trutnově v lednu 1969, 3 listy	1	8
530	Návrh programového prohlášení Federace dětských a mládežnických organizací ČSSR, 2 listy, [leden 1969 - 11. 3. 1969]	1	8
531	Stanovisko pracujících závodů ČKD v Praze k politickému vývoji v Československu, 9. 4. 1969	1	8
532	Výtah z prohlášení Koordinačního výboru tvůrčích svazů schváleného 21. 5. 1969	2	8
533	Provolání českých umělců, vědců a kulturních pracovníků, 22. 5. 1969	2	8
534	Záznam projevu Karla Kyncla předneseného na zasedání MV KSČ v Praze dne 2. 6. 1969, 4 + 5 listů (drobné odchylky v textech)	2	8
535	Oznámení generálního tajemníka Společnosti pro lidská práva Emila Ludvíka o zákazu činnosti SLP, 3. 6. 1969 + Odvolání SLP proti rozhodnutí ministerstva vnitra zastavit jeho činnost, 3 listy, 11. 6. 1969 + Bulletin Společnosti pro lidská práva, leden 1969 + Brožura SLP obsahující text všeobecné deklarace lidských práv, 1969	1 + 1 + 1 + 1	8
536	Stanovisko ZV ROH k aktivu funkcionářů ROH konanému dne 6. 6. 1969 na Kladně, 2 + 2 + 1 list + Stanovisko ZV ROH Železářny Cenkov ze dne 17. 6. 1969 k tomuto aktivu	3 + 1	8
537	Dopis zástupců ZV ROH kovozávodů v okrese Náchod Ústřednímu výboru Českého odborového svazu pracovníků v kovoprůmyslu, 2 listy, 6. 6. 1969	1	8
538	Projev poslance Rudolfa Battěka v ČNR, 2 listy, [začátek června 1969]	1	8
539	Zpráva o událostech v Ostravě po aktivu odborářské organizace, 2 listy, 19. 6. 1969	1	8
540	Teze stávky konané na některých pražských závodech dne 24. 6. 1969, 3 (obsahuje i informace o průběhu stávky) + 2 + 1 list	3	8
541	Oznámení ZV ROH závodu pro vodohospodářské stavby Praha, n. p. Průmstav o vyhlášení protestní stávky na 27. 6. 1969, 26. 6. 1969	1	8
542	Manifest "Deset bodů adresovaných Federálnímu shromáždění ČSSR, České národní radě, federální vládě, vládě České socialistické republiky a ÚV KSČ, 3 listy, 21. 8. 1969 + Dokument "Několik poznámek k deseti bodům pražských intelektuálů z 21. 8. 1969, 2 listy, [konec srpna - září 1969]	1 + 1	8
543	Leták "Českej mládeži" vyjadřující soustrast nad oběťmi policejní akce proti účastníkům protestních akcí v srpnu 1969, 29. 8. 1969	1	8
544	Kreslený vtip Vladimíra Renčina, [1968 - 1969]	1	8
545	Dokument "Morální kodex budovatele socialismu", [60. léta 20. století]	1	8

Název fondu: Československé studentské hnutí v šedesátých letech dvacátého století (sbírka Ivana Dejmala)

Místo uložení: Libri prohibiti, knihovna samizdatové a exilové literatury

Uspořádáno: 2001

Počet inventárních jednotek: 545 inventárních čísel

Počet evidenčních jednotek: 8 kartónů

Fond zpracoval, katalog sestavil a úvod napsal: Mgr. Jaroslav Pažout

Tento dokument byl vytvořen za finančního přispění Evropského společenství.

Názory zde prezentované vyjadřují postoje sestavovatele a proto nemohou být v žádném případě považovány za oficiální postoj Evropského společenství.